

Емилио Салгари
Владетелят на океана

Всеки епизод от живота на човека, за когото е разказът ми, е пълен с трагизъм и всяка негова крачка е съпроводена с истински драми,

За него, за походите му, за сполуките и несполуките му, за безбройните му победи и поражения, които приличат на победи, са създадени легенди, които не са достигнали до Запада, а са достойни само за милионите обитатели на островите по южните морета,

Но в архивите на английското и холандското правителство е съхранена цяла библиотека строго проверени документи, отнасящи се до живота на моя герой: той е бил непримирим враг на англичаните и целият му живот е преминал в неравна борба с „английския леопард“, в борба, която не може да не си спомня цяла Малайзия,

Сандокан! Отдавна легнал в пръстта и потънал във вечния си сън.

Сандокан! Господарят на Малайзия, Владетелят на океана.

Все още понякога това име като вихър се разнася над безчетните острови на южните морета и лицата на господарите бледнеят, затова пък очите на поробените святкат с неизменна ненавист!

Сандокан!

При това име малаецът от Борнео вдига гордо глава, усмихва се, конвулсивно стиска ръка, сякаш очаква, че от вътрешността на джунглата ще се разнесе призивният вик:

– Долу потисниците, деца на Малайзия!

Още на младини Сандокан, потомък на древен царствен род, бил изгонен от остров Борнео: англичаните подкупили разбойническите племена на крайбрежните даяки, снабдили ги с оръжия, боеприпаси и свалили от трона бащата на Сандокан – раджа на Синьото езеро.

Принц Сандокан отначало станал скитник, после – страшен пират, получил името Ужаса на моретата.

Съдбата го заставяла навсякъде, където и да се намирал, да се сблъсква с англичаните,

В Индия той преживял най-интересните епизоди от бурния си живот. Там, в компанията на многоизвестния португалски скитник Яниш, човек от типа на Кортес и Пизаро, и с помощта на знатния индус ТремалНаик и оръженосеца му Самбилонг, победил цяло княжество и върнал трона на младата рани на Асам, която била превърната в танцувачка и певица, което ще рече – баядерка, от узурпатора на престола на прадедите и. Тя станала жена на Яниш.

В същата Индия Сандокан водил кървава борба със сектата „Душителите“ – „Туги“. И убил вожда им. Сетне се върнал в отечеството си и възстановил своето княжество „Страната на Синьото езеро“.

Няколко от епизодите на живота му служат за тема на тази моя книга.

Авторът

НАПАДЕНИЕТО НА КОРАБА „МАРИАНА“

– Ще тръгнем ли най-после напред или не? Дявол да го вземе! Не мога да допусна, че сме заседнали като последни глупци в тоя пясък!

– Но няма никаква възможност да продължим, господарю!

– В какво собствено се състои препятствието?

– Трудно е засега да се определи.

– Дявол да го вземе! Какво е зяпала тази черна мутра, лоцманът? Пиян ли е бил? Няма що, добра слава си създават тия проклетите малайци! Бях глупав досега да ги смятам за най-добрите моряци в целия свят, Самбилонг! Обтегни още платна! Духа благоприятен вятър! Може би ще успеем да се измъкнем .

– Не може нищо да се направи, господин Яниш, отливът е твърде бърз,

– Да го вземе дяволът тоя черен негодник и да го замъкне със себе си в ада!

Като произнесе тези думи, Яниш се обърна рязко към руля и събра вежди:

– Ей, лоцман! – викна, насочвайки пълен с негодувание поглед към седналия там малаец с черна като сажди кожа и с леко кривогледа очи, неспокойно сновящи наоколо.

Малаецът остави руля и с донякъде смутен вид, който издаваше вълнението му, приближи към Яниш

– Слушай, черна чумо! – обърна се Португалеца към него, като изразително сложи длан върху дръжката на единия от револверите си. – Какви шеги си намислил да си играеш с нас? Доколкото си спомням, твърдеше, че познаваш цялото крайбрежие на Борнео като петте си пръста. Затова и те взех за водач на моята „Мариана“. А сега поради твоята тъпа глава сме заседнали в този пясък и не знам кога дяволът ще ни измъкне от него!

– Но, господарю ... – измърмори малаецът объркан.

– Какво? – повиши глас Яниш, загубил обикновеното си самообладание, – Казвай по-бързо! Говори, мръснико!

– По-рано тук нямаше пясък, господарю.

– Лъжец! Да не си посмял повече да ме уверяваш, че току-що е поникнал от морското дъно! Ти, разбойнико, доведе нарочно „Мариана“ тук, за да я лепнеш за тия пясъци!

- Но, господарю... защо да го направя?
– Ти ще кажеш. Може да си в съюз с тайнствените врагове, които вдигнаха въстанието сред даяките! Знам ли те!
– Господарю, много грешаш, като мислиш така, аз абсолютно с никого нямам връзка освен със своите съотечественици.
– Мислиш ли, че ще успеем да се измъкнем оттук?
– Да. С настъпването на прилива.
– Дявол да го вземе! – изръмжа Яниш. – Мръсна работа! Така мога да закъснея и да не доведе ТремалНаик и Дарма в Момпрацем, преди въстаналите даяки да нападнат плантациите! Но да видим... може и да успеем по някакъв начин, преди приливът да достигне най-голямата си сила.

С тези думи Яниш се обърна гърбом към малаеца и като излезе на издатината на корабния нос, опря се на перилата и замислено загледа водата.

Корабът, който благодарение на умишлената или случайна неопитност на лоцмана малаец се оказваше в толкова печално положение, беше прекрасен, построен навярно наскоро, както можеше да се съди по съвсем правилните очертания и чифта широки платна, много прилични на онези, с които си служеха големите малайски пироги.

Екипажът бе многочислен, значително по-многочислен, отколкото бе нужно за такъв сравнително малък кораб. Той се състоеше от четиридесет малайци и даяки, повечето доста възрастни, но още достатъчно яки и издръжливи, със сурови лица, често изпъстрени с широки и много красноречиви белези, които свидетелстваха, че тези хора бяха не само опитни моряци, но и храбри войници.

Корабът, който носеше името „Мариана“, спря не по своя вина при входа на широк залив, в който се вливаше бърза и доста пълноводна река.

Множество острови, между които един достигаше доста големи размери, защитаваха залива от западните ветрове. Всички те бяха заобиколени с двойни и тройни огърлици от коралови рифове и покрити с най-богата тропическа растителност.

– Да се набие на рогата на дявола този мръсен лоцман! – измърмори Яниш, изследвайки внимателно рифа. – По-рано от полунощ в никакъв случай няма да можем да се измъкнем оттук! Как мислиш, Самбилонг?

Високият малаец с набръчкано лице и посребрени коси, към когото бе отправен въпросът, приближи до Португалеца:

– Мисля, сахиб, че без прилив в никакъв случай не бихме се поместили от това място!

– Кажи ми, нашият лоцман не ти ли се вижда подозрителен?

– Не знам, капитане. До момента, когато го взехме със себе си, нито веднъж не се бях срещал с него. Но...

– Какво искаш да кажеш? Продължавай!

– Фактът, че го намерихме сам на такова голямо разстояние от Гай, в малка лодка, съвсем неспособна да издържи и най-лекото вълнение, а също и това, че той веднага предложи услугите си и пожела да ни стане лоцман, всичко това не ми е съвсем ясно и ме кара да бъда нащрек.

– Нима наистина сторих голяма глупост, като се доверих на този разбойник и му доверих руля на „Мариана“ – рече Яниш, изведнъж станал крайно сериозен.

Като тръсна глава, сякаш да се отърве от неприятната мисъл, добави:

– С каква цел този човек, който принадлежи към твоята раса, ще иска гибелта на най-красивия и здрав кораб на Малайския тигър Сандокан? Нима ние не сме защитници на туземците от Борнео срещу англичаните? Нима не разрушихме делото на Джеймс Брук, за да възвърнем независимостта на даяките от Саравак?

– А защо в такъв случай, господин Яниш, крайбрежните даяки се вдигнаха така неочаквано с явно враждебни намерения към приятелите ми? – отвърна Самбилонг, – И това стана, макар че ТремалНаик създаде на тези по-рано съвършено пустинни брегове ферми и фактории¹ и им даде възможност да печелят средства за спокоен и удобен живот и отслаби в значителна степен влиянието на пиратите, които облагаха населението с ужасни данъци?

– Това е, мой драги Самбилонг, тайна, която нито аз, нито Сандокан не можем да разберем както трябва. Тази неочаквано избухнала ненавист срещу ТремалНаик трябва да има причина. Но каква? Това засега не знаем, макар че съм повече от сигурен, че съществуват някакви тайнствени личности, които изкуствено раздухват този огън!

– А ТремалНаик и дъщеря му Дарма заплашени ли са сериозно?

– Пратеник, който пристигна в Момпрацем, съобщи, че всички даяки са въстали и че беснеят, сякаш ги е обхванало безумие. Три фактории бяха разграбени и изгорени от бунтовниците и сред даяките се говори, вече е време да тръгнат срещу самия ТремалНаик, за да му вземат

1. Фактория (англ. factory от лат.) – търговска кантора и поселище в колониална страна

главата!

– Съвсем не мога да разбера как е дошла на тези диваци мисълта тъкмо него да ограбят! – сви рамене Самбилонг. – Та той е най-прекрасният, най-благородният човек на Борнео!

– Когато стигнем мястото за открито лагеруване Пангутаран, тогава всичко ще се изясни. Появяването на „Мариана“ в реката ще успокои малко даяките, ако незабавно не се вразумят, ще ги избием, което и заслужават!

– Да, и само тогава ще узнаем какви причини са подбудили да въстанат.

– Аха! – извика Яниш, погледът на когото през цялото време бе насочен към устието на реката. – Виждам там някаква човешка фигура! Изглежда, има намерение да приближи към нас!

Действително иззад малките острови, които изпълваха устието на реката, в далечината се показва малка лодка, която без колебание тръгна право към „Мариана“. Единственият ѝ пътник седеше до руля. Поради голямото разстояние трудно можеше да се разбере дали бе даяк или малаец.

– Кой ли може да бъде? – попита Яниш, следейки внимателно маневрирането на лодката. – Гледай, Самбилонг, не намираш ли, че движението на лодката е твърде подозрително? Тя ту се приближава към островчетата, ту се отдалечава към кораловите рифове.

– Да, може да се помисли, че иска да скрие от някого истинската си посока, господин Яниш – отвърна Самбилонг, – да не би тази наивна хитрост да се отнася до нас!

– Струва ми се, че е така – каза Португалеца, – донеси ми бинокъла и се распореди да бъде готово едно от оръдията. Ако този човек, който има намерение да се добере до нашата „Мариана“, продължава да ни маме, тогава ще му изпратим такъв подарък, че цялата му хитрост заедно с мозъка му ще станат на пух и прах!

След минута Яниш разглеждаше вече със силния морски бинокъл тясната даякская лодка, която се реши най-сетне да престане да се крие между островчетата и тръгна право към „Мариана“.

Едва стъклата на бинокъла уловиха малката лодка с тайнствения пътник, и от гърдите на Яниш се изтръгна вик на силна изненада.

– Какво става? Какво виждаш, капитане? – попита Самбилонг.

– Танхуза! Този, когото ТремалНаик бе взел със себе си от Момпацем и когото бе направил управител на факторията си! Да! Същият е!

– Е, най-после ще узнаем нещо за необяснимото въстание. Стига

наистина да е той! – каза малаецът.

– Не греша. Той е! Виждам го много добре! Но...

– Какво, сахиб?

– Преследват го! Преследват го, Самбилонг! Виждам лодка с дузина даяки, която се носи след него! Погледни в посоката на последния остров. Виждаш ли?

Самбилонг напрегна очи и наистина различи в далечината дългата тясна пирога, която напусна устието на реката и под силните удари на осем широки весла се понесе бързо по морето.

– Да, господин Яниш, те преследват управителя на ТремалНаик – каза малаецът.

– Напълни ли оръдието?

– И четирите, капитане!

– Отлично. Ще почакаме да видим какво ще стане по-нататък.

Малката лодка, която привлече вниманието на Яниш, се движеше благодарение на попътния вятър с доста голяма бързина право към „Мариана“. Въпреки това нямаше съмнение, че едва ли искаше да се състезава по скорост с препълнената с даяки пирога. Човекът, който я управляваше, като забеляза, че е преследван, привърза бързо руля и се залови за веслата, за да ускори по този начин скоростта на лодката си.

Около носа на даякската пирога се появи леко облаче дим и до борда на „Мариана“ достигна глух гърмеж.

– Те стрелят по Танхуза, господин Яниш! – каза

Самбилонг.

– Чудесно! Ще им покажа на тия разбойници как умеят да стрелят португалците – отвърна той с невъзмутимо спокойствие.

Като захвърли далеко зад борда запалената цигара, разбута тълпата моряци, които се бяха струпали на носовата куличка при звука на далечния гърмеж, и спря при първото оръдие. Сам започна да го насочва към пирога.

Преследването продължаваше с увеличаваща ярост и малката лодка, въпреки отчаяните усилия притежателя и, започна да изостава. Разстоянието, ко то я отделяше от преследвачите, ставаше все по-малко и по-малко.

От даякската пирога се раздаде още един изстрел, но както и първият, не причини никаква вреда на преследвания.

Яниш, спокоен и хладнокръвен в подобни случаи, както винаги продължи да се цели с оръдието.

– Е, сега, струва ми се, е добре – измърмори след няколко минути.

Разнесе се кратък, но много силен гръм.

Ехото се понесе над островите на залива и над потъналите в зеленина брегове на реката.

Над борда на лодкатапреследвач се издигна висок воден стълб и скоро до екипажа на „Мариана“ долетяха яростните викове на даяките.

– Разбита е, господин Яниш! – извика Самбилонг.

– И скоро ще тръгне към дъното! – добави Португалецата спокойно.

Даяките прекратиха преследването и започнаха усилено да гребат към един от най-близките острови, като се надяваха да го достигнат, преди лодката им наистина да потъне.

Но повредата от гранатата на „Мариана“ бе толкова сериозна, че полуразбитата лодка не можеше в никакъв случай дълго да се задържи над водата. Действително, когато даяките бяха на триста-четиристотин крачки до острова, тя внезапно се наклони, загреба вода и като камък полетя към дъното. Даяките трябваше сами да се грижат от този миг за спасението си. Впрочем тази неочаквана баня не представляваше за тях особена опасност.

– Спасявайте се! Спасявайте се! – измърмори Яниш. – Надявам се, ще запомните тоя урок! Но ако мислите да повторите смелия си лов, ще извинявате, но ще трябва да ви стопля гърбовете с куршуми!

Малката лодка продължаваше с по-раншната бързина да се носи към заседналия в пясъка кораб и скоро бе само на десетина метра от него. Човекът, който я управляваше, не бе по-стар от тридесет години, с нисък ръст. Лицето му имаше слабожълтеникав оттенък, с почти европейски характер и издаваше, че носи в жилите си кръвта на две раси: кавказката и малайската.

Здравото му мускулесто тяло бе превързано на много места, главно на ръцете и краката, с парчета бяло платно, по които имаше широки кървави петна.

– Какво е това? Ранен ли е? – попита Яниш. – Струва ми се, пострадал е порядъчно! Ей, спуснете му стълбата! И пригответе нещо подкрепително!

Докато моряците изпълняваха заповедта, лодката приближи до борда с последен отчаян удар на веслата.

– Покачи се по-скоро! – извика Яниш. Управителят на ТремалНаик привърза лодката за края на хвърленото му от борда въже и с мъка се покачи на палубата.

При появата му Португалецата, нададе вик на учудване и ужас. Цялото тяло на нещастника бе надупчено сякаш с дребни сачми и от всяка

рана течеше кръв.

– Боже мой! – извика Яниш ужасен. – Кой те е наредил така, бедни Танхуза?

– Белите мравки! – отвърна метисът с треперещ глас и със страшна гримаса, предизвикана от острата болка, която го мъчеше непоносимо.

– Белите мравки? – извика Португалеца. – Но в чия глава е могла да влезне тая варварска мисъл – да покрие тялото ти с кръвожадни насекоми?

– На даяките, господин Яниш! Те извършиха с мен тази жестока гавра!

– Ах, мръсниците! Слез по-скоро в каютата и накарай моряците да ти превържат бързо раните, след това ще подновим разговора. Кажете ми само на голяма опасност ли са изложени сега ТремалНаик и Дарма?

– Господарят на бърза ръка състави малък отряд от малайци и се помъчи да окаже съпротива на даяките.

– Хм... добре. Иди при Кабитани, той разбира от рани. После ще пратиш да ме повикат. Върви, върви, бедни Танхуза! Сега ни предстои друга работа!

Докато метисът се спускаше с помощта на двама моряци в каютата, Яниш насочи отново вниманието си към устието на реката, където в това време се появиха три големи пироги, препълнени с хора, и една двойна лодка с издигнат между двата борда мост, върху който се виждаше едно от онези малки оръдия, които бяха измлети от разтопената медна обвивка на корабите, с малък примес от олово, които малайците наричаха „дили“.

– Що за дявол! – измърмори Португалеца, – Тия даяки, изглежда, мислят да встъпят в състезание с тигрите на Момпрацем, на нашия знаменит Сандокан! Хм! Не, не ви е по силите, гълъбчета, да се мерите с нас! Имаме такива чудесии, от които ще подскочате във въздуха като диви кози!

– Страхувам се, че зад ония острови се крият още доста други такива лодки, господин Яниш – каза Самбилонг, който наблюдаваше заедно с началството си появата на даякските пироги.

– Достатъчно силни сме, за да не ни е нея от тези мошеници, макар че тези достойни потомци на тукашните пирати са отчаяни като самия дявол. Трябва да им се признае това! Кажете ми, много ли шрапнели и снаряди имаме?

– Два сандъка, капитане!

– Разпореди се да бъдат изнесени на палубата. Да обтегнат край

бордовете абордажна мрежа и да наслагат по нея тръни. Ще видим как ще запищят и завият тия животни, ако намислят да заграбят на абордаж „Мариана“. Ей, лоцман!

Малаецът, който бе изскочил на площадката на фок мачтата и следеше оттам подозрителните движения на четирите пироги, се спусна и отиде към Португалеца, като гледаше някак особено встрани.

– Знаеш ли колко лодки имат сега онези даяки, които се виждат в далечината?

– В реката видях малко – отвърна малаецът.

– Как мислиш, нямат ли намерение да ни атакуват, като се възползват от неподвижността ни?

– Не вярвам, капитане.

– Напълно искрено ли казваш това? Започвам твърде много да те подозирам! Сегашното ни засядане в пясъка никак не ми се вижда да е проста случайност!

Малаецът направи гримаса, сякаш се стараеше да скрие с нея злоещата усмивка, която се готвеше да се появи на устните му. След това каза с известна досада:

– Струва ми се, не съм ви дал никакъв повод да се съмнявате в мен, господине!

– Ще видим какво ще стане по-нататък! – каза Яниш и се отправи към ранения метис, след като заръча на Самбилонг да се занимае с приготовленията за защита на „Мариана“.

ПОКЛОННИКЪТ ОТ МЕКА

– Е? Как се чувствуваш, храбри Танхуза? – попита Яниш, като приближи леглото на Метиса.

– О, Кабитани притежава възшебни лекарства! – отвърна раненият.
– Намаза त्याлото ми с някакъв мехлем и сега се чувствувам много по-добре.

– Да! Разправи ми всичко. Искам да знам моят приятел ТремалНаик все в лагера Пангутаран ли е, или се защитава от въстаниците другаде?

– Остана в Пангутаран, господин Яниш. И когато го напуснах, усилено се готвеше за защита от даяките, като се надяваше да изтрае до пристигането ви.

– Отдавна ли е дошъл в Момпрацем пратеникът?

– Преди три дни. Както виждаш, Танхуза, не загубих нито минута и дойдохме с най-добрия кораб, с който разполагаме.

– А какво мисли Малайския тигър за това неочаквано въстание на даяките, които само преди три седмици едва ли не се кланяха на господаря ми?

– Правихме най-различни предположения, но се страхувам, че не открихме истинската причина за въстанието.

– Всичко, което зная, ще ви разкажа, сахиб... Преди един месец, а може би и по-рано, из тези места се появи човек, който, както изглежда, не принадлежеше нито към малайската раса, нито към което и да било от племената, които населяват Борнео. Казват, че бил ревностен мюсюлманин и носел зелена чалма на главата си – знак, че е извършил свещено поклонение в Мека, на гроба на Мохамед, Вие знаете, сахиб, че даяките от тази част на острова не вярват нито в добри, нито в зли духове, както южните си сънародници. Те се смятат – по своему, разбира се. – мюсюлмани и са до такава степен фанатици, че надминават в това отношение дори мюсюлманите от Централна Индия... Какво е говорил, какво е обещавал този тайнствен поклонник на диваците даяки, и до днес нито аз, нито господарят знаем. Истината обаче е тази, че той много умело успя да засегне религиозния им фанатизъм, да ги хипнотизира и да ги накара да се разбунтуват срещу ТремалНаик и да разграбят факториите му.

– Виждал ли си този поклонник?

– Да, когато се изтръгнах от лапите на даяките, които ме измъчваха,

успях да го видя. Висок е доста и възрастен, с измъчено лице и трескав поглед.

Двамата събеседници стояха известно време дълбоко замислени.

– Има още една причина, господин Яниш, която ни принуждава да се отнесем към даякския бунт с най-голяма сериозност. Разказаха ми, че преди две седмици тук се е спирал параход с английско знаме и че поклонникът е имал продължителен разговор с капитана на тоя параход.

– Англичанин? – попита Яниш, – Да, разбира се... Това е напълно възможно! В Лабуан постоянно се носят слухове, че английското правителство възнамерява да заграби острова ни Момпрацем под предлог, че представляваме постоянна опасност за колониите му.

– При това е нужно да се добави още, че на следния ден подир пристигането на тайнствения параход немалко даяки, които до този момент имаха за оръжие само стрели и ножове, се оказаха по тайнствен начин, притежатели на превъзходни пушки и револвери,

– Да ... да! Сега ми е ясно всичко!

– Нима мислите, че англичаните действително ще ни изтикат от родния остров?

Яниш се усмихна, запали цигара и потъна в дима и.

– Тигрите от Момпрацем – каза презрително – не се борят за първи път с английските „леопарди“! Те вече неведнъж са треперили от бойните викове на нашия Сандокан! И този път няма да се засраим!

В тоя миг от палубата се разнесе тревожният глас на Самбилонг:

– Елате бързо горе, капитане! Даяките приближават!

Португалеца смукна още веднъж от цигарата и без да бърза, се изкачи на мостика.

Действително между островите се придвижваха около дузина дълги пирогои, пред които напредваше двойна широка лодка с поставен върху нея „мирим“ – оръдие с малко по-големи размери от споменатата „лила“.

– Аха! – забеляза Яниш без видимо напрежение, като насочи бинокъла си към бавно придвижващите се пирогои, пълни с въоръжени до зъби даяки, облечени в пъстри бойни дрехи. – Искат да премерят силите си с нас? Много добре! Пригответи ли им угощение, Самбилонг?

– Да, капитане! Оръдията са пълни и екипажът е готов за сражение!

Действително и четиридесетте мъже от екипажа се намираха на определените места. Част от тях бяха снабдени с пушки, останалите стояха около оръдията, които се приготвяха след последни нареждания за сражението.

– Е, да заповядат сега! – усмихна се Яниш, доволен от бързото и точно изпълнение на заповедите му.

Слънцето се приготвяше да прехвърли далечния хоризонт, разпръсвайки последните си лъчи над брега и го къпеше с розова светлина, както и безбройните острови и коралови рифове, в които се разбиваха с глух шум налиташите от безкрайния морски простор вълни. Грамадният огнен диск на дневното светило се спускаше гордо и започна да се покрива със синкав воал, запалвайки около себе си фантастично красиво ветрило от облаци. Грейнаха широки и златистопурпурни ивици по небосклона и постепенно се сливаха с ярката синева на бездънното небе.

Най-после залезът настъпи. Някак изведнъж озари целия хоризонт с пожара си и бързо се потопи в оловните води на морето, оставяйки след себе си бледи ивици светлина, която ставаше все по-незабележима, докато не угасна изведнъж, като отстъпи място на стремителното свечеряване на юнската нощ.

Флотата на даяките значително ускори хода си.

Отпред, както по-рано, се придвижваше лодката с медния „мирим“, зад която, наредени в една линия, за да не бъдат изложени на огъня, който трябваше да даде „Мариана“, следваха останалите пироги.

– Е, момпрацемски тигри! Помнете, че Сандокан, нашият най-велик тигър, все едно ни гледа сега! Започвайте!

Самбилонг, който отдавна се целеше в първата лодка грижливо, допря фитила.

Раздаде се силен гърмеж.

Оръдието бе така сполучливо насочено, че високата мачта на даякската пирога заедно с грамадното платно хвъркнаха и бързо се озоваха във водата.

Гърмът бе съпроводен от яростния рев на даяките, които в отговор на „угощението“, което им даде Самбилонг, отвърнаха с изстрел от своя „мирим“. Но навярно в бързината не бяха определили точно целта и гранатата само проби тригълното платно на носа на „Мариана“, което Португалеца бе забравил да нареди да приберат.

– Тия идиоти стрелят по-лошо и от португалските новобранци!

Той остана видимо спокоен, запалил нова цигара.

От страна на даяките се чува ред сухи и къси изстрели на малките „дили“. Но тези гърмежи останаха съвършено безрезултатни.

Снарядите не достигнаха до „Мариана“, изпопадаха във водата на стотина метра от нея.

– Трябва да се потопи пирогата, на която е „миримът“! – заповяда

Яниш. – Останалите засега не са опасни! Ей, тигърчета! Живо към...

Капитанът се обърна рязко към кърмата, като направи едновременно жест към Самбилонг:

– Къде е лоцманът?

– Капитане – отвърна Малаеца, който се намираше при двете кърмови оръдия, – видях как слезе долу!

Преди Яниш да успее да се опомни, Самбилонг с револвер в ръка се втурна в трюма и след минута извлече лоцмана, в ръцете на който димеше запален фитил.

– Куче! – викна Яниш. – Какво си намислил да сториш?

– Господарю – отвърна даякът. – Отидох долу да потърся фитил за топовете.

– Фитил? Лъжеш, мръсноко! Опитал си се да запалиш „Мариана“! Самбилонг, вържи този човек! Като се разправим с даяките, ще имаме по-дълъг разговор с него!

– Ще минем и без връзване, сахиб – отговори Самбилонг, – ще го приспим съвсем просто за няколко часа и така ще имаме по-малко грижи по него!

Той хвана грубо лоцмана за рамената и натисна с големите пръсти на двете си ръце тила му. После натисна със средните пръсти шията малко по-долу, под челюстните ъгли, и наблегна върху сънната артерия. Ефектът беше поразителен. Лоцманът опули очи и разтвори уста, като че щеше да се задуши всеки миг. Дишането му стана прекъсващо се, главата му се наведе тежко назад и тялото му увисна безсилно в ръцете на Малаеца,

– Да не би да го уби? – попита Яниш.

– Не, сахиб – отвърна Самбилонг, – само го приспах. Ще се събуди най-рано след единадесет-дванадесет часа.

– Добре, захвърли го по-скоро и да идем горе. Там, доколкото чувам, започват оживено да стрелят,

Самбилонг остави лоцмана на пода и се покачи на палубата с Яниш, където се водеше все по-ожесточена битката.

Малката флота на настъпващия неприятел бе вече променила предишната си тактика. За да отслабят огъня, съсредоточен до този момент върху лодката с „мирима“, въоръжените с по-малките „дили“ пироги се разтегнаха на два фланга, като по такъв начин смятаха да привлекат част от огъня на оръдията на „Мариана“. Гранатите започнаха вече доста често да летят над нея, разкъсвайки платната и причинявайки от време на време и по-тежки повреди.

От екипажа един или двама бяха убити, а няколко – ранени, но това не даваше повод на останалите да вършат равномерно и спокойно бойната си работа. Пълненето на топове и изстрелването на снарядите ставаше с абсолютна съсредоточеност,

– Потопи този проклет мирим, Самбилонг! – разпреди се малко по-нервно Яниш, след като обгърна положението с ястребов поглед,

Самбилонг натъкми внимателно оръдието.

– Бабабах!!!

Над борда на първата пирога се издигна за миг огромен воден стълб, сетне тя силно се наклони и започна да се пълни с вода.

– Прекрасен удар! – одобри Португалеца. Въпреки голямата повреда и непрестанна канонада, от борда на „Мариана“ даяките не престанаха да се приближават все по-бързо, оказваше се, че са толкова многочислени, че никаква загуба на хора нямаше да ги сплаши, напротив, фанатичното им решение да достигнат заседналия кораб ставаше все по-опасно.

Към първоначалната флотилия, както забеляза екипажът на „Мариана“, внезапно се присъединиха отстрани десетки нови лодки, сякаш бяха изплавали от самото речно устие, буквално препълнени с превъоръжени диваци.

Като се събраха с подкрепленията, даяките все по-бързо и по-бързо идеха напред и доказваха, че имат очевидно намерение непременно да атакуват кораба.

– Работата започва да става много гореща! – измърмори Яниш и сам се залови за оръдието.

Две-ри гранати се врязаха в центъра на даякските лодки, унищожавайки всичко по пътя си, но сетне неприятелите се оказаха толкова близо до „Мариана“, че оръдията вече не успяваха да действуват.

– Е, тигърчета! – разпреди се гальовно-страшно Яниш! – Бързо очистете носа и грабнете оръжията!

Командата бе моментално изпълнена.

Всички стрелци се събраха на кърмовата част, оставяйки само няколко наблюдатели и сигнализатори. В това време Самбилонг с помощта на други две „тигърчета“ разтвори бързо няколко сандъка и разхвърли по палубата малки стоманени топки, осеяни с тънки, почти незабележими за околните игли.

Даяките, обезумели от злоба поради понесените загуби, заобиколиха „Мариана“, пълнейки околността с див рев и мъчейки се да се покатерят на палубата с ножове между зъбите.

Яниш измъкна сабята си и застана по средата на своите тигърчета.

– Стегни редовете!

В това време въоръжените с пушки стрелци не напускаха местата си от края на борда и даваха залпове.

Загубите за даяките ставаха все по-големи.

От толкова близко разстояние нито един изстрел не можеше да отиде напусто

Стрелбата се водеше с такова ожесточение, че дулата на пушките се нагорещиха и започнаха да парят ръцете на стрелците.

Убийственият огън, разбира се, не можеше да спре разярените диваци и те най-после успяха да се прехвърлят през борда и на огромни маси се изсипаха върху палубата...

Но в същия миг се раздадоха отчаяни викове от безумна болка.

Те замениха току-що раздаващите се викове за победа.

Врагът се натъкна на стоманените иглести топки.

Това страхотно оръжие извади от строя всички, които бяха успели да стигнат средата на палубата.

Оцелелите с няколко удара очистиха бордовете от убийствените игли и се стълпиха при мачтата.

Бяха около десет-дванадесет даяки.

Но оттам те бяха пометени с четири картечни изстрела; По такъв начин първият пристъп на врага бе отблъснат, но до победата бе още много далече.

След минута палубата на „Мариана“ отново бе наводнена с тълпи от гъвкави полуголи тела, които се хвърляха с дяволски вой, събираха се на групи за последен победен удар.

В този миг „на сцената“ се появиха ръчните бомби.

Като почака, когато изглеждаше вече, че корабът е в ръцете на даяките и на палубата се намираха стотина от тях, Яниш даде сигнал и върху им се посипаха бомбите.

Те избухваха с оглушителен трясък.

Унищожаваха масово нападателите.

Такива бомби бяха хвърлени и в препълнените с даяки пироги и потпяваха поголовно командата им.

Всичко това стана така бързо и неочаквано за врага, че приличаше на истински кошмар. Един миг – и нападателите вече отстъпваха по всички линии, като оставяха около кораба полупотъналите пироги, телата на стотици убити и ранени, които още се даваха с викове.

Малкото оцелели пироги се отдалечаваха с всички сили, а след тях

връхлитаха, унищожавайки всичко, безпощадните залпове на „Мариана“.

Като се убеди в пълното поражение на врага, Яниш запуши моментално нова цигара.

– Най-после гостите си отидоха – засмя се той. – Струва ми се, че нашето угощение им се видя твърде горещо! Надявам се, поне сега ще ни оставят на спокойствие.

– Ще ни чакат, господине, при устието на реката! – отвърна Самбилонг, като гледаше също мрачно усмихнат изчезващите врагове.

– И отново ще започнат бой! – потвърди Танхуза, който още при първите гърмежи бе излязъл от каютата, за да вземе участие в сражението,

– Мислиш ли? – попита Португалеца.

– Уверен съм в това – каза Метиса.

– Е, добре. Ще им дадем още веднъж безплатен урок, който завинаги ще ги отучи да се тикат там, дето не са канени. Но ето какво, Танхуза: ще има ли достатъчно вода, за да се доберем с кораба до самия лагер на врага?

– Реката е дълбока на доста голямо разстояние – отвърна Танхуза – и вятърът е благоприятен! Ще се доберем без мъка.

– А какви са ни загубите?

– Осем ранени. От тях – двама опасно и четирима ... убити.

– Дявол да ги вземе тия даяки и Поклонника им! – изруга Яниш и добави по-спокойно: – Е, какво? Такъв е законът на съдбата! Война е!

Обърна се към Самбилонг и се разпореди:

– Приливът се увеличава, скоро ще достигне най-голямата си височина. Да се възползуваме и да се измъкнем от пясъка!

КАБАТУАН

Най-напред палубата бе очистена от грамадата неприятелски трупове, сетне екипажът на „Мариана“ започна работа по изваждането ѝ от рифа.

Завързаха две котви откъм кърмовата част, обтегнаха няколко от платната срещу вятъра, дванадесет моряци уловиха лостовете, за да помогнат на макарите. Все по-ясно и по-ясно се чуваше характерното търкане по корабното дъно. „Мариана“ се залюшка под напора на вятъра, който наду грамадните платна, сетне някак незабелязано се помести от мястото си, все по-бързо и по-бързо. Накрая, освободена от пленничеството, се люшна по вълните.

Беше спасена.

– Най-послед! – извика Яниш. – Изглежда, приливът беше достатъчен, за да ни смъкне от тази проклетата плитчина. Вдигнете котвите, тигърчета, и напред! Право в устието на реката!

– Няма ли да дочакаме да се разсъмне? – попита Самбилонг.

– Устието и фарватерът са широки и дълбоки – отвърна Португалеца. – Танхуза ми каза, че няма наноси. Предпочитам да се промъкна в реката, за да изненадам даяките, които, разбира се, не смятам, че скоро ще си отидат.

Котвите бяха извадени, платната – преместени. Танхуза, който не напускаше палубата, отиде при кормилото.

На кораба само той познаваше тези води и можеше да се ориентира.

– Карай в устието! – каза Яниш. – Когато навлезем, ще те отменим и ще можеш да си отдъхнеш.

– О, господине! – отвърна Танхуза. – Не съм дете. Нямам нужда от почивка. Мехлемът, с който Кабатани намаза раните ми, премахна болките. Сякаш се възродих!

– Аха ... – каза Яниш – раните? Но ти не си ми казал още как си попаднал в ръцете на даяките и защо са те измъчвали.

– Бях започнал, господине, тази история, но разбойниците ми поперчиха да довърша разказа си – отвърна Танхуза.

– И така, идвал си от лагера на ТремалНаик, когато са те хванали?...

– Да, господине. Господарят ми ме изпрати да се промъкна до брега на залива, за да ви послужа като лоцман при влизането в реката,

– Значи ТремалНаик очаква да му отидем на помощ?

– Той нито за момент не се съмнява, че вие ще побързате да сторите това.

– Но къде попадна всъщност ... в ръцете на врага, Танхуза? И кога?

– Преди два дни. Някои от даяките, които работеха по-рано в планистите край лагера, ме познаха, нахвърлиха се в лодката ми и ме плениха. Изглежда, са подозирали, че ТремалНаик ме е пратил на крайбрежието да чакам помощ. Затова даяките започнаха да ме разпитват, като ме заплашваха с най-тежки изтезания, ако не им кажа всичко. Отказах да стана предател! Тогава тези зверове ме хвърлиха изранен, завързан и облян в кръв, близо до един мравуняк, в малка яма. Като почувствуваха миризмата на кръв, белите мравки се нахвърлиха върху мен с хиляди и започнаха да ме ядат жив. Какви мъки преживях по това време... няма да говоря. Мъчението продължи около четвърт час. Но като разяждаха тялото ми, мравките едновременно гризяха и пропитите с мас върви, които ме стягаха, и извивайки се от болки, внезапно усетих, че вървите са отслабнали. Още едно усилие и бях свободен! Наблизо нямаше даяки. Те ме бяха предоставили на моята си участ. Затичах към близката гора и през нея се добрах до брега, където намерих лодка с платно, И като забелязах кораба ви, който се полюшваше едва-едва в далечината, заплувах към вас.

– Враговете ти заплатиха добре за мъките! – каза Яниш.

– Така и трябваше! – отвърна Метиса със стиснати зъби. – За тях не бива да има пощада! Но погледнете, господине . към тези огънове, които блестят по крайбрежието. Това са стражевите огънове на даяките.

– Виждам, но как мислиш... ще успеем ли незабелязано да се промъкнем през тия нежелани часовои?

– Ако минем през по-далечния проток, може би – да! Защото, както виждате, там няма огънове! Затова пък в канала, макар че има достатъчно вода, се виждат и немалко наноси. Впрочем там всяка крачка ми е позната и аз се надявам да закарам „Мариана“ благополучно в реката.

– Тогава карай, а ние ще направим някои приготовления ... в случай че се срещнем с даяките ... – завърши Португалеця разговора.

„Мариана“ се носеше леко и бързо по мрачните вълни.

Приливът се увеличаваше, отчасти изпълваше коритото на Кабатунан и така облекчаваше плаването на кораба.

Целият екипаж, с изключение на двама-трима моряци, които бяха заети с превързването на ранените, се намираще на борда в пълна бойна готовност, защото от даяките, макар че бяха претърпели страшни

загуби, можеше да се очаква всичко.

Метисът Танхуза, който водеше „Мариана“ изпълни блестящо предначертаната маневра: като се плъзна покрай брега, корабът измени рязко курса си и навлезе в този ръкав на Кабатуан, където не се виждаха стражеви огньовете. След минута Метиса, усмихнат радостно, каза на Яниш:

– Вече сме във фарватера на реката, сахиб.

– А как ти се струва, даяките не забелязаха ли появяването ни? – отвърна загрижено Португалеца.

– Изглежда, повечето спят. Не са очаквали, че така скоро ще се освободим от рифа.

Но Яниш не бе напълно убеден в тези предположения. Мълчанието и царуващото наоколо спокойствие му се струваха измамливи.

– Мисля, че макар и да ни пропуснаха в тези насам – промърмори той, – и това не е без цел. Може би събират силите си и по-нагоре по течението ще встъпят отново в бой. Ти, струва ми се, каза, че лагерът се намира на три-четири километра от реката? Много жалко, че ТремалНаик не е разположил резиденцията си по-близо до брега, ще трябва значи да се промъкваме до лагера през гората. И ще трябва да се остави част от екипажа за защита на кораба. Това усложнява работата, но приятелите ми, надявам се, ще покажат, че умеят еднакво добре да се бият както по море, така и в гора.

В същото време „Мариана“, след като заобиколи дълга пясъчна ивица, се носеше вече с напълно разперени платна по течението на Кабатуан.

Тази река бе почти неизследвана от европейците. Мястото, където в момента плаваше „Мариана“, имаше не по-малко от сто метра широчина. Високите брегове бяха засенчени от мангови и каучукови дървета. Нито един огън не се забелязваше в тази пълна с тайнствен и страховит покой гора. И най-лек шум не намекваше за възможното присъствие на многобройни даякски отреди.

Но с всяка крачка странното мълчание будеше тревожната подозрителност у Яниш и той бе нашрек като удвояваше бдителността си и изпитателно оглеждаше всяка педя от брега.

– Не, не може да бъде ... – мърмореше той, – без съмнение, ние не сме могли да се промъкнем незабелязано. Те просто ни готвят капан! Ще се случи нещо скоро, да знаете! Но, за щастие, аз съм тук и няма да оставя да бъдем измамени! Твърде добре ги познаваме вече... Няма да ни намерят неподготвени!

Измина още половин час, но нищо не оправда подозренията на Португалеца и той започна леко да се успокоява.

Мълчанието растеше.

Изведнъж над устието на реката блесна огън.

– Ракета! – извика Самбилонг, преди огнената следа, която се изви като змия в небето, да изчезне.

– Странно! – каза Яниш. – Отде у тия диваци ракети?

– Капитане – отвърна Самбилонг, – това за сетен път доказва, че в тая работа са замесени англичаните! Диваците не знаят да употребяват сигнални ракети.

– А може би с това се доказва, че тайнственият скитник е запознал даяките с употребата на ракетите? – каза Яниш.

– Гледай, капитане! Сигналотговор! – едва не извика Самбилонг.

Друга ракета се издигна нагоре по течението на Кабатуан.

В този момент из палубата тук-там се раздадоха съдържани възклициания:

– Огнъве! Гледайте! Гледайте!

С един скок Яниш се намери на капитанския мост, откъдето много по-удобно се наблюдаваше течението на Кабатуан, и зорките му очи различаха в мъглявата далечина множество огънчета. Те ту се скриваха, ту изскачаха и се раздалечаваха, сетне внезапно започваха да проявяват желанието да се съберат в едно цяло и ето, започнаха да образуват големи светли петна.

– Що за работа? – попита Самбилонг. – Светулки ли са, що ли? Не... Твърде големи са, не може да бъде ...

– Разбира се, че не може да бъде! Какви светулки! – каза Португалеца, лицето на когото ставаше все по-мрачно.

Танхуза, който предаде за малко кормилото на един от моряците, се приближи до разговарящите се.

– Не можеш ли да ни кажеш що за история е това? – обърна се към него Яниш.

– Огнъве, господине! Огнъве, които се спускат по течението на Кабатуан срещу нас.

– Не може да бъде – отвърна Яниш сърдито. – Защото дори ако пламтяха по няколко огъня на една лодка, то и тогава всичките би трябвало да бъдат няколко хиляди, а даяките не могат да разполагат с такава грамадна флотилия, дори да съберат лодките от всичките реки на Борнео.

– Но, господине, това са все пак огнъве – държеше на своето

Метиса.

– Огньовете ... огньовете. Така да бъде. Но на какво са запалени? Може би на плаващи дървесни стволове?

– Едно е несъмнено – обади се Самбилонг, – те стремглаво идват срещу нас!

– Ах, дявол да го вземе – каза Яниш, – какво ли са ни приготвили тия даяки? Хората ни трябва да имат под ръка пожарните помпи, за да гасят проклетите плаващи огньовете, да ги отблъскват от кораба! Разпореди се, Самбилонг! Сега разбирам този идиотски нагъл план даяките искат да ни подпалят, живи да ни изгорят. Но ще видим... кой е по-силният.

След минута тежко мълчание изкомандува:

– Курс по средата на реката! Ако корабът се запали, все ще успеем да стигнем до единия или другия бряг!

Вятърът спадна. „Мариана“ едва се движеше нагоре по течението. Част от огньовете вече плаваха покрай нея.

– Уловете ми един от тях! – повели Яниш.

Един от моряците, който той наричаше галено „тигърчета“, изпълни заповедта с неподражаема ловкост и след секунда Яниш държеше в ръцете си „плаващия огън“.

Беше половина черупка от голям кокосов орех, натъпкана с влакнеста маса, пропита със смолисто вещество и снабдена с фитил. Получаваше се доста силен и Устойчив пламък,

– Виж ги ти, разбойниците! – каза Яниш гневно. –

Стават все по-изобретателни, чудейки се как да ни напакостват! Обръщай назад! Иначе ще изгорим!

Като се имаше предвид, че „Мариана“ бе построена от дърво и отвън бе насмолена, можеше съвсем лесно да се подпали и изгори до треска.

Моряците, разбира се, не стояха със скръстени ръце: гасяха или отблъскваха приближаващите се към кораба огньовете. Но борбата ставаше неравна. Обшивката на кораба тук-там вече гореше и командата трябваше да гаси едновременно на различни места.

Борбата продължи не по-малко от половин час,

„Мариана“ отстъпваше бавно пред огнената флотилия, като печелеше време и даваше възможност на болшинството плаващи огньовете да преминат надолу по течението.

По такъв начин скоро настана мигът, когато екипажът можеше да си поеме дъх: по цялото течение нагоре по Кабатуан царуваше мъгла и

само в долното течение блестяха още огънчета, бързо носени от водата.

– Даяките пак утихнаха – каза Яниш угрижен, – няма да ни пуснат да стигнем до пристанището на лагера, без да ни нападнат поне още веднъж.

– Готвят ни засада – каза Танхуза,

– Открит бой? Толкова по-добре! Него винаги предпочитам пред борбата с разни хитрости и сюрпризи – Яниш запали нова цигара.

След като описа полукръг и разпери платна, корабът продължи да напредва нагоре по течението на Кабатуан. Това ставаше с всяка минута все по-бавно, защото вятърът стихваше.

Но изведнъж ... девствената джунгла на Борнео оживя, сякаш от замах на вълшебен жезъл: тук-там се чу глух шум, някакви тайнствени звуци, след това започнаха да се мяркат огънчета. Постепенно те наед-рЯваха и Яниш промърмори ядосано:

– Започва се!

Той наблюдаваше все по-напрегнато оживялата тишина и си говореше: „Проклет да съм, ако разбирам какво са ни приготвили тези даяки!“

Явно обезпокоен от всичко станало, Танхуза се вглеждаше също загрижено напред:

– Приближаваме към най-тясното място на реката,

– Хубаво място за склещване на „Мариана“! Яниш насочи кораба по-близо до брега, В тоя миг гой, тласкан от свеж вятър, започна да се движи по-бързо и получи силен удар, който го накара да се разтрепери и да се наклони надясно.

– Какво става? – извика Яниш. – На нанос ли се натъкнахме?

– Нищо подобно, „Мариана“ плава както винаги ... – отвърна откъм носа Самбилонг.

Танхуза улови кормилото и насочи „Мариана“, която поради тласъка се бе отбила от пътя си. Но тя едва измина няколко метра и носът ѝ отново налетя на тайнственото препятствие.

– Що за дяволщина? – възмути се Яниш, приближавайки към Самбилонг.

– Не знам ... Не разбирам! – каза Самбилонг.

– Може би, Танхуза, тук има подводни камъни?

– Не, господине.

Яниш се разпореди да бъде изпратен най-добрият плувец измежду моряците за разузнаване, който изпълни заповедта благополучно и се завърна бързо.

– Е, какво? Подводни скали ли? – нетърпеливо запита Яниш.

– Не, господине. През реката е протегната грамадна верига. Ако не я прережем, няма да можем да мръднем и крачка напред.

В този момент някъде откъм брега се раздаде властен и страшен глас:

– Предайте се, кучета на, Момпрацем! Или ще ви унищожим! Ще ви избием до крак!

СРЕД ОГЪНЯ

При дадените обстоятелства кръвта на всеки нормален човек би замръзнала в жилите му. Но Яниш изслуша доклада на водолаза и като се обърна към брега, реши да отговори на тайнствения глас привидно спокойно. Разбира се, бързо се съвзе и се отказа.

Разпита водолаза подробно и получи твърде печален отговор:

– Веригата е дебела, здрава и е закрепена за дъното с масивни котви,

– И откъде ли са се сдобили с всичко това тия диваци? – почуди се Португалеца, без да се отказва от цигарата в устата си, – тук има пръст поклонникът, този тайнствен субект прави истински чудеса. Пусни котвата!

Котвата падна шумно в черните води на Кабатуан

– Спусни лодка! – даде нова заповед Яниш, – Необходимо е да се пререже тая проклетата верига!

В това време откъм брега заплашителният вик повтори:

– Предайте се! Или ще бъдете унищожени!

– Господи, става вече скучно – измърмори Яниш й като положи ръцете си във формата на рупор, отвърна на непознатия и невидим враг: – Ако искаш да заграбиш кораба ми, заповядай, ела, но те предупреждавам: имаме достатъчно барут и куршуми! А сега не ми додявай! Имам по-важна работа, отколкото да си водя приказка с теб!

– Поклонникът от Мека ще те накаже! – отвърна същият глас.

– Обеси се наред с мръсния си Мохамед, мръсникo! Може и да ти бъде приятно така! ...

Отговор не последва.

Самбилонг спусна лодка със седем моряци, за да прережат веригата.

– Пилете силно и бързо! И гледайте да се върнете по-скоро! – викна им Яниш.

Изкачи се на мостика и започна да наблюдава околността.

В джунглата, както по-рано, във всички посоки се забелязваха разноцветни огънчета.

Яниш се намръщи:

– Нещо пак се приготвя! Но какво именно? Отговорът не се забави дълго: тук-там по двата бряга се показаха ивици пламъци,

– Подпалват гората! – извика Португалеца.

– Каучуковите дървета ще пламнат като факли! – каза Танхуза.

Яниш се обърна към Малаеца, който командуваше спуснатата лодка:

– Можете ли да изтърпите известно време, като се надявате само на собствените си сили?

– Пушките са при нас, капитане! – отвърна старият пират.

– Самбилонг! Вдигни котва! – разпреди се Португалеца.

– Ще се спускаме ли?

– Друго не ни остава. Иначе тези дяволи ще ни опекаат! Лодката е по-малко заплашена от „Мариана“!

Котвата бе вдигната незабавно и корабът се понесе по бързото течение надолу. Измина така около хиляда и петстотин разтега. Отгоре още се чуваше стъргане на метал – малайците разбиваха веригата.

И изведнъж, както преди половин час, корабът се разтърси на място, през което толкова наскоро съвсем безпрепятствено бе преминал.

Не бе необходимо дълго време, за да се проумее причината.

И тук бе обтегната верига, Обратният път също бе преграден,

– Какво да правим, господине... сега? – попита Танхуза, – Изглежда, нищо друго не ни остава, освен да напуснем кораба и да се измъкнем на брега, преди да ни е заляло огнено море.

– Да напуснем „Мариана“? – едва не извика Яниш с негодувание. – Никога! Това би означавало неминуема гибел за всички ни, а после и за ТремалНаик и за Дарма!

Яниш застана на носа на кораба със скръстени на гърдите ръце, с цигара, ухапана конвулсивно, и с блестящ от гняв поглед, Гледаше уголемяващото се пространство с пламъците.

– Ще ни изгорят живи! – обади се Самбилонг.

– Ще видим... Ще почакаме! Но ми се струва, че кожата и костите на децата на Момпрацем са доста твърди. Няма да излязат много вкусни котлети...

Като промени рязко тона, заповяда:

– Покрийте палубата с платнища, спуснете платната. Помпата във водата! Хвърлете котва. АртилериЯта по местата си!

Екипажът се подчини светкавично. Платната покри ха палубата, дори и бордовете.

– Поливай! – повиши още повече глас Яниш. Върху платната се поляха потоци вода.

Той хладнокръвно запуши нова цигара, спря на носа на кораба и

изпитателно загледа нататък, където бе лодката на режещите веригата моряци. От известно време не се долавяше характерният шум на разрязвано желязо. Острите очи на Португалеца, наричан доста отдавна Яниш в отечеството си, видяха лодката със седемте малайци. Тя се приближаваше бързо към „Мариана“.

– Мъже на място! Точно навреме! – пошепна гордо Яниш.

Зрелището на горския пожар ставаше все по-фантастично.

– Картината никак не е лоша – каза Португалеца. – Ще бъде жалко само, ако наистина изгорим!

Двата бряга на Кабатуан сякаш бяха обгърнати от страхотен огнен смерч,

С всеки миг на борда на кораба ставаше все по-задушно. Разстлани-те платна, макар че биваха непрекъснато заливани с вода с помощта на помпите, изсъхваха почти моментално и имаше опасност да се запалят. Екипажът се задушаваше, усещаше, че може да пламне всяка секунда, напразно търсеше спасение от ужасната горещина. Към нея се прибавяше и друга опасност – върху палубата на безпомощния кораб се сипеше дъжд от искри, падаха клонифакли, обгаряха моряците, които се справяха с тях все по-трудно и по-трудно.

Колкото и да бяха свикнали с всякакви и непрестанни опасности, „тигърчетата“ на „Мариана“ започнаха да се поддават на паниката. Единствен Португалеца изглеждаше запазил пълно спокойствие.

Седеше в привичната си ленива поза при двете оръдия и пушеше неизменния си тютюн.

– Господин Португалец! – затича се към него метисът Танхуза, – скоро ще изгорим, направете нещо!

– Не мога да попреча с нищо на това – отвърна Яниш съвършено безтрепетно.

– Трябва да бягаме, господине!?! – Няма надежда, мили. Ще поседим тук. Яниш се обърна отново към моряка, който бе доплувал с полуобгорялата ладийка до кораба:

– Веригата разбита ли е?

– Да, капитане.

– И реката е свободна?

– Да, капитане,

– Тогава работата се променя, тук огънят се разгаря, а горе като че ли отслабва. Значи трябва да опитаме щастието си. Това, което трябва да стане, ще стане. Не можем да го избегнем.

Всъщност зеленият небосвод от преплетените огромни клони на

дърветата, нагоре над реката, вече не съществуваше. Той бе изгорял. Но над самия кораб още пламтяха огромни клони и заплашваха да се съборят всеки миг върху димящия кораб. Лошото бе това, че мястото, където бе закотвена „Мариана“, бе малко по-широко, отколкото там, където се намираще първата верига? и на кораба се удаваше възможността да избяга.

Горещината започна да отслабва, при това задуха вятър нагоре по течението, което осигуряваше по-бързото придвижване на кораба.

В четири сутринта бе вдигната котвата и ето че „Мариана“ отново плаваше напред в търсенето на пристанището на ТремалНаик.

Подобрението, разбира се, бе относително все още. Както и преди. „Мариана“ трябваше да плава между две огнени стени, бе също така непоносимо горещо и хората се задушаваша от лютия и отровен дим, а трябваше да поливат без прекъсване с помпите платната по борда. Появяваха се малки пожари на различни места и те трябваше да се гасят бързо с всички възможни средства.

Слава Богу, откак „Мариана“ бе вдигнала котвата, даяки не се бяха появили нито за минута по двата брЪга. Това все пак бе надежда.

– Може би уроците, които дадохме на диваците, са ги научили на нещо – каза Яниш, обърнат към Танху – Да, – но те, изглежда, са знаели, че отиваме на помощ на твоя господар! А това ми се вижда доста странно: отде могат да знаят те за нашите намерения?

– Знаели са от много по-рано – отвърна Метиса, – някой предател от слугите, някаква отровна гадина е подслушвала заповедта, която е дал ТремалНаик на изпратения при вас вестоносец, и я е издала.

– И кой може да бъде тоя изменник?

– Забравяте Малаеца, когото приехме на борда като лоцман.

– Господи! Та аз забравих за него! Но даяките са се уморили, гледай, пожарът утихва или най-малкото не пречи да се заемем с тоя въпрос. От мнимия лоцман може да се узнае нещо. Ела с мен, Танхуза.

Яниш, като се разпреди хората да стоят по постовете си, за да могат да посрещнат неочаквано нападение всеки момент, слезе с Танхуза в трюма, където гореше все още малка лампа, В една от каютите лежеше тялото на потъналия в сън „лоцман“.

Яниш, който знаеше от Самбилонг как да оживява удавниците, се залови за работа: започна да разтрива слепите очи и гърдите на „лоцмана“, сетне хвана безсилните му студени ръце, няколко пъти ги изви към гърба и отпусна към пояса, както това се правеше с удавници, за да се възобнови функционирането на дробовете.

Тази работа скоро даде положителен резултат: лицето на даяка отново прие нормален цвят, клепките му затрептяха, дишането стана по-дълбоко и най-после той се съвзе, отвори очи, в които при вида на Яниш се отрази нечовешки, животински страх.

– Как е работата, приятелю? – обърна се към него Португалца.

„Лоцманът“ затрепера, без да отвърне и дума.

– Май здраво се наспа тук, докато ние се биехме с твоите приятели! – продължи Яниш иронично.

„Лоцманът“ продължаваше да мълчи. Изглежда, още не успяваше да събере мислите си. Навремени бършеше с ръка челото си, което се покриваше с едри капки пот. Но колкото повече се връщаше съзнанието му, толкова по-бързо растеше и ужасът му.

– Е? Защо мълчиш? – присви очи Яниш. – Или си се отучил да говориш?

– Какво?. . . Нещо случило ли се е... господари)? – заговори най-сетне с треперещ глас „лоцманът“. – Не мога да разбера как съм се забравил веднага, след като Самбилонг ме стисна.

– Дребни работи, за които не си струва да се говори – насмешливо отвърна Португалца, – по-добре ми дай някакво обяснение. Например, кой те изпрати при нас, за да закараш кораба ни на пясък.

– Кълна се, . .

– Само без клетви! Те са много лоша стока. Не давам нито грош за цял кош клетви, Слушай, безполезно е да криеш каквото и да било, ти си в ръцете ми, не виждаш ли, че те държа здраво? По-добре ще бъде за теб, ако кажеш цялата истина. Говори! Кой те накара да погубиш кораба ми? Кой те накара да запалиш „Мариана“?

– Вие си въобразявате това! – отвърна „лоцманът“.

– Нима? Е, добре, само че ето какво, мили приятелю. Търпението ми се свърши. Казвай, кой е онзи поклонник от Мека, който е повдигнал даяките срещу ТремалНаик? Иначе...

– Господине, вие можете да ме убиете. Наистина аз съм в ръцете ви. Но не можете да ме заставите да говоря това, което не знам.

– Танхуза! – каза остро Яниш. – Вържи ръцете на този човек и го изведи на палубата!

Яниш излезе от каютата, а Танхуза се зае да изпълни получената заповед.

ПРИЗНАНИЯТА НА „ЛОЦМАНА“

„Мариана“ бе вече преминала мястото, обхванато от пожара, и се движеше бързо по течението между покритите с буйна зеленина брегове на Кабатуан¹.

Защо пожарът не бе отишъл по-нататък, се обясняваше много просто: някакъв ручей, който се вливаше в реката, бе прекъснал огнения поток,

В околността царуваше пълно спокойствие в тихия утринен час. Ако се съдеше по многочислените орляци горски птици, безгрижно прехвъркващи от храст на храст, можеше да се заключи, че даяците не бяха проникнали все още тук. По пясъка на брега се виждаха изтегнати на припек крокодили, някои от които бяха достигнали доста почтена възраст, дълги от пет до седем метра,

– Ето, тия мили зверчета ще развържат езика на нашия „лоцман“! – каза тихо Яниш. – Прекрасен случай! Самбилонг, спуснете котва! Ще спрем тук!

– За дълго ли? – попита Самбилонг.

– Не, няколко минути ще ни стигнат – продължи Яниш. – Не мисли, че имам намерение да ловя крокодили. Но все пак пригответи по-здраво въже.

В този миг на палубата се появи, тласкан от Танху – „лоцманът“ Той трепереше цял, но в същото време не показваше с нищо желание да каже истината.

– Самбилонг! – рече Яниш така, сякаш не обръщаше внимание на пленника.

Котвата бе пусната и „Мариана“ се по люшна леко на едно място.

– Хвърли няколко къса сланина на крокодилите, за да раздразним апетита им – усмихна се Яниш.

Корабът бе доста близо до пясъка с изтегналите се крокодили. Бяха шест и преспокойно се грееха на утринното слънце, не показвайки и най-малко безпокойство при вида на кораба.

Самбилонг хвърли към пясъка няколко къса сланина. Крокодилите в началото лениво помръднаха, после се спуснаха стремително към сланината и започнаха отчаяна борба помежду си за неочакваната плячка. Чуваше се шум, а от палубата на „Мариана“ се виждаха само раззинати кръвожадно уста и премятащи се, нанасяйки си тежки удари, опашки.

Когато закуската притихна, която наистина бе само едно доста силно раздразнение, крокодилите отново останаха на пясъка, но колкото се може по-близо до кораба, блъскайки се един друг и разтваряйки усти, вървожени с чудовищни зъби, в очакване на нова плячка.

– Гладни ли сте, гълъбчета? – засмя се Яниш. – Почакайте, ей сега ще ви нахраним с нещо много по-вкусно от сланина.

Обърна се към „лоцмана“!

– Господарю! – пребледня даякът.

– След като не пожела да говориш по-рано, сега мълчи! – каза Яниш.

Самбилонг моментално обвини даякия съгледвач с въжето и с един неочакван удар го свали от палубата.

– Хайде, Падада! – викна той. – Ти наистина ще бъдеш по-вкусен от сланина, след като си такъв тъпак, че не желаш да проговориш!

Падада нададе отчаян вопъл, който подплаши многочислените речни птици: реши, че ще бъде удавен и изяден от чудовищата. Увисна във въздуха, а въжето, с което беше обвързан, изглежда, бе готово да се скъса всеки миг. То прашеше по най-недвусмислен начин. Крокодилите, като видяха увисналото над водата тяло, се спуснаха вкупом към борда.

– Помощ! Помощ! – нададе викове Падада и започна да трепери конвулсивно, с отчаяни опити да разкъса вървите.

– Ако Падада не умре от страх – каза тихо Танху-за, – това ще бъде същинско чудо!

– Лошо мнение имаш ти за даяките – отвърна хладнокръвно Яниш, – ще повика малко и... ще млъкне

– Помогнете! Спасете!... Пощадете! – виеше предателят, извивайки се подобно настъпен червей.

Един по-пъргав крокодил загуби търпение, изскочи от водата и докосна с муцуната си даяка и макар че не му причини голяма вреда, удетвори ужаса му.

По даден от Яниш знак Самбилонг дръпна въжето и издигна на няколко сантиметра даяка. Португалеца, като се облакът на борда, продължавайки да пуши цигарата си, се наведе над люлеещия се „лоцман“:

– Е, приятелю? Как си?

– Загивам! – простена нещастникът, отдръпвайки, краката си, за да не бъдат уловени от крокодилите. – Пощадете ме! Помилвайте ме! Няма ли сърце? Загивам ... Не мога повече!

– Ще кажеш ли каквото те питах? Ще признаеш ли всичко!

– Само не ме хвърляйте... Ще кажа всичко! Всичко!

– Закълни се с клетвата „ваирангкидул“, та богинята покровителка на събирателите на салангини нека: да да чуе!

– Кълна се, повелителю! Само ме издигнете! По скоро ме издигнете! – молеше подивелият от страх, даяк.

Но Яниш не даваше заповед и Самбилонг оставяше нещастника да виси все така над реката, която вече кипеше от крокодили, бързащи от всички страни за плячката.

– Ще издам всичко, нали ви казах, само ме пощадете, само ми обещавайте, че като ви кажа, няма да ме хвърлите на проклетите гавиали – простена с последни сили Падада.

Яниш се усмихна:

– Мислиш, че се каним да ти одерем кожата! Не знам за какво би послужила кожата на такова животно като теб. Наистина, ще те подържа в плен, докато си изясня доколко са верни показанията ти. Сетне ще те пусна да вървиш, дето ти видят очите. Издърпай въжето, Самбилонг!

Даякът бе отнесен в каютата на Яниш, след него влязоха Танхуза и Португалеца. Лоцманът призна веднага, че бил изпратен от даяките, за да може с фалшива маневра да погуби „Мариана“ с целия ѝ екипаж, но в същото време категорично отричаше познанството си с Поклонника от Мека.

На въпроса на Яниш кой е този тайнствен поклонник, даякът побърза да отговори, че не знае нищо и думите му, изглежда, бяха искрени.

– И ние самите не знаем – бавно каза той, – пристигна преди няколко седмици, като донесе много сандъци с оръжие и сипеше между даяките злато и сребро, без да го брои. Имаше несметно множество английски гвинеи и холандски флорини. Беше сам, но навсякъде го посрещаша с почит, дори вождовете на разните племена се прекланяха пред него, тъй като носеше зелена чалма като ходжа. Съвещаваше се цели часове с вождовете, но какво са си говорили, само те си знаят. Скоро по желанието и под влиянието на разни старейшини даяките въстанаха и започнаха да искат главата на ТремалНаик – на същия този, който неотдавна се ползуваше с общо уважение като техен покровител и защитник. Даяките бяха добре въоръжени: беше им раздадено донесеното от Поклонника оръжие и други бойни припаси. Получиха и богати парични дарове...

– Вярно ли е – попита Португалеца, – че не много отдавна в устието на Кабатуан се е появил английски кораб, че тайнственият хаджия е дошъл именно с този кораб и е слязъл на брега с английски офицер?

– Вярно е, господине. И ще прибавя още: английски моряци стоваряха на брега багажа на Поклонника – сандъците с оръжията и припасите.

– От какво племе е той? Какъв му е произходът?

– Как мога да знам, господине...

– Също като мехур в блато, неизвестно откъде се е явил тоя чалмоносец. Неизвестно защо той се оказва най-силният ни враг. Неизвестно защо той получава пълна поддръжка и съдействие от англичаните ... – Яниш разсъждаваше на глас. Замълча за миг и погледна яростно даяка, сетне добави: – Кажете сега откъде знаехте, че „Мариана“ ще се появи на насам?

– Не знам точно. Но, изглежда, между близките на

ТремалНаик слуги има човек, който съобщава всичко на нашите вождове.

– А ти лично какво нареждане получи?

Даякът се поколеба и лицето му посивя съвсем,

– Е? Откривай картите си! Обещах да запазя живота ти, но искам пълна откровеност. Иначе...

– Пощадете, господине. Ще кажа всичко. Поръчано ми беше да зарам вашия кораб сред пясъка.

– Така значи ... Не напразно те подозирах.

– Сетне... останалото трябваше да свършат даяките, като нападнат кораба ... Аз трябваше да се възползувам от суматохата при тяхното нападение и да подпала всичко.

– Любезен прием и дружеска услуга! – засмя се Яниш. – Но за откровеността ти благодаря! И така, значи даяките мечтаеха да ни унищожат.

– Да, господине. Струва ми се, че на хаджията му се иска да отмъсти на Тигъра от Момпрацем за нещо.

– Какво? На Тигъра от Момпрацем? На великия пират Сандокан? – учуди се Яниш. – Що за бъркотия! Какво отношение може да има тоя проклет хаджия към нас? Струва ми се, ние никога не сме враждували с мюсюлманите.

– Не знам, господине. Знам само, че хаджията се е закълел да ви погуби, да ви изтреби до последния човек. Той накара да се закълнат в това и вождовете на нашите племена. Те му обещаха, че от тигрите на Момпрацем няма да оцелее никой. И никой няма да бъде пощаден.

– Добре, ние и не сме искали, струва ми се, пощада. От своя страна ще се постареем да им отплатим със същата монета. Та ние не сме

пилета, за да позволим да ни превие шията всеки, който поиска. Нали, Танхуза?

– Разбира се, сахиб! – отвърна Метиса.

– Почакай... кажи, Падада, обсадили ли са твоите любезни сънародници факторията на ТремалНаик?

– Не мисля, господине. Хаджията изпрати всичките си сили срещу теб.

– Значи може да се предположи, че пътят от пристанището до укреплението е свободен?

– Най-малкото, там няма силни отряди,

– Колко ти беше обещал хаджията или който и да е там, за да погубиш кораба ми в онзи пясък?

– Петдесет флорини и две карабини.

– Много евтино. Аз ще ти дам двеста флорини, за да преведеш отряда ми до укреплението.

– Бих направил това и даром, сахиб. Не мога да забравя, че ти пощади живота ми.

– Ще получиш онова, което ти обещах,

– Дотам вероятно има два часа път – намеси се Танхуза.

– По-малко е – кимна с глава даякът, който най-сетне почувствува, че е спасен.

Яниш разряза въжетата, които го стягаха до този момент, и му заповяда да го следва. Двамата излязоха на палубата, „Мариана“ отдавна беше вдигнала котва и се движеше плавно срещу течението на Кабатуан.

Към обяд пред тях се показа плоска и ниска платформа, която се вдаваше доста навътре в реката под стръмния бряг. Беше пристанището на укреплението Пангутаран, захванато здраво за глинещото дъно с корави колове, Под командата на Яниш „Мариана“ се отправи нататък. В същото време всички пушки бяха приготвени за бой в случай, че даяките са се прикрили наоколо.

От пръв поглед местността изглеждаше пуста, но се забелязваха явни следи от неотдашното присъствие на даяките. Близо до пристанището се виждаха пепелища от изгорени колиби и навеси,

– Няма никой! – замислено промълви Яниш, докато съзерцаваше печалната картина на разрушението.

– Навярно не са очаквали, че ще ни се удаде да се промъкнем през засадата и да стигнем толкова далеч – отговори Танхуза, застанал до Португалеца. – Били са уверени, че ще успеят да ни спрат и унищожат.

Излъгаха се...

– Какво е разстоянието до самото укрепление?

– Два часа, господине,

– А ако започнем да стреляме с пушки, изстрелите Ще се чуят ли до селището на ТремалНаик?

– Вероятно. Веднага ли ще се отправим натам?

– Не. През нощта ще бъде по-безопасно.

– Колко души ще вземем със себе си?

– Не повече от двадесет. Не ми се иска да оставя „Мариана“ без защита. Ако изгубим кораба си, рискуваме да загинем всички, без да спасим нито ТремалНаик, нито Дарма.

СТАДО ГОРСКИ ГИГАНТИ

Денят измина без всякакви приключения. Щом започна да притъмнява, Яниш заповяда да се приготвят за поход.

Екипажът на „Мариана“ в този момент се състоеше от около тридесет души заедно с ранените, които бяха годни за бой, Яниш не искаше да отслабва много защитата на кораба и взе със себе си само петнадесет верни бойци, а за свой заместник остави Самбилонг. Придружен от Танхуза и лоцмана, той поведе малкия отряд по рискования път из дебрите на Борнео, като се прокрадваше под сенките на дърветата.

Както сутринта, така и сега, през първата половина на нощта, наоколо цареше пълно спокойствие. Под зелените сводове на гората беше така тихо, като че ли не съществуваше друг живот освен този на птиците и маймуните. Но с настъпването на тъмнината се скриха и те. Не се показваха дори прилепите, които пълнеха горите на Борнео, Чуваше се само от време на време характерният писък на пеещия гущер.

– Прилича ми на затишие пред буря – каза Португалецът, – ураган ли се задава, какво ли? Тежко ми е да дишам,

– Навярно, сахиб – отговори Метиса, – ще има буря, Слънцето залезе зад сив облак. Да побързаме и дано навреме се приберем в укреплението. Ще ни трябва сигурно убежище, . .

Но по-лесно беше да се изкаже подобно желание, отколкото да се изпълни. Скоро отрядът се натъкна на запустяла пиперена плантация. Тя бе обрасла толкова нагъсто, че образуваше непроходима гора. Внущителните стволоче на многовековните дървета бяха гъсто оплетени от пълзящи растения, които покриваха клоните им, спускаха се и се сплитаха помежду си, образувайки лабиринт от вкопчени, покрити със зеленина възли.

– Хващайте парангите! – изкомандува Яниш, като видя, че водачите се спряха пред зелената еластична стена, – Където не можем да се промъкнем, ще си пробиваме път,

– Даяките може да чуят шума – опита се да го спре Метиса,

– Нека ни чуят. Нима трябва да отстъпим? Режете, момчета, живо!

Хората на Яниш нямаха нужда от втора команда. Веднага засвяткаха из въздуха тежките и остри паранги, които развързваха живите въже-ни прегради и пробиваха тясна, но достатъчна за преминаването на

един-двама души пътека в гъстата гора. Работейки все по-трескаво и бързо, отрядът се вмъкваше дълбоко в зеления лабиринт. Навярно беше изминал час, когато лоцманът спря:

– Повече нито крачка напред!

– Даяките ли са наблизко? – попита Яниш,

– Не зная кой е, господарю – отговори даякът, – но чух трясък от строшени клони под нозете на някой, който е пред нас.

– Хайде да отидем, Танхуза, за да видим какво има – разпореди се Яниш, – Останалите да не мърдат от местата си.

Метиса и Португалецата пропълзяха като змии напред и се скриха от погледите на бойците.

Двамата изминаха така около стотина крачки и спряха под едно дърво, което бе известно под името „крубул“. Огромните му цветове разнасяха наоколо упойваща и неприятна миризма. Край него имаше малка полянка и разузнавачите можеха да видят още стотина метра напред. Когато се съсредоточиха, Яниш и Танхуза успяха да различат силуетите на няколко души, които се движеха из гората.

– Падада не се е излъгал – пошепна Яниш.

– Да, господине – отговори Метиса, – наистина има хора. Но освен тях има още нещо. Чуваш ли шума?

– Прилича на гръмотевица. Но защо в такъв случай не виждам светкавици? Напомня ми още и на буен поток, който се е втурнал през гората и кърти дърветата. Но не е паднала нито капка дъжд. Това не може да е наводнение. Все пак шумът расте и приближава към нас,

Танхуза кимна. Тогава Яниш прилепи ухо до земята, но след секунда скочи на крака:

– Нищо не разбирам! Да се върнем при отряда. Може би нашият водач ще може да ни обясни това странно явление.

Само няколко минути им бяха достатъчни да се върнат. Всички бяха силно развълнувани от нарастващия шум, чийто характер не можеха да определят. Но Падада изглеждаше спокоен. Яниш веднага поиска мнението му.

– Стадо слонове, господарю – каза той, – горските великани бягат от някаква опасност и си пробиват път в гъсталака. Доколкото разбирам, те са много, прекалено много.

– Кой може да ги е изплашил?

– Разбира се хора, господарю. Даяките, твоите врагове,

– Какво ще ни посъветваш?

– Да продължим пътя си. Ако слоновете ни се изпречат, те се боят

от изстрели. Щом гръмнем няколко пъти с пушките, и те ще се отстранят.

– Напред, щом е така! – изкомандува Яниш и отрядът отново тръгна към укреплението на ТремалНаик.

В това, че водачът не се беше излъгал, можаха да се уверят много бързо. Тропотът и трещенето на счупени клони скоро се примеси с характерните звуци на слоновете, напомнящи медни тръби. Това бяха горските великани, които, подгонени от някого, огласяха заспалата гора.

По всичко личеше, че огромното стадо от властелини на джунглата бягаше от единствения си враг – човека. Можеше да се предположи, че с това са се заели няколко отряда даяки, защото слоновете едва ли биха се изплашили така от някаква малобройна групичка ловци.

Накъде бяха се устремили горските гиганти?

И това скоро стана ясно. Идваха право срещу малкия отряд на Яниш и заплашваха да го стъпчат. За щастие наблизко се намираше остров от здрави камфорови дървета, които растяха едно до друго толкова нагъсто, че образуваха истинска стена – достатъчно здрава, за да устои под напора дори на слоновете.

– Бързо насам! – закрещя Падада и хората на Яниш само за миг се озоваха зад защитната преграда; Едва последният малаец се скри зад стеблата на камфоровите дървета, и се показаха носещите се като ураган слонове. Те прорязваха с телата си широк път сред гъсталака. Изглеждаха така, сякаш нищо не бе в състояние да спре безумния им бяг.

На пътя им се намираха няколко стройни млади палми. Само за миг тези прекрасни и горди дървета изчезнаха, покосени като че ли от сърпа на някакъв титан.

Но това бяха само първите слонове. След тях се зададе истинска стихия от грамадни и тъмни тела. Те се носеха като плътна маса и като клин се връзваха в гъстите дървета. Там, отдето минаваха, като държаха женските и малките помежду си, изглеждаше така, сякаш през гората преминава ураган, който изтръгва дърветата с корените, а здравата мрежа на лианите просто разкъсва като паяжина.

Част от слоновете се бяха отправили към острова на камфоровите дървета и Яниш вече се канеше да заповяда стрелба, когато Падада го спря:

– Тихо, господарю. Наблизко има хора. И наистина, след слоновете се показаха онези, пред които стадото бягаше в панически страх. За общо учудване се оказа малък отряд от около двадесетина почти голи диваци. Но даяките имаха оръжие, което подчиняваше на тяхната воля

огромните господари на джунглата – огъня.

От скривалището си Яниш наблюдаваше всички подробности от маневрите на враговете. Даяките хвърляха върху слоновете горящи факли от насмолени пръти. Върху дебелокожите гърбове те нанасяха ужасни рани, съпроводени от непоносими болки. После факлите падаха на земята, а даяките ги вземаха отново и ги хвърляха след слоновете, като ги направляваха в една и съща посока.

За щастие живият поток мина покрай скритите в камфоровата горичка хора. Увлечени в работата си даяките не успяха да ги забележат.

– Ловци ли са? – попита шепнешком Яниш стоящия до него Падада.

– Да, ловци. Само че те не ловят слонове, а преследват господаря. Устроили са това за теб и приятелите ти. Бъди сигурен, че напускането на кораба и потеглянето ни насам е известно на враговете ти. Затова са изпратили срещу теб слонове, разчитайки, че някъде в гората гигантите ще срещнат отряда ти и ще го стъпчат.

– Това означава, че можем да очакваме нова среща с това стадо.

– Възможно е, ако не ускорим хода си, за да направим опит по-бързо да се скрием в укреплението на ТремалНаик. Но аз не зная дали сме далеч от Пангутаран. В този гъсталак почти не е възможно да се ориентира човек. Все пак мисля, че ще успеем да се доберем преди разсъмване.

Отрядът напусна скривалището си и тръгна на път, като си проби-ваше път в гъстата гора. Шумът на слоновете се чуваше все по-слабо и затихваше почти половин час.

От време на време шумът нарастваше и това означаваше, че слоновете се връщат.

Но Падада и Танхуза навреме усещаха опасността и, успяваха да избягнат неприятната среща, като маневрираха изкусно.

Най-сетне в гората се въдвори предишното спокойствие. Навярно даяките бяха изгубили надежда да открият отряда в тази част на джунглата и продължаваха пътя си към брега на Кабатуан. А може би слоновете най-сетне бяха успели да се разпръснат и по този начин да прекратят играта.

Тогав метисът Танхуза отбеляза:

– Скоро ще навлезем в плантацията. Ако не се лъжа, намираме се около Марапохе.

– Що за чудо е това Марапохе?

– Приток на Кабатуан, който служи за граница на факторията. Но

чакайте, какво е това?

– Случило ли се е нещо?

– Виждам огньовете.

– От укреплението ли са?

– Не, господарю, По-скоро огньовете са на онези, които са обсадили жилището на ТремалНаик.

– Хм! Значи трябва да си пробиваме път към укреплението със сила, Никак не обичам да се бия! – заяви Яниш. – И е странно, че аз, най-мирният човек на света, като че ли нарочно трябва цял живот да се бия, бия, бия. Наистина, учудвам се, че от време на време ми се предоставя възможност да изпуша спокойно една цигара. Но право да си кажа, това започва да ми омръзва.

– Да нападнем обсаждащите откъм гърба предложи Танхуза.

– Добре – съгласи се Португалеца,

– Шт! – прекъсна разговора им лоцманът,

– Какво има?

– Чувам бълбукане на ручей. Той е точно пред нас. За да се доберем до укреплението, трябва най-напред да пресечем ручея,

– Ами тогава напред! Ще нападнем даяките. Точно сега ми се приска да запуша на спокойствие, надявам се, че приятелят ни ТремалНаик на свой ред няма да остави пушките си да бездействуват, докато се промъкваме към укреплението му. Напред! Стегнете редиците!

И отрядът се спусна към святкащите огньовете на даяките, които бяха обсадили селището на ТремалНаик.

УКРЕПЛЕНИЕТО ПАНГУТАРАН

След пет минути отрядът мълчаливо прекоси плиткия поток и се събра на противоположния бряг, който беше почти лишен от растителност. По-нататък се простираше широка равнина, върху която се открояваха само няколко скупчени дървета, а на края ясно се виждаше широка постройка с малка кула върху покрива.

Беше в часа преди разсъмването и нощният мрак все още не се беше разредил напълно, затова и трудно се различаваха детайлите по сградата, но Падада и Танхуза я познаваха много добре.

– Укреплението Пангутаран! – извикаха те в един глас.

– И при това заобиколено от всички страни от даяки – добави намръщено Яниш, – дали главните им сили не са успели да ни изпреварят?

Действително многочислени огънове, разположени навсякъде, даваха основание да се предположи, че ловците на черепи са устроили голям лагер на това място.

За няколко минути беше образувана бойна колона. Всички участници в тази смела експедиция застанаха в два реда, като поставиха най-отпред смелите бойци и при пълна тишина се отправиха към укреплението.

Яниш преметна карабината си на гръб, измъкна кривата си сабя, а от колана си откачи двуцевния индийски пистолет с дълго дуло.

Като изминаха за няколко минути гъстите храсти, които ги отделяха от даяките, пиратите стигнаха до мястото, където трябваше да започнат рискованата си атака. Уверени в пълната си безопасност, даяките бяха разположили безгрижно бивака си около малките огънове, където отпочиваха на групички от по петшест души. На триста метра от тях се издигаше самото укрепление,

– Танхуза! – обърна се Яниш към Метиса, като спря за момент отряда. – Знаеш ли къде се намира вратата на укреплението?

– Да, сахиб – отговори той, – ще ви заведе по най-късия път.

– Готови ли сте? – обърна се Яниш към пиратите,

– Готови сме, капитане!

– Е, сега вече можем да започнем атаката. Стреляйте толкова ожесточено, че защитниците на укреплението да не ни вземат за техни врагове, и викайте непрекъснато: „Да живее Момпрацем!“ Разбрахте ли? Напред!

Отрядът се спусна като един с бясна скорост към най-близката група от даяки, като стреляше и раздаваше убийствени удари със сабите си наядсно и наляво.

– Да живее Момпрацем! – ехтеше наоколо.

Неподготвените даяки бяха така изненадани от неочакваното нападение, че не успяха да окажат никаква съпротива. Те побягнаха обезумели, като не можеха да разберат откъде идва опасността.

Отрядът на Яниш успя да се промъкне през веригата на противника си невредим и приближи стените на укреплението, където се появиха защитниците му с пушки в ръце. Те се канеха вече да стрелят, когато прозвуча повелителен глас:

– Спрете! Това са приятели. Отворете вратата!

– Хей, ТремалНаик! – извика Яниш високо. – Ние сме! Няма да е по вкуса ни, ако ни нагостите за десерт с оловни орехи. От подобни угощения сме преситени.

– Яниш! – радостно извика индусът,

– А ти за кого ме взе? Пускайте по-бързо подвижния мост. Даяките вече се опомнят.

Грамадната дъска от теково дърво, здрава и тежка като желязо, беше спусната с помощта на дебели въжета и отрядът на Яниш побърза да влезе в укреплението, а в същото време защитниците му побързаха да поздравят даяките с два топовни изстрела и гъст пушечен огън.

Човек с висок ръст, с добре пригладени мустаци и красиво бронзово лице, върху което горяха черни като нощ очи, се спусна да посрещне Португалеца. Индусът беше в оригинален и по своему красив костюм – така както вече се обличаха много от сънародниците му – полуанглийски, полуиндуски, Главата му беше покрита с традиционната снежнобяла кърпа.

– Дай да те прегърна, скъпи приятелю Яниш! – простря той ръце към Португалеца. – Самата съдба иска винаги да прибъгвам до великодушната помощ на беззаветно храбрите деца на Момпрацем.

– Къде е прекрасната Дарма? – прекъсна потока от приветствия Яниш. – Защо не я виждам?

– За коя по-точно питаш? – засмя се индусът. – Аз имам две Дарми.

– О, приятелю, за дъщеря ти, разбира се. Да си призная, забравил съм за съществуването на другата Дарма, великолепната тигрица.

– Дъщеря ми спи. А тигрицата заедно с Каммамури е в отряда, който замина към брега.

– Как? Нима махратът отсъства? – извика Яниш.

– Опасявайки се, че Танхуза не е могъл да се добере до вас, Каммамури, въпреки съветите ми, се отправи с малък отряд към брега и сега, ако му се е удало да се изплъзне от даяките, вероятно вече плава към Момпрацем.

– Тогава ще се срещнем с него по-късно.

– Да влезем в стаята, приятелю. Тук не е място за разговор. Ти, Танхуза, пригответи нещо за ядене за тигрите на Момпрацем,

ТремалНаик се отправи към павилиона, който се издигаше сред няколкото отделни навеса, пълни с огромни купища сушени плодове, и въведе Португалеца в едно помещение на долния етаж. Вътре грееше индуско кандило, чиято светлина се приглушаваше от синкав стъклен абажур. От цялата обстановка можеше да се ви ди, че ТремалНаик и в чужбина не се беше отказал от старите си навици на чистокръвен бенгалец. Залата беше обзаведена с лека и елегантна индуска мебелировка, с ниски и удобни дивани, каквито можеха да се намерят в жилищата на богатите индуси.

– Преди всичко чашка брама, приятелю – вече наливаше индусът от това неподражаемо питие, пригответо от екстрата на ориз, от захар и ароматни палмови сокове. – Брама ободрява...

– Ох! – шумно въздъхна Яниш. – Давай. Уморих се като стар кон. Наистина остарявам, скъпи. Но да оставим това. Обясни ми тайната за въстанието на даяките.

– Нищо не зная. Преди две недели изпратих вест на Поклонника от Мека. Молих го да се срещнем, за да изясним помежду си какво в края на краищата иска от мен. И знаеш ли какво ми отговори? Заръчал да ми кажат, че трябва да се явим пред него с дъщеря ми, за да му оставим главите си.

– Нахалник! – възмутено извика Яниш. – Слушай! Да не би да си оскърбил смъртно някой от влиятелните вождове на даяките? Те са много отмъстителни.

– На никого не съм причинявал зло. А този човек не е и даяк. Някои твърдят, че е арабин. Други – че е негър. Трети ме уверяват, че е индус. Несъмнено има някаква причина за тази гореща и безпощадна отмъстителност, но колкото повече мисля, толкова по-малко разбирам. В края на краищата в душата ми започна да се заражда едно подозрение. Но то е толкова абсурдно, че ще ми се смееш, ако ти го кажа. Представи си, подозирам, че този човек е тур.

Вместо да се засмее, както очакваше индусът, при тези думи Яниш силно пребледня.

– О! Сигурен ли си, ТремалНаик, че всички вождове от сектата на душители на Суйод хан са избити от нас или от англичаните в пещерите на Раймангала по време на войната в Делхи? Кой може да ни докаже това?

– Ти, Яниш, мислиш, че тази тайнствена личност в действителност е намислила да отмъщава за Суйод хан? След единадесет години?

– ТремалНаик, ти ги изстреби и би трябвало да знаеш за тяхната отмъстителност,

ТремалНаик се замисли и този път лицето му издаваше дълбоко вълнение. После махна с ръка, сякаш отпъждаше някакъв призрак.

– Това не е възможно, но е нелепо. Ако допуснем, че в Индия все още съществуват туги, то те не биха чакали толкова дълго. Този поклонник сигурно е някакъв скитник авантюрист, който иска да спечели популярност сред даяките и да основе ново султанство. Той само се преструва, че ме ненавижда. Навярно е пуснал слуха, че не съм мюсюлманин и затова съм техен враг; че съм таен агент на англичаните, който помага за поробването на даяките. С една дума, той е всичко друго, но не и туг.

– Така да бъде. Но ми се струва, че ти, приятелю, си попаднал в незавидно положение. Изгубил си вече всичките си богати фактории.

– Да. Всичко е разграбено и изгорено.

В това време приглушен звук от далечен изстрел прекъсна думите му.

– Чу ли? – извика Яниш и скочи на крака. – На юг от твоето укрепление стреля пушка, Зная какво означава това – даяките атакуват „Мариана“,

– Да се изкачим на наблюдателната кула – предложи ТремалНаик. – Оттам по-добре ще се чува и ще можем да определим посоката на стрелбата.

„МАРИАНА“ ВЪВ ВЪЗДУХА

ТремалНаик и Яниш напуснаха стаята на индуса и се изкачиха по стълбата. Върху терасата на павилиона се издигаше своеобразна куличка, която приличаше по-скоро на минаре – тънка и висока, с външна стълбичка.

След минута двамата бяха на върха ѝ където имаше малка кръгла платформа с дългобойна спингарда, която при нужда можеше да стреля по всички посоки.

Слънцето вече беше почти изгряло. По равнината се разливаха щедри потоци от светлина. Даяките около крепостта се бяха отдръпнали с появата на деня на пет-шестстотин метра и се криеха зад дебели стебла на повалени дървета, довлечени тук, за да им служат за щитове. Те ги местеха навсякъде според позициите, които си избираха. Изглеждаше, че през нощта силите им бяха нараснали, Щом ТремалНаик погледна към тях, неволно извика:

– Вчера не бяха толкова много!

Яниш се канеше да попита индуса за нещо, но изведнъж се разнесе нов звук от пушечен изстрел, и то от същото място, откъдето долетя и първият,

– Несъмнено се стреля на юг! – извика Португалеца, – Това са пушките на „Мариана“, Даяките са обсадили моряците ми. Не зная дали ще могат да ги отблъснат моите момчета. С какви сили разполага този дявол в образа на хаджията от Мека?

– Мога да ги определя само приблизително – отговори ТремалНаик, – вдигнал е срещу мен четири племена. Това означава не по-малко от петстотин души, Възможно е всички да са въоръжени с пушки. Поклонника е донесъл със себе си цял арсенал.

– Ах! Още един изстрел! Това вече са спингардите – каза Яниш с гневен жест.

Откъм безкрайната джунгла, която се простираше на юг от укреплението, сега долитаха все по-чести звуци от пушечни изстрели, докато накрая се сляха в непрекъснато бучене,

Яниш пребледня и не можеше да прикрие вълнението си. Той се мяташе върху платформата като разярен лъв в клетка и яростно обгръщаше хоризонта с поглед. Индусът също беше обхванат от силна възбуда. Изстрелите не преставаха нито за миг. Между малочисления екипаж

на „Мариана“ и налитащите сили на тайнствения хаджия очевидно се водеше отчаяна и неравна борба.

– Все още стрелят! – извика Яниш, без да може да съдържа вълнението си, – Ах, защо не съм там!

– Самбилонг е храбрец и даром няма да им се даде – отвърна ТремалНаик, – той е стар тигър и умее да показва зъбите си.

– Но на борда има само петнадесет души, а даяките, според думите ти, са снабдени с артилерия и може би имат триста-четиристотин бойци.

– Ти се съмняваш дали „Мариана“ ще може да се спаси? – попита отчаяно индусът. – Но ако даяките превземат кораба ти, с нас е свършено. Какво очаква тогава дъщеря ми?

– Не падай духом, приятелю! – опита се да го успокои Яниш. – Даяките ще изгинат до един, преди да се доберат до нас, Внимателно огледах твоето укрепление и то ми се стори много здраво. А ти знаеш добре, че диваците се обезкуражават лесно, когато натискът им срещне отпор. Дявол да го вземе! Пушките все още гърмят... Там се води същинска война. Впрочем колко души имаш тук?

– Около двадесет малайци от Ява.

– Четиридесет отлично въоръжени бойци зад такива здрави стени ще могат да окажат сериозна съпротива на твоите приятели даяките. А как си със запасите?

– Всичко е в изобилие.

– Сеньор Яниш! Добро утро! – разнесе се нежният глас на прекрасна девойка, която се беше появила на платформата.

– Дарма! – извика Яниш.

Красавицата беше петнадесет или шестнадесетгодишна, с гъвкаво тяло и разкошни черни коси. Прелестното ѝ личице с тъмнокафява кожа и лъчезарни очи, което издаваше кавказка раса, спря пред възхитения поглед на Португалеца. Тя, както и баща ѝ, беше облечена в полуевропейски, полуиндуски костюм, който ѝ отиваше много,

– Радвам се, че ви виждам, сеньор Яниш – каза девойката, – Вече от две години не сме се виждали.

Тя му протегна нежната си, но силна ръка.

– Аз почти непрекъснато имам работа в Момпрацем,

– Тигъра на Малайзия отново ли замисля някаква експедиция? Какъв ужасен човек! – каза Дарма с усмивка. Ах, звук от пушечен изстрел! Чухте ли?

– Вече от половин час слушаме тази музика, дъще – каза ТремалНаик, – а тя ни известява може би голямо нещастие. Там са тигрите на

Момпрацем, които защитават от даяките кораба на Яниш.

– Чакайте! – прекъсна разговора Португалеца. – Струва ми се, че изстрелите стават все по-редки. Колко ужасно е да не можеш да видиш нищо.

Всички се надвесиха на перилата и внимателно се вслушаха. И наистина изстрелите ставаха единични, а накрая съвсем престанаха.

– Дали успяха да победят ... или са победени? – зададе въпроса си Яниш, Лицето му беше покрито с капки пот. И като че ли в отговор се раздаде оглушителен гръм – приличаше на далечен, но могъщ взрив и накара дори наблюдателната кула да потрепери като от треска,

Яниш изпусна глух стон, а ТремалНаик и Дарма побледнях като платно,

– Боже мой! Какво се е случило? – попита ужасена девойката.

– Моята „Мариана“ навярно е хвърлена във въздуха – отговори Яниш. – Горкият екипаж!

Лицето на Португалеца изразяваше дълбока скръб, а в очите му заблестяха сълзи.

– Сеньор Яниш – каза Дарма, – слезте долу, за да си починете и малко да се подкрепите.

Вече не се чуваха изстрели и тримата слязоха в залата на долния етаж, където слугите бяха сервирали добра закуска. Когато привършиха, изпратиха метиса Танхуза на кулата да наблюдава движението на даяките. Яниш и индусът още веднъж обиколиха укреплението и го огледаха внимателно. Предстоеше им дълга; обсада. Бяха изминали три часа, откакто бяха чули взрива, и от върха на кулата се разнесе викът на малаеца:

– На оръжие!

В същия миг пушките загърмяха. Яниш и ТремалНаик веднага се спуснаха към стената, от която можеха да огледат цялата долина. Един вик се изтръгна едновременно и от индуса, и Португалеца:

– Тигрите на Момпрацем! Самбилонг! После се чу команда:

– Да стреля спингардата! Спуснете подвижния мост! Да влязат приятелите!

Изстрелите доста осезателно поразиха редиците на даяките, които се разделиха подплашени и направиха път за отряда на Самбилонг.

Оцелелите от екипажа на „Мариана“ се втурнаха с всички сили в свободния проход към укреплението, без да престават да стрелят по даяките.

Подвижният мост беше спуснат веднага и оцелелите, едва

поемайки си дъх, преминаха по него и се скриха зад дебелите стени. Бяха останали едва половин дузина. Лицата им чернееха от дима, дрехите им бяха разпокъсани и окървавени, а по устните им белееше пяна. Бяха тичали, сражавайки се, не по-малко от три часа,

– Корабът ми! – Яниш се спусна към Самбилонг.

– Хвърлихме го във въздуха, капитане – отговори Малаеца с разтреперан глас, – не можехме повече да се задържим на него. Враговете ни бяха толкова много. . . Почти всички наши приятели бяха убити, даже и тези, които вече бяха ранени. Предпочетох да подпаля барутния погреб. Те ни преследват, Гответе се за защита, капитане.

– Толкова по-добре – отвърна Яниш, – нека дойдат. Ще отмъстим за гибелта на „Мариана“ и за загиналите приятели.

ИЗПИТАНИЕ С ОГЪН

В този момент от гората се показаха безбройни орди от даяки. Движеха се на групи и се отправяха без всякакъв ред към укреплението. Реваха като зверове, мятаха из въздуха тежките си кампилаги от блестяща стомана и безразборно стреляха по всички посоки.

Изглеждаха като обезумели от лошия си шанс, защото не бяха успели да настигнат и унищожат последните защитници на „Мариана“, които бяха сполучили да се промъкнат във факторията.

– Дявол да го вземе! – Яниш наблюдаваше внимателно даяките. – Тези негодници са повече, отколкото трябва. Макар военното им изкуство да не е кой знае колко високо, все пак ще ни създадат доста работа.

– Не са по-малко от четиристотин – отбеляза ТремалНаик.

– При това имат истинска обсадна артилерия. – Португалецата забеляза, че от гората се измъкваха няколко мирими. – Да го разкъсат дяволите този проклет Поклонник! Той, изглежда, разбира от военна стратегия, защото поставя артилерията на преден план!

– Яниш! – В гласа на ТремалНаик се усещаше някакво особено напрежение. – Уверен ли си, че ще бъдем в състояние да издържим?

– Ако става дума за артилерията, ние сме малко по-слаби от тях. Това, разбира се, няма да ни попречи да попречим редовете им, ако намислят да превземат крепостта с пристъп. Дано само ни стигнат хранителните продукти, иначе не съм сигурен дали ще можем да издържим.

– Вече ти казах, че продукти имаме достатъчно. Всичките ни навеси са препълнени.

– Остава да се чака завръщането на Каммамури. Щом узнае, че се намираме в опасност, Сандокан няма да се поколебае да ни изпрати помощ. Като имаме предвид, че за да се достигне бреговата ивица, е необходимо повече от седмица, можем да се надяваме, че Каммамури вече е в Момпрацем.

– А ако по някаква причина Сандокан не ни изпрати подкрепления?

– Тогава ще си отидем от това място сами – отговори Яниш с обичайното си спокойствие, – след две недели обсаждащите ни сили едва ли ще бъдат така многобройни, както са сега. Все пак няма да пълним пушките си с картофи, а с нещо по-истинско,

Докато Яниш и ТремалНаик продължаваха обхода на стените, даяките успяха да се разположат около факторията, като се държаха по-

далеч от обсега на пушките и усърдно строяха малки укрепления с помощта на пръст и камъни. Зад тях разполагаха оръдията си.

Макар стените на укреплението да бяха здрави като стомана и тези оръдия да не можеха да им причинят почти никаква вреда, Яниш, които беше излязъл на кулата, за да огледа долината, не можа да удържи гримасата си.

– Проклетият Поклонник сигурно е бил някога войник – каза той, – даяките не биха се досетили за такава стратегическа тънкоост като укрепленията за оръдия.

– Виждаш ли го? – попита ТремалНаик. – Ето го върху един висок пън, току-що довлечен за укрепването на насипа.

Яниш веднага погледна в тази посока. После извади от джоба си морски бинокъл и го отправи към открояващата се в далечината фигура.

Човекът беше висок и слаб, облечен в бял, обшит със злато и украсен с висока зелена чалма костюм.

От пръв поглед можеха да му се дадат петдесет-шестдесет години.

– Прилича ми повече на арабин или на бирманец – каза Яниш след продължително виране, – във всеки случай не е нито даяк, нито малаец.

– Не ти ли се е случвало някога да се срещнеш с него? – попита ТремалНаик.

– Ровя се в паметта си и колкото повече го правя, толкова повече се убеждавам, че не съм си имал работа с този човек. Ах! Забелязвам боен танц, Това е лош признак.

– Защо?

– Това означава, че даяките се готвят за решителна битка. Те винаги се настройват с подобни танци и едва после се хващат за оръжието.

– Самбилонг, побързай да предупредиш хората ни. Нека бъдат готови. Разпореди се на всеки тъгъл на укреплението да се постави по една картчница. Струва ми се, че подобна предвидливост няма да ни е в излишък.

Сто и петдесет даякски воители с остри саби се отделиха от останалите, построиха се в четири колони и се втурнаха към крепостта.

На петдесет крачки от стените спряха, нададоха пронизителен боен вик, разделиха се на четири големи кръга и започнаха неподражаем танц.

В центъра на образуваните кръгове бяха поставили предварително донесени кампианги, сред които за по-голям ефект имаше и няколко прясно отрязани човешки глави.

Като видя главите, Яниш направи невъздържан жест на

негодувание.

– Нещастните! – извика той. – Това са главите на моите хора, чиито трупове навярно са уловили в реката след взривяването на „Мариана“. Ще ми заплатят за тази жестокост.

– Да открием ли стрелба още отсега? – предложи ТремалНаик. – Струва ми се, че се намират точно на един пушечен изстрел.

– Не – отвърна Португалеца, – първият изстрел трябва да бъде от тяхна страна.

Даяките продължаваха да се въртят като луди или пияни, издавайки диви крясъци, размахваха ръце и се гърчеха като червеи. Този танц продължи около половин час. После, уморени, измъчени, се върнаха при останалите.

Настана дълбока тишина, която продължи няколко минути. Изведнъж ужасен рев разцепи въздуха.

– Какво е това? За атака ли се готвят? – попита ТремалНаик.

Яниш беше насочил бинокъла си към даяките.

– Не – отговори той, – виждам един човек, който излиза от землянката си с малък зелен флаг в ръце. Сигурно е парламентьор, когото Поклонника изпраща при нас.

– Ще ни предложи да се предадем?

– Във всеки случай няма да е примирие.

И наистина един даяк, по всяка вероятност заслужил войн, както можеше да се съди по перата, които украсяваха главата му, и по необикновеното количество медни гривни по ръцете му, се отправи към укреплението, придружен от още няколко даяки, понесли голямо дървено дайре.

– Ето го и парламентьора! – със смях извика Португалеца. – Вместо с тръба, иде с дайре, както се полага на даяк. Да слезем, ТремалНаик, и да чуем какво ще ни съобщи този посланик.

Когато слязоха от кулата, научиха, че пратеникът е вече в укреплението и иска да преговаря с белия човек. Имаше предвид Яниш.

– Лъжете се – възрази му Португалеца, – аз не съм стопанинът на това здание.

– Това не означава нищо – отговори пратеникът, – Поклонника от Мека, който е потомък на великия пророк, желае да води преговори с белия човек, брат на Тигъра на Малайзия, на Сандокан.

– Дявол да го вземе – извика през смях Яниш, – двама братя с различен цвят на кожата и от различни раси... Този Поклонник навярно е пълен идиот. Е, добре! Казвай какво ти е поръчал да ми съобщиш

потомъкът на пророка.

– Изпрати ме да ти предам, че този път ти подарява живота при условие че му предадеш ТремалНаик и дъщеря му,

– За какво са му потрябвали?

– За да ги убие – обясни спокойно пратеникът.

– В какво са се провинили?

– Така е угодно на аллаха.

– В такъв случай предай на твоя поклонник, че моят аллах не иска това, а аз съм изцяло на неговите заповеди. Сам съм дошъл тук, за да защитавам приятелите си.

Онзи, който придружаваше пратеника, удари три пъти по дайрето и двамата даяки се отправиха тържествено към сънародниците си, които ги очакваха с голямо нетърпение.

След малко пратеникът отново се върна до укреплението и даде знак, че иска отново да говори.

– Бели човеко! – обърна се той към Яниш, като се качи при него на терасата. – Поклонника ме изпрати да ти кажа, че той ще извърши пред очите ти чудо, за да покаже на теб и хората ти своето могъщество и неуязвимост.

– По какъв начин ще стане това? – засмя се Яниш. – Може би ще ми даде възможност да изпитам неуязвимостта му с помощта на карабината си? Това би било отлично.

– Не – малко объркано отвърна пратеникът, – Поклонника мисли в твоё присъствие да влезе в огън и да ти покаже, че може да излезе невредим оттам благодарение на покровителството на небесните сили. От теб той иска само да му предоставиш място в близост до укреплението. Така всички ще могат да наблюдават огненото му изпитание. Тогава ще можеш да решиш дали да предадеш индуса и дъщеря му. Той е полубог и срещу него е немислимо да се бориш нито ти, нито хората ти. Даже самият Тигър на Малайзия, Сандокан, който се смята за непобедим, няма шанс срещу него!

– Добре. Намирам, че Поклонника е много любезен, като ни дава възможност да погледаме толкова интересно зрелище. Все пак ще имаме малко развлечение,

– Вярваш ли, бели човеко, че Поклонника ще може да издържи такава изпитание?

– Като видя, ще се уверя.

– И тогава ще изпълниш ли желанието му?

– Защо бързаш толкова? Нека първо видим чудесата му,

– Тогава хората ти ще те напуснат. Те ще сложат оръжие.

– Добре, добре. И на мен ще ми е интересно да видя как Ще започнат да хвърлят в краката ми оръжието си – с иронична усмивка отвърна Яниш.

Не беше изминал и четвърт час след този разговор и Яниш забеляза два малки отряда от даяки, всеки един от които наброяваше по петнадесет души. Хората бяха без оръжие и влачеха торби с камъни – гладки и закръглени, като че ли събирани от коритото на пресъхнал поток, Даяките се спряха на петдесетина крачки от терасата и започнаха да пригответ площадка, широка шест метра и дълга дванадесет.

– Оформят огнището – поясни Яниш на ТремалНаик, който с интерес наблюдаваше действията им.

После даяките донесоха огромно количество клони от смолисти дървета. Те ги разстлаха около камъните и между тях, запалиха ги и пред терасата пламна огън, който горя около два часа. През цялото това време гарнизонът на обсадената крепост търпеливо наблюдаваше събитията. Около огъня се беше струпала цяла тълпа от даяки, но хората от крепостта виждаха, че са невъоръжени, и не им пречеха,

– Развлечението ми харесва – промълви Яниш, – още повече че всички тези приготовления и чудеса няма да направят ни най-малко впечатление на моите тигри.

– Нито на моите малайци – живо отговори индусът.

Силен вой от страната на даяките извести, че Поклонника е готов да пристъпи към изпитанието с огън, за да докаже на белия човек, че е неуязвим и има божествен произход.

Красивата Дарма беше застанала на терасата до баща си. Наоколо стояха хората на Яниш с готови оръжия и не отклоняваха нито за миг злобно проблясващите си очи от тълпящите се под самите стени врагове.

Поклонника се доближи до догарящия огън. Лицето му беше прикрито със зелен воал, на главата си беше нахлупил грамадна чалма. Беше облечен в широки дрехи, но краката му бяха боси,

– Този човек или е голям фокусник, или е истинско чудо – каза Яниш, вперил очи в тайнствения Поклонник.

– Нали не си забравил какво видяхме в Индия? – обърна се към него ТремалНаик, – Помниш ли опитите на факирите? Помниш ли празника ДармаРаджа, където за пръв път видя прекрасната Сурама, племенницата на раджата Гуалпар?

– Ах, дявол да го вземе! Бях забравил – отговори Яниш.

Той внимателно отдръпна от парапета наведената напред Дарма.

– По-внимателно, дете – каза и той, – нито за грош нямам доверие в тези разбойници.

– Но нали са без оръжие? – запротестира девойката, чието любопитство се разгаряше,

– Така изглеждат, Но те умеят много добре да го прикриват. А само един изстрел е достатъчен. Не, по-добре е да сме внимателни.

Поклонника дойде до огъня и се спря до каменната площадка, от която излизаше нетърпима горещина.

Камъните просто святаха от скрития в тях пламък. Като постоя няколко секунди безмълвно, той вдигна ръце към небето и се обърна към онази страна, където се намира родината на пророка, сякаш го призоваваше на помощ. Сетне решително и спокойно пристъпи върху горещите камъни, като извика три пъти:

– Аллах! Аллах! Аллах!

Без да ускорява крачките си нито за миг, премина с боси крака нажежените до бяло камъни. Нито едно движение, стон или изкривяване на лицето не издаде, че усеща болка от чудовищните рани, които би трябвало да се появят по нозете му след тази разходка.

Даяките бяха замаяни от видяното, което в техните представи граничеше със свръхестественото, и гледаха избраница си с боязливи и в същото време пълни с обожание очи. За тях нямаше никакво съмнение, че този творещ чудеса човек е пряк потомък на Мохамед.

Но Поклонника не се задоволи с вече постигнатия успех. Той се обърна и отново измина същото разстояние с тихи и спокойни крачки, сякаш вървеше не по нагорещени камъни, а по обикновен път.

– Хей – извика Яниш, – този там непременно е в съюз с Велзевул! Как се изхитрява да понесе тази дяволска горещина? Краката му наистина са боси, в това няма измама.

Като слезе от нажежените камъни, хаджията се обърна и за няколко мига впери поглед в Яниш. После бавно се отдалечи към палатката си. А даяките, обхванати от някакъв екстаз, се мятаха под стените на укреплението и крещяха към небето:

– Аллах! Аллах! Аллах!

Накрая се спуснаха след отдалечаващия се Поклонник,

След десетина минути пред укреплението отново се появи, познатият вече пратеник.

– За какъв дявол отново си тук – недружелюбно го посрещна Яниш.

– Дойдох да те питам, гяур, съгласен ли си с условията, след като се

убеди в божествената сила, която обладава потомъкът на Мохамед. Слагаш ли оръжие?

– Вярно! Наистина обещах да отговоря – каза Яниш, – затова върви при този син, внук или правнук на Мохамед и му предай, че сме много благодарни за даденото представление. Намираме комедията му за прекрасна.

Португалеца свали от единия си пръст великолепен златен пръстен и го хвърли на смаяния пратеник.

– А това е хонорарът на комедианта за сполучливия фокус. Върви си!

ЩУРМЪТ НА УКРЕПЛЕНИЕТО

Жестът на Яниш, който подхвърли пръстена си като заплата за даденото представление, имаше поразителен ефект. Той до невероятна степен унижи Поклонника, като го сне от пиедестала му на полубог до кривящ се за грош палячо. И това стана пред очите на стотиците фанатично предани и екзалтирани, кръвожадни диваци.

Този жест предизвика взрив от негодувание и неудържим бяс,

Пратеника едва се върна в лагера на даяките и там се вдигна невъобразим шум.

– Чудесно! – злорадо се засмя Яниш, докато слушаше този вой. – Това ми напомня за червените маймуни, когато напълнят устата си с червен пипер. Боят се очертава първокачествен. Ще се наложи да се зачитаваме до последния патрон или ... до последния даяк.

След това Португалеца извика:

– Момчета! Заемете местата си и се бийте с врага. Помнете! Ако попаднете в ръцете на тези демони, ви очакват такива мъчения, че смъртта би ви се сторила райско блаженство. Така че се сражайте до последна капка кръв!

Хората от екипажа на „Мариана“ и тези от укрепление то вече бяха разпределени и веднага заеха местата си. Като наблюдаваше маневрите им, Яниш със задоволство отбеляза, че представлението на знаменития Поклонник не беше произвело на старите бойци на Момпрацем, а и на преданите явайци и малайци на ТремалНаик ни най-малко впечатление.

Яниш неволно промълви сам на себе си:

– Струва ми се, че даяките ще си поизкъртят зъбите с тази здрава кост.

В очакване на шурма Португалеца и ТремалНаик отново се качиха на наблюдателната кула. Там беше вече и дъщерята на индуса.

– Каж ми, Дарма – обърна се към нея Яниш, – не ти е тук мястото, нали? Зная, че отлично се владееш, но трябва да слезеш. Ей сега ще заговорят лилиите и миримите на даяките и ще посипят укрепление то с куршуми и гранати. Не искам да се излагаш на опасност без нужда.

– Предполагате, че даяките ще се решат да тръгнат на пристъп? – попита девойката.

– Виждаш ли – отговори усмихнат Португалеца, захапал безгрижно цигара, от която излизаха кръгчета ароматен дим, – такъв е светът. На

земята вече няма благодарност, ..

– Защо? – учуди се Дарма.

– Да – продължи Яниш, – изпратих на Поклонника награда за изкуството му да върви по огън, без да изгори стъпалата си. Този пръстен струва най-малко хиляда флорина. Всеки комедиант би бил доволен от такава щедра заплата. А този не се задоволява и се готви да ни устрои скандал.

– Ах, сеньор Яниш – засмя се от сърце Дарма, – вие наистина сте непоправим. Мисля, че ще се шегувате дори когато се отправяте за царството на сенките,

– Възможно е – отговори Яниш, – но трябва да ти кажа, че и ти си храбра девойка. Защото се смееш, макар да разбираш, че всички ние, заедно с теб, сме заплашени от смърт.

– Щом съм до баща си и до вас, не се страхувам от нищо на света – отговори сериозно Дарма.

Гръм прекъсна разговора им. Даяките бяха пуснали в действие един от миримите си, но гранатата премина с фучене над укреплението, без да причини никакви щети.

– Върви си, Дарма! – настоя Яниш, – Сега твоето присъствие тук е напълно безполезно. Обещавам ти, че ако ни потрябва още една карабина, ще наредя да те повикат. А дотогава стой в долния етаж. Там ще си в безопасност.

Загърмяха пушки, освен тежките мирими и малките лилии заговориха и заудряха стената, която защитаваше укреплението.

– Ела, Дарма – повика индусът дъщеря си, – иди в кухнята и се погрижи да не загасне огънят.

– Изпращаш я в кухнята – учуди се Яниш, докато Дарма бавно се запуска по леката стълбичка, без да обръща внимание на летящите над укреплението гранати. – Да не би ти, ТремалНаик, да готвиш закуска за милите даяки?

– Точно така – отговори индусът, – угощение им приготвям. Едно адско ядене, което ще ги накара да завият като бесни. Виж, те се приближават. Накарай спингардата да запее. Впрочем някога ти беше първокласен артилерист.

– Някога, когато обичах войнишкия живот – засмя се Яниш, – но сега съм поуморен от това... Все пак нека да опитам.

Той хвърли настрани фасата си и хвана спингардата. Тънката и дългата пушка можеше да обстрелва цялата равнина около укреплението.

Изглеждаше, че даяките са усвоили нещо от наставленията на

загадъчния Поклонник. Те не тичаха безразборно, както правеха по-рано при атака, а бяха образували четири бойни колони, всяка от седемдесет до осемдесет човека, и се движеха уверено и в пълен ред, като се прикриваха зад грамадни квадратни щитове. Хората от четирите групи бяха въоръжени само с мечове.

Петата колона, която наброяваше около сто души, беше въоръжена с пушки и имаше за задача да подкрепя атакуващите. Тя се разпръсна във верига близо до гората и от там заобсипва укреплението с куршуми. Под защитата на тези стрелци бяха и артилеристите на лилиите и миримите, които непрестанно бомбардираха укреплението.

– Самбилонг започна работата си – каза Яниш, докато наблюдаваше как старият войник отправя дулото на спингардата си към колоната, която бързаше към подвижния мост.

– Добре! – отбеляза той след малко, когато гранатата се вряза в най-гъстата част от колоната на даяките.

Пушките на укреплението не можеха да конкурират по сила и дългобойност артилерията на врага, но затова пък самото то беше отлично защитено с ограда от теково дърво, по-здраво и от желязо, а цялото пространство вътре беше покрито с големи дървета, чиито гъсти клони представляваха сигурно убежище за добрите стрелци.

Яниш не губеше надежда нито миг.

Докато канонирите пълнеха спингардите, той стреляше с карабината си. После я захвърляше към някой, който да я зареди, и се залавяше със спингардата. И отново поемаше карабината си. Всеки негов изстрел сваляше поне един неприятел.

Действията му предизвикваха възторг сред обсадените и злоба от страна на даяките.

Обсаждащите не се доверяваха много на артилерията си, която не беше толкова ефикасна при липсата на добри мерачи, нито на стрелците си, които по-сполучливо можеха да боравят с лъкове и стрели, отколкото с пушки. Затова те бързаха да преодолеят делящото ги от укреплението пространство и да стигнат до стените. Не им беше толкова лесно и се ободряваха със свирепи викове.

Огромните щитове на даяките можеха да им помогнат съвсем малко, защото индуските карабини успяваха да ги пробият и улучава хората зад тях.

Но макар и четирите колони да търпяха огромни загуби, те не се отказваха от атаката си и бързо приближаваха оградата.

Бойният им ред не беше особено нарушен и те стягаха редиците си.

– Заредете с картеч – разпореди се Яниш, – целете се ниско в краката.

Спингардите загърмяха отново и този път посипаха редиците на враговете със ситни куршуми, гвоздеи и парчета желязо. Загубите на даяките нарастваха бързо, но те все пак успяха да преминат най-опасната зона и голяма част от тях се добраха до храстите пред оградата, които ги скриха. Вече не можеше да се стреля с оръдията, но затова пък карабините заработиха още по-усърдно.

– Става опасно – каза Яниш, – не очаквах, че ще успеят да се доближат до храстите. Все пак засега се намират далеч от стените. Жалко, че се налага спингардите да замълчат.

– Не съжалявай много – обади се ТремалНаик, – приготвил съм им чудесна изненада. Нещо, което е по-ефикасно от куршум. Оградата е здрава и даяките с кампилангите ще разберат, че не е лесно да се промъкнат.

Щурмоваците трябваше да преодолеят още едно препятствие по пътя си към стените – бодливите храсти, И наистина, щом първата редица се натъкна на живия плет, се разнесе яростен вой. Бодлите се впиваха в голите им тела и действаха по-страшно и от картечниците.

– Като начало не е лошо – каза злорадо Яниш, – нямам нищо против, ако тези дяволи, които така яростно напират към шиите ни с ножове, оставят по шиповете всичкото си месо.

– Да, но много от тях ще преминат – отговори индусът, – ето, виж. Един вече се измъкна от бодлите и тича към оградата.

– Но няма да може да разкаже на приятелите си как изглежда стената отблизо – каза Яниш, като дигна карабината си.

Раздаде се изстрел и даякът, който тичаше от живия плет към оградата, нададе вик, вдигна ръце и се строполи.

– Огън по храстите – изкомандува Португалеца.

Картечницата заръси олово по живия плет и отчаяните викове на хората там доказаха, че изстрелите не отиват напразно. Но само след секунди цяла тълпа даяки вече беше успяла да достигне до оградата и я сечеше с тежките си кампиланги.

В този момент на стената се появиха осем души от гарнизона на ТремалНаик. Те влачеха грамадни котли, от които се носеше тежък задушлив дим, Яниш непредпазливо пое с гърдите си част от този дим и започна усилено да кашля и киха, и то така, че сълзи изскочиха от очите му сред общия смях на всички наоколо.

– Що за гадост? – извика Португалеца. – Какво е това, дъх не мога

да си поема.

– Сега ще видиш – отговори индусът, – но най-добре ще е да се отсраниш, за да могат тези хора да свършат работата си. Това е закуската за нашите неканени гости. Надявам се, че ще останат доволни.

– Но те вече се катерят по стълбовете на оградата.

– Нищо. Сега ще изпопадат долу след десерта, който съм им приготвил. Това е врял каучук.

Върху голите тела на катерещите се нагоре даяки изведнъж се посипаха струи от вряла тъмна течност, приличаща на смола. За ефекта можеше да се съди от отчаяните вопли.

Много от тях нападаха на земята и се загърчиха, други скачаха от оградата панически, а трети захвърляха щитовете и оръжието си и стремглаво бягаха надалеч от оградата, но по пътя си към храсталаците падаха под точните изстрели на хората от „Мариана“ и явайците на ТремалНаик.

– Браво! – изръкопляска Яниш. – Твоите готвачи са чудесни!

Поражението на шурмуващите беше пълно.

Напразно стрелците на Поклонника се опитваха да спрат бегълците, за да ги върнат обратно към оградата. Даяките се разпръснаха накъдето им видят очите.

След две минути около укреплението се виждаха само труповете на убитите и неколцина ранени, които нямаха сили, за да избягат.

КАММАМУРИ СЕ ВРЪЩА

Несполучливият шум не измени много положението на затворените зад укрепението, Даяките бяха претърпели огромни загуби и не се решаваха да повторят опита си за превземане на крепостта с открита сила, но предприемаха дълга обсада, като разчитаха да изтощят обитателите и от глад.

Поклонника вече не се показва, но присъствието му личеше от действията на неговите хора. Те построиха четири лагера, защитени с окопи, и по този начин обградиха укрепението от всички страни, и то така, че едва ли някой от защитниците му можеше да разчита на бягство. Тайнственият хаджия явно се проявяваше като опитен войник.

Едновременно с това нападателите пренесоха с помощта на паралелни окопи артилерията си в непосредствена близост до укрепението и макар че канонадата на лилите и миримите не можеше да причини съществена вреда благодарение на лошата стрелба, все пак ТремалНаик и Яниш трябваше да държат нащрек малкия си гарнизон. Във всеки момент съществуваше възможност нападателите да възобновят опита си да превземат крепостта чрез пристъп с помощта на оръдията.

Така изминаха пет дни от първото нападение и през това време даяките изразходваха много снаряди и вдигнаха много шум. Единственият им успех беше срутването на наблюдателната куличка. Няколко изстрела я бяха повредили и защитниците предпочетоха да я снемат заедно с платформата и спингардата.

Тази история започна смъртно да дотяга на Яниш. Макар да изглеждаше флегматичен от пръв поглед, гой притежаваше жива и действие на натура. Не можеше да понася бездействието си толкова дълго време. Даже любимите му цигари, от които изстребваше огромни количества, вече не можеха да го удовлетворят.

– Защо се мръщиш? – питаше го ТремалНаик. – Какво ти липсва? Мисля, че от сътворението на света нито един обсаден гарнизон не е имал нашия комфорт. А ти скучаеш ...

– Да, бездействието поражда треска в кръвта ми – отвърна Португалеца, – скучно ми е, когато наоколо е толкова тихо.

– Тихо? Слава на Аллах, на Брама и на останалите богове! През цялото време трещят пушки, снарядите на даяките се сипят върху стените, а ти казваш, че е тихо.

– Стрелят без всякаква полза.

– Искаш ли да се поразходиш? Нямах ли нужда да пораздвижиш костите си? Нищо по-лесно няма от това. Кажеш да спуснат подвижния мост и тръгвай към градината – засмя се ТремалНаик, – но на твоето място бих предпочел да се поразходя в пределите на укреплението. Знаеш ли какво си мисля, приятелю? Струва ми се, че твоето недоволство идва главно от липсата на известието, което чакаме от Сандокан.

– Разбира се, и това ми влияе, но би било много интересно да разбере как вървят нещата в Момпрацем. Искан ми се вече да имам вест от Каммамури.

– Нищо не може да се направи, трябва да се чака. Приятелите напуснаха стаята на павилиона и се изкачиха на платформата, придружени от Дарма.

Когато Яниш и индусът се вгледаха към равнината, изведнъж забелязаха, че между даяките беше започнало странно раздвижване.

Началниците на враговете им се суетяха тичешком от една група вождове към друга, жестикулираха оживено и яростно сочеха ту към укреплението, ту към гората, сякаш искаха да въодушевят бойците си. Тук-там пред землянките си даяки изпълняваха воинствения танц на мечовете, размахвайки блестящи остриета.

Тази дива картина беше обляна от светлината на залязващото слънце.

– Ще ни дойде много – показва Яниш на ТремалНаик зловещата червенина на залеза и обхванатите от възбуда даяки, – ураган и атака наведнъж. Даяките се канят да използват бурята и под прикритието на дъжда да се доберат до нас.

– Избрали са удобно време – отговори индусът загрижено. – Когато дъждът бие в лицето и мълниите заслепват очите, стрелците са неточни.

– Да се надяваме, че имаме още каучук. А за стрелците ще направим временен навес.

В същото време във въздуха изсвистя тънка стрела и се впи в най-близкия от стълбовете на терасата. Подобна стрела можеше да се изстреля само от сарбакан, Яниш се приближи до нея и извика учудено:

– Стрелата е с писмо!

Нямаше съмнение, че онова бяло парче, увито в края на стрелата и приличащо на хартия, не е нищо друго освен писмо. Като счупи дръвчето и скъса конеца, който прикрепваше посланието, той разви листа.

– Какво се е случило? – приближи любопитно ТремалНаик,

– Неизвестен пощальон изпраща със стрела тази хартия – отговори Яниш, – какво ли може да съдържа? Да не е ново предложение за предаване?

Но като хвърли бърз поглед върху листа, той извика радостно:

– Каммамури!

„От сутринта – съобщаваше махратът на английски – се намирам в околностите на укрепението. Тази нощ ще се опитам да се промъкна във факторията с помощта на един бивш слуга на ТремалНаик, който сега е сред въстаниците. Спуснете вече от южния ъгъл на укрепението и се пригответе за защита. Даяките скоро ще предприемат атака. Каммамури.“

– Кой ли може да е този бивш твой слуга? – попита Яниш.

– Сред въстаналите даяки те са много – отговори ТремалНаик, – при мен имаше около двадесетина даяки, които се разбягаха след появяването на Поклонника.

Над факторията на индуса се спусна тропическа нощ Тъмна и тайнствена нощ, която не обещавахе нищо добро. Голям черен облак покри цялото небе. Тежка тишина цареше над гората и равнината. Въздухът беше така задушен, че трудно можеше да се диша, а електричеството в него обтягаше нервите на всички обитатели на укрепението като струни,

И в лагера на даяките цареше тишина. Лилиите и миримите вече от няколко часа не ревяха с огнените си уста.

– Бих предпочел най-бясната атака пред това спокойствие – каза Яниш, – навярно сега пълзят като змии към укрепението. Или пък чакат дъжда, който да извади пушките ни от строя.

Той засмука яростно цигарата си.

– Нищо – отговори ТремалНаик, – разтопеният каучук няма да се навлажни като барута. Наредих да сложат върху огъня всички котли, които имаме.

Грамадна светкавица разсече в този миг небето, от което вече пръскаше дъжд, и силен гръм разтърси околността. Почти веднага всички часовои по стената нададоха викове:

– На оръжие! Неприятелят е близо!

Яниш и ТремалНаик, които бяха легнали, за да подремнат, скочиха на крака.

– Към спингардите! – извика Яниш високо.

Под непрекъснатата светлина на ослепителните светкавици се виждаше ясно как даяките, разделени на групи, с бърз бяг пресичаха

равнината, като се предпазваха с щитовете от дъжда, който вече се лееше като из ведро.

Приличаха на изтръгнати се от ада демони, осветявани страшно от избухващите фантастични светлини на мълниите. Телата им се обагряха ту в червен, ту в зеленикав цвят.

Ураганът бързо достигна кулминацията си.

По тези ширини бурите са много рядко продължителни. Най-често са достатъчни двадесет-тридесет минути, за да се възобнови първоначалната тишина. Но през тези броени минути господството на разярена-та стихия е нещо неописуемо.

Даяките този път не предприеха атаката си в стегнати колони, а бяха разпръснати и успяха да се доберат до живия плет почти без никакви загуби, защото защитниците на крепостта не можеха да се похвалят сега с точна стрелба.

Усилията на диваците без съмнение бяха насочени към подвижния мост. Това беше ключът на укреплението, най-защитената му точка, но в същото време представляваше най-голяма опасност за защитниците. Към него се бяха устремили нападателите, помъкнали тежки греди, с които смятаха да разбият оградата.

Яниш и ТремалНаик разбираха отлично, че всичко е поставено на карта, и побързаха да вземат възможните мерки за защита на заплашеното място. Там моментално се събраха свободните хора на гарнизона с пълни котли врящ каучук. Отново той трябваше да изиграе решаваща роля.

Даяките преминаха без бавене живия плет и приближаваха. Единият отряд се добра до оградата, завладя подвижния мост и с една греда, тласкана от тридесет-четиридесет човека, се опитваше да пробие отвор. Но дъжд от кипящ каучук се изля върху главите им и ги застави да се откажат от целта си. Друг отряд повтори същия опит, но без успех. В този момент до оградата пристигна цялата вълна от даяки. Двеста или триста човека, ожесточени от съпротивата на обсадените, се нахвърлиха върху оградата. Поставяха по нея дебели дървета, които можеха да им послужат като стълби.

Моментът беше особено критичен.

На виковете на Яниш и ТремалНаик се притекоха почти всички бойци от гарнизона.

Защитниците на укреплението захвърлиха пушките си, които станаха безполезни в тази ситуация, и хванаха тежките ужасни мечове – парангите.

Три пъти се изкачваха даяките до зъберите и три пъти вълната им плисваше обратно, като пълнеше рова с мъртви и обезобразени тела.

– Дръжте се! Още едно усилие! – извика Яниш, като видя в редиците на нападателите известно колебание. – Още малко и ще ги отблъснем.

Защитниците на укреплението засилиха стрелбата с пушките и оръдията. Малайците от „Мариана“ и явайците от гарнизона отново се захванаха за парангите, след като отдъхнаха за миг. Слугите на ТремалНаик напълниха котлите с кипящ каучук.

Започна четвъртата атака. Но вече всички усещаха липсата на предишното въодушевление и сляпата ярост, която караше нападателите да презират смъртта.

Бяха обзети от паника и виковете им не бяха толкова ужасни.

Но и това тяхно нападение носеше опасност. Даяките бяха многобройни, докато защитниците бяха претърпели известна загуба в хора, А и тяхната умора нарастваше.

Даяките стигнаха отново до оградата и се закатериха нагоре по изравените до стената бамбукови пръти. Цял отряд с отчаяна смелост и неподражаемо упорство се опитваше да проникне в крепостта по подвижния мост.

По всичко изглеждаше, че за укреплението беше настанал последният час.

Яниш обърна спингардата по такъв начин, че да може да обстрелва края на парапета, и извика на хората си да се отдръпнат. Моментално вълна от даяки заля тяхното място, но изстрелът на спингардата смете живата даякская маса. Слугите на ТремалНаик вече тичаха с котлите и изливаха съдържанието им долу.

След изстрела на Яниш само един човек оживя върху парапета и остана там като демон сред кълба от дим. Незнайно откъде, в този момент се появи великолепен и страшен тигър. С един скок животното се хвърли върху вкаменилия се даяк и раздробил костите му, а тялото му провисна, разкъсано от острите нокти.

Тази ужасна картина беше ярко осветена от избухналата светкавица на вече утихващата буря и даяките видяха тигъра. Животното напомняше на грозен призрак, появил се от ада. Защо беше отишъл на помощ на хората, които се бранеха от поклонниците на Аллах?

Сигурно самата съдба беше зад защитниците на укреплението и това правеше усилията на нападателите безсмислени. Да се борят с хора, на които помагат призраци – това означаваше да се воюва срещу небето.

И даяките се разбягаха, обхванати от панически страх, без да обръщат внимание на виковете на Поклонника, който ги зовеше за нова атака.

Гарнизонът се съвзе и след бегълците полетяха куршуми, които се еха смърт.

В това време от тях се отдели един човек и затича като луд към укреплението. Беше чудо, че не падна още след първата си крачка под изстрелите.

– Яниш! ТремалНаик! – викаше той, като размахваше ръце.

– Каммамури! – отговориха в един глас двамата и спряха хората си, които вече се целеха в него.

– Закъснях, нали, господине? – викаше Каммамури, докато се хващаше вече за спуснатото от оградата въже, защото все още беше опасно да се спуща подвижният мост.

– Действително малко къснях – отговори Яниш, като палеше нова цигара, – но ако желаеш да погледаш петите на даяките, има още време. Представлението не е завършило. Беше ли в Момпрацем? Видя ли Тигъра на Малайзия? Нашия Сандокан? Кога?

– Преди седем дни – отговори Каммамури, докато се изкачваше по въжето.

– А подкрепления? Доведе ли някого със себе си? Говори.

– Никого – печално произнесе старият воин, – с мен няма нито един човек.

– Почакай, Яниш – спря го ТремалНаик, – той е съвсем грохнал. Пък и няма да е зле да изпратим след бегълците още някой и друг изстрел. А ти, драги Каммамури, слез в долните помещения и си отдъхни. След малко ще дойдем при теб.

После индусът се обърна към великолепната тигрица, която все още стоеше над обезобразеното тяло на даяка, и извика:

– Дарма! Остави този човек и върви в кухнята. Тигрицата отпусна глава и тръгна, мъркайки като сконфузена котка.

ОРГИЯТА НА ДИВАЦИТЕ

След десетина минути, когато се убедиха, че даяките са освободили не само равнината, но и цялата зона, Яниш и ТремалНаик се спуснаха при махрата. Изглеждаше, че враговете им са далече и поне през тази нощ ще могат да си отдъхнат на спокойствие. Намериха Каммамури в столовата. Старият боец унищожаваше усърдно богатата трапеза, в което му помагаше много успешно и тигрицата – вярната му приятелка.

– Какви новини ни носиш от Момпрацем? – попита Яниш, докато се настаняваше пред Каммамури. – Много се чудя защо не водиш никога на помощ. Струва ми се, че в Момпрацем никога не са липсвали хора, които са готови да тръгнат на бой.

– Така е. Но сега там те са необходими не по-малко, отколкото тук – отговори махратът, – нося ви много важни новини.

– Казвай по-бързо! Какво може да заплашва леговицето на Тигъра на Малайзия? – извика нетърпеливо Португалца.

– Това е враг, не по-малко тайнствен от Поклонника от Мека. Подкрепят го англичаните и новият раджа на Саравак, племенника на Джеймс Брук. Този, чието дело Сандокан някога разруши, като превърна раджата на Саравак в лондонски бедняк.

Яниш удари с юмрук по масата с такава сила, че чашите и бутилките по нея затрепераха.

– Значи и Момпрацем е заплашен?

– Да, и положението е много сериозно, повече отколкото можете да предположите. Губернаторът на Лабуан предизвести Сандокан, че е необходимо да освободи напълно острова. Той писа на Тигъра на Малайзия, че присъствието на пиратите на острова представлява постоянна заплаха за спокойното развитие на английската колония. Доста близкият и добре защитен остров придава смелост на пиратите от Борнео, които започват да надигат глава, разчитайки на поддръжката на Сандокан.

– И какво отговори Сандокан на този нахалник? – попита Яниш.

– Той заяви, че ще защитава владенията си и няма намерение да отстъпва пред нищо. Сега Сандокан свиква в Момпрацем доброволци, старите бойци, които му помогнаха да изгони Джеймс Брук и да освободи Саравак. Едни все още са на път, а другите вече пристигнаха в Момпрацем.

– ТремалНаик – каза Яниш, – в главата ми се мярка едно

подозрение. Мисля, че целият заговор е дело на раджата, който по този начин иска да отмъсти за чичо си. Без съмнение новото саравакско князче се е съюзило около тази кауза с англичаните, Това става още по-възможно заради нашата близост до Лабуан. Спомни си, че този Лабуан преди години едва не падна в ръцете ни.

Яниш беше станал от креслото си и нервно се разхождаше из стаята.

– Но това не е всичко – продължи Каммамури, – в тази банда разбойници срещу нас има и други лица. Знаете ли какво ми съобщи един от бившите слуги на ТремалНаик, онзи същият, който ми помогна да се промъкна през лагера на даяките и да се върна във факторията? По неговите думи Поклонника, който разбунтува даяките и ги въоръжи до зъби, не е арабин, както си мислехме, а е индус.

– Индус? – извикаха едновременно Яниш и ТремалНаик.

– Чуйте още. Това ще ви позволи да придобиете върна представа за врага ни. Слугата ми разказа, че бил заварил една нощ Поклонника на колене да се моли пред малък съд, в който плували златните рибки на Ганг,

– Дявол да го вземе! – извика Яниш и спря като поразен от гръм.

ТремалНаик скочи с бледо и разкривено лице:

– Съд с рибките на Ганг? В такъв случай този човек е туг.

– Да – утвърдително кимна Каммамури, – само туг може да се покланя на златните рибки от Ганг, в тялото на които се намира частица от душата на отмъстителната богиня Кали.

За няколко минути в стаята се възцари мълчание.

– Яниш! – развълнувано започна ТремалНаик. – Какво смяташ да предприемем?

Португалеца бе подпрял главата си с ръка върху масата и стоеше дълбоко замислен.

– Бяхме глупави като магарета. Слепи сме били досега, за да не се досетим кой е този проклет поклонник туг. Ненавистта, която изпитват към теб, ТремалНаик, похитителят на съкровищата от храма Кали, освободителят на откраднатата Дарма – дъщеря ти, която трябваше да замести майка си в храма. Това обяснява всичко.

Като помълча малко, Португалеца добави:

– Ако не бяхме видели вожда им Суйод хан да умира под кинжала на Сандокан, можеше да се мисли, че цялата тази история е дело на неговите ръце. Но той е мъртъв, това е несъмнено. Видяхме как тялото му беше хвърлено в една яма заедно със стотина екзекутирани сипаи от

Делхи. А мъртвите не излизат от гроба.

– Вече сме говорили за това – отвърна индусът, – сега ще бъде по-добре да помислим за днешното си положение. Какво трябва да предприемем? Помисли, Яниш. Сега, когато разбрахме с кого всъщност си имаме работа, започнах да се страхувам за живота на дъщеря си.

– Остава ни само едно – прозвуча отговорът на Португалеца, – да се измъкнем оттук, и то колкото се може по-бързо, и да се доберем до Момпрацем. Тук повече няма какво да правим.

– Разбира се! Но как да се промъкнем през гъстия кордон на даяките?

– Ще мислим и ще измислим! Утрото е по-мъдро от вечерта. Да отидем да си починем, докато даяките са така любезни да ни оставят на спокойствие.

Всички се отдалечиха към стаите си, но по лицата им се четеше тревога. Търсеха изход и не го виждаха, а това не можеше да не гнети душите им.

Нощта измина, както можеше да се предположи, спокойно.

На сутринта Яниш беше на крак още преди изгревслънце. Спа лошо, но първата му работа беше да огледа още веднъж постройките в крепостта. Малко поободрен от доброто състояние на укреплението, той слезе при останалите.

– Е, измисли ли някакъв изход от положението ни? – обърна се към ТремалНаик.

– Мислих през цялата нощ, но нищо не успях да измисля – печално отвърна индусът, – остава ни само едно – да отворим вратите и ... да става каквото ще Нищо по-добро не ми идва наум.

– Хм! Не е лошо – усмихна се Яниш. – А колко бързи брама имаш на разположение?

– Защо са ти потрябвали? – попита учудено ТремалНаик.

– За да намеря свободен път от укреплението.

– Ти се шегуваш!

– Никак. Нима сега е време за шегии?

С няколко думи Яниш обясни плана си. Той беше наистина малко рискован, но обещаваше успех, ако всичко се изпълнеше точно. Трябваше да напуснат най-добрата част на укреплението и да се затворят във вътрешната, където се намираха селскостопанските постройки, като оставят за плячка на даяките целия запас от брама. За щастие този запас се оказа грамаден. Факторията на ТремалНаик снабдяваше всички околни племена с този скъпоценен продукт.

Нямаше съмнение, че като нахълтат в укреплението, даяките ще се нахвърлят върху бъчвите с алкохол.

– Но ако напуснем каменната крепост, ще ни е трудно да се задържим в слабите постройки – възрази ТремалНаик.

– Няма да ни е потребно много време – отговори Яниш, – час, час и половина ще издържим. А това е напълно достатъчно. Сам ще видиш какво ще стане.

– Дали ще се хванат на въдицата?

– Непременно. Разузнавачите им се крият в живия плет и щом видят, че платформите са напуснати, веднага ще съобщят това на останалите. За тях ще е достатъчно, че никой не охранява подвижния мост.

– Кога ще направим това? – намеси се Каммамури.

– Щом започне да се смрачава, защото в тъмното по-лесно ще се измъкнем от укреплението.

– Добре – каза ТремалНаик оживено, – напълно одобрявам плана на Яниш.

– Имаш ли кон за Дарма?

– Четири са и всеки един от тях е превъзходен бегач.

– Прекрасно. Ще накараме даяките да тичат след нас до самия бряг. Колко време ти беше необходимо, Каммамури, за да се добереш до морето?

– Три дни.

– Ние ще се опитаме да стигнем по-бързо. По брега има доста рибарски селца и можем винаги да разчитаме на някоя пирога.

Съвещанието завърши с пълното уточняване на всички детайли от плана на Яниш и той веднага бе съобщен на останалите защитници, които го приеха без възражения.

След това бяха направени необходимите приготовления за бягството. Снеха спингардите от стените и ги разположиха зад вътрешната ограда върху набързо построени платформи. Зимникът беше опустошен и целият наличен запас от брама беше изнесен на двора. Той се състоеше от осемдесет големи бъчви. С такова количество можеше да се опие цяла войска.

Преди залезслънце, за да привлечат вниманието на даяките и да ги накарат да си помислят, че в укреплението е избухнал пожар, екипажът запали част от постройките. След това целият гарнизон се оттегли зад вътрешната ограда.

Както предвиждаше Яниш, обсаждащите ги даяки приближиха, привлечени от пожара, който унищожаваше истинските укрепления, в

които се разбиваха доскоро яростните им атаки. Това ги окуражи и те побързаха да напуснат палатките си и да се втурнат в ново сражение. Разчитаха, че гарнизонът ще се предаде, щом се окаже между два огъня.

Вече беше достатъчно тъмно, когато часовете известиха за приближаването на врага. Даяките сформираха седем шурмови колони и със силни викове се устремиха към крепостта.

Яниш видя, че противникът вече минава през зоната на бодливия храсталак и заповяда да запалят купчина сухи клони, натрупани под навесите и в стаите. След като се убеди, че целият гарнизон е зад втората ограда, откри огън със спингардите, за да симулира отчаяна защита. В този момент даяките бяха под самите стени. Като видяха, че са отчасти разрушени, те спряха в нерешителност за миг, защото се опасяваха да не попаднат в капан. Но колебанието им не трая дълго и се втурнаха във вътрешността на укреплението, като надаваха диви викове и размахваха победоносно кампиланги.

Когато ги видя да се нахвърлят върху бъчвите с брама, Яниш Заре-ди да спрат стрелбата, за да не ги дразнят излишно.

Около бъчвите нападателите отново се повъртяха колебливо, защото не знаеха какво съдържат, а и недоверието им от лесната победа не ги беше напуснало. Страхуваха се от внезапно нападение. Но миризмата на алкохола лесно стигна до носовете им.

– Брама! Брама! – завикаха в един глас.

Нахвърлиха се с настървение върху бъчвите, изваждаха тапите им и с шепи пиеха ароматната опиваща течност. Радостен рев се понесе над тълпата от победители. Вече нищо не им пречеше да се насладят на скъпоценното питие, защото и обсадените прекратиха огъня.

Защо да не глътнеха няколко глътки, пък сетне да продължат атаката си до пълния разгром на враговете.

Но още първите капки промениха намеренията им. Скъпоценната течност, разбира се, беше много по-вкусна от оловните куршуми, които ги очакваха.

Напразно водачите им ги тласкаха напред – нищо не беше в състояние да ги откъсне от плячката.

Осемдесет бъчви с брама! Какво щастие! Нито един не беше виждал толкова много от това питие на едно място.

Те захвърлиха всичко, дори щитовете и кампилангите си, и пиеха до замайване.

Това беше небивала, фантастична оргия, някаква вакханалия под червената светлина на пожара.

Яниш и ТремалНаик потриваха радостно ръце, а в същото време хората от гарнизона тихо разклащаха коловете на оградата и приготвяха мястото за отстъпление.

Подпалиха и навесите и от всички прозорци на стаите в изоставена част на укрепението се показаха гъсти кълба дим.

Още малко и между противниците щеше да застане непреодолима огнена стена.

Даяките, изглежда, не обръщаха ни най-малко внимание на пожара, който заплашваше да обхване укрепението. Те опустошаваха една след друга скъпоценните бъчви. Водачите, след като се отчаяха да им въздействуват, сами забравиха дисциплината и с усърдие, достойно за похвала, последваха примера на подчинените си.

Скоро почти всички здания на укрепението горяха като огромен огнен стълб,

Най-сетне настана очакваният момент.

– Напред! – изкомандува Яниш. – Оставете всичко освен оръжието и присапете.

Като носеше ранените си, отрядът в дълбоко мълчание напусна оградата, промъкна се зад външните стени и бързо потегли към гората.

Дарма яздеше отличен кон. От едната и страна я охраняваше баща ѝ, а от другата Яниш – и двамата също на коне.

Щом достигна покрайнините на гората, отрядът спря, за да отдъхне и хвърли последен поглед назад. Факторията представляваше огромен огън. Оградите пламтяха и се рушаха ведно с платформите и къщите. Заедно с трясъка на горящото теково дърво се чуваше ревът на пожара и грохотът на избухващите спингарди, които бяха оставени пълни. Няколко човека се мятаха около развалините и пренасяха по-далече от стихията пияните диваци, които можеха да изгорят живи около бъчвите с предателското питие.

Поклонника държеше в резерв няколко отряда. Щом престанаха да чуват шума на битката, тези отряди тръгнаха към факторията, за да се ориентират в обстановката.

– Адът да погълне цялата тази сбирщина! – изруга Яниш и подкани коня си. – Съжалявам само за едно: че трябва да тръгнем, без да си уредим сметките с онова проклето куче, Поклонника. Но нищо. Което е наше, няма да ни избяга ... Ще видим. Все ще го срещна някога.

– Някога? – каза Каммамури. – Не някога, а сега. Трябва да бързаме, защото вече сме открити. Те ни преследват.

Светлината на пожара открояваше отряд от даяки, които се

движеха в покрайнините на гората, като се опитваха да останат незабелязани. Изглежда, това беше последният резерв на хаджията, оставен специално да преследва бегълците.

– Те са не по-малко от стотина, въоръжени са с огнестрелно оръжие, а ние заедно с ранените наброяваме четиридесет човека – каза Португалеца, – по-добре ще е да качим ранените на конете и да се доверим на краката си.

Между отряда на даяките и бегълците имаше няколко километра и хората на Яниш правеха отчаяни усилия, за да поддържат това преимущество.

Стремителното преследване под сенките на гигантските тропически растения продължи цял час. След това Яниш и ТремалНаик дадоха сигнал за спиране в един гъсталак, за да дадат възможност на по-слабите да си поемат дъх. Тук имаха това малко предимство, че биха могли по-успешно да организират защитата си в случай, че бъдеха открити.

Дълго време отрядът се притаяваше в гората и очакваше появата на даяките, но най-накрая всички решиха, че те са изгубили следите им, и потеглиха отново. Пътуването продължи през цялата нощ и едва на сутринта спряха отново на брега на рекичка, която явно беше приток на Кабатуан.

Страхът, че ще бъдат настигнати от потерята, малко по малко се разсейваше и отрядът започна да се надява, че ще успее да се добере до морския бряг без повече схватки. Следващите три денонощия също минаха съвсем спокойно в скитане из безкрайната джунгла и на петата утрин бегълците вече изкачваха първите възвишения на Кристалните планини, чиято висока верига се простираше от север на юг покрай източния бряг на острова.

По обед на следващия ден видяха от високите скали разстилащото се в далечината море и се запускаха в тясна долина, която трябваше да ги изведе до самия бряг.

Бяха вървели вече повече от четири часа в пълно мълчание и в колона по един, защото походът беше много тесен и можеха да очакват всякакви изненади. Изведнъж се раздадоха далечни викове и ги накараха да застинат на място.

– Даяки? – попита Яниш и се обърна бързо.

В това време над долината се разнесе изстрел и по възвишенията, които я ограждаха, се появиха множество даяки, които бързо се запускаха надолу.

– Никак не е лошо – каза Португалеца с известно раздражение в

гласа, – тези господа ни оставиха да преминем спокойно през цялата гора, за да ни спипат до самия бряг.

– Морето, по думите на Каммамури, се намира само на пет километра отгук – отговори Самбилонг. – Вземете Дарма и всички ранени и вървете натам. Аз с още неколцина ще препреча пътя на враговете и ще ви дам възможност да се снабдите с пирогови. Ако не ги спрем, всички ще загинем тук и никой от нас повече няма да види родния Момпрацем. Решавайте по-бързо. Врагът приближава.

– Ще можеш ли да се съпротивляваш в продължение на половин час? – попита Яниш загрижено.

– Даже цял час – Самбилонг показа една отделна скала над долината, – там ще можем да се задържим дълго.

– Щом е така, добре – каза Яниш, – когато стигнем до брега, ще ви сигнализираме с изстрели. Тогава тръгнете към нас. Пирогите ще бъдат готови за отплаване.

Над главите им вече започнаха да свирят първите куршуми на преследвачите.

– Довиждане! – Яниш и ТремалНаик поведоха останалите към морския бряг в далечината.

Самбилонг и Каммамури събраха хората си и тръгнаха към скалата, която си бяха избрали.

Само за миг те стигнаха там и се скриха между камъните наоколо. Вярната приятелка на махрата, тигрицата Дарма, също беше тук.

Колоната на даяките вече навлизаше в долината. Тя наброяваше около сто и петдесет човека, въоръжени с

Ушкети и карабини. Явно това беше най-добрата гвардия на Поклонника. Като видяха, че тигрите на Момпрацем заемат отбранителна позиция, вместо да се спуснат в стремително настъпление според нрава си, даяките се разпръснаха в подножието на скалата и започнаха да я обстрелват, за да пропъдят оттам пиратите.

Но и те не им останаха длъжни и скоро се завърза ожесточена престрелка. Първата група даяки, която се беше приближила доста непредпазливо до позицията, беше буквално разстреляна.

– Началото е добро – каза Самбилонг на Каммамури.

Доведените до ярост от гибелта на приятелите си даяки скоро разбраха, че престрелката няма да е в тяхна полза, нададоха бойни викове и с кампианги в ръце се втурнаха в атака. Но в самото подножие на скалата, обсипани от точни изстрели, отново се объркаха и хванаха пушките си.

Въпреки загубите, които непрекъснато понасяха, даяките се изкачваха все по-нагоре по скалите.

Доиде време противниците да се срещнат гърди с гърди. Ръкопашната схватка беше ожесточена. Само секунда преди това, като видя, че враговете са в непосредствена близост, Самбилонг извика към Каммамури, който съсредоточено пускаше куршум подир куршум по пълзящите към възвишението даяки:

– Каммамури, пусни Дарма!

Великолепният звяр, скрит до този момент зад скалата, се хвърли с рев към нападателите. Поразени от появата му, даяките се отдръпнаха объркани назад. Дарма се втурна след тях, но в същото време неприятелски куршум я поразил. Животното падна с рев на земята, още няколко мига се държа, вперила горящи очи във враговете, но силите му свършиха и то застина неподвижно, опънала красивото си тяло.

– Дарма! О, Дарма! – извика Каммамури. Той обичаше тигрицата като свое дете.

В същия момент в далечината се разнесоха три последователни изстрела.

– Сигналът! Най-сетне! – извика Самбилонг.

Той едва откъсна обезумелия от скръб Каммамури, който стоеше покрусен над бездихания труп.

– Остави я! Тя е мъртва! Да тръгваме! Останалите живи около десетина храбреци се възползуваха от краткия смут сред диваците и избягаха от скалата, като оставиха там падналите в неравната битка приятели. Те затичаха към морския бряг, откъдето се дочуха нови изстрели.

Под град от куршуми малкият отряд на Самбилонг се добра до брега, където имаше десетина рибарски колиби.

Наблизо шумеше морето, върху чиито вълни се люлееха няколко пироги с опънати платна, готови за отплаване.

– По-бързо! – каза Яниш.

– Къде са останалите? – попита ТремалНаик, като огледа ранените и измъчени от тичането бойци.

– Там са! – показва към хълма Самбилонг. – Загинаха.

– Загинаха заедно с Дарма – зариди Каммамури. Скръб засенчи и челото на индуса след вестта за смъртта на красивата тигрица, която той обичаше не по-малко от Каммамури.

Две пироги вече отплаваха в морето, поели останалите защитници на укреплението. На току-що напуснатия от хората на Яниш и ТремалНаик бряг се появила диваците, които огласиха въздуха с яростните си и

безсилни викове. Виждаше се как жителите на рибарските колиби напускаха селището си и бягаха покрай брега, като се криеха в крайбрежните храсталаци. След няколко минути мирното селце вече гореше, запалено от даяките, които търсеха върху какво да излеят злобата си. Гонени от свежия вятър, двете пирогови заобиколиха нос Гайа и се приготвиха да навлязат в залива на Сапан гар – там, където Кабатуан вливаше мътните си води. По-голямата пирога, на която се бяха настанили ТремалНаик с дъщеря си, беше въоръжена с малко > оръдие. А на по-малката, под командата на Яниш, имаше спингарда.

– Калпави лодки – каза Самбилонг за импровизираната флотилия, – стари са като мен.

– За съжаление, не успяха да построят за нас подобри – пошегува се Яниш, – твърде късно предупредихме рибарите за визитата си. Все пак трябва да сме щастливи, че успяхме да намерим и тези...

– Закъде се отправяме сега? За Момпрацем?

– Не. Най-напред ще трябва да стигнем до Касонг, като се придържаме до брега. Не се доверявам много на тези черупки, които попиват вода като гъби – каза Яниш.

Слънцето най-сетне залезе. Над морето се спусна сянката на нощта. Щом заобиколиха нос Гайа, вятърът отслабна и бегълците вече се движеха с нищожна скорост.

– Бих предпочел да съм на сто мили от този залив – промърмори Португалеца. – Устието на Кабатуан едва не стана причина за гибелта на моята „Мариана“.

Но нощта измина без произшествия. Яниш стоя буден почти до полунощ и изпълнява ролята на кормчия. После, съсипан от умора, отстъпи руля на поотпочиналия Самбилонг и заспа дълбоко. Но само няколко часа по-късно викът на приятеля му го събуди:

– На оръжие!

Разсъмваше, а двете лодки почти не бяха помръднали през нощта и се намираха на северния край на остров Гайа.

Щом чу вика на Самбилонг, Яниш скочи:

– Какво се е случило? Дявол да го вземе! Няма ли да ме оставят най-сетне да си почина?

Вниманието му веднага беше привлечено от голяма джонка, която значително надминаваше по размери пирогите. Беше снабдена с две тригълни платна и това ѝ даваше голямо предимство.

Тя навлизаше в морето откъм бухтата, придружена от половин дузина лодки, съединени по две от малка платформа. Това издаваше

обичая на даяките. По-назад се виждаше и парен катер, на мачтите на който липсваше флаг, за да може да бъде определена националността му.

– Какво иска от нас тази флотилия? – измърмори гневно Португалеца.

Един оръдеен гръм от борда на джонката отговори на въпроса му.

Флотилията нареждаше на бегълците да спрат.

– Даяки! – извика Самбилонг.

Той вече тичаше към носа, за да разгледа по-внимателно екипажа на противника.

– Курс към брега – нареди Яниш, – пълнете пушките.

Пирогата на ТремалНаик вече беше сменила курса си и се движеше по посока на Гайа. За съжаление времето беше твърде малко. Джонката схвана плана на бегълците и с изкуствена маневра се вмъкна между двете лодки. Последва я и катерът, който започна да ги обстрелва с оръдията си.

Яниш не се колеба дълго, хвана великолепната си пушка и започна да изпраща изстрел след изстрел по джонката, като се целеше в моряците по палубата и. Хората му го последваха.

– По-добре е да потънем, но да не се предадем в ръцете на тези зверове извика Яниш.

И екипажът от пирогата на ТремалНаик започна стрелба.

Но с всеки изминал миг ставаше все по-ясно, че крайт на неравната битка ще бъде трагичен за лодките на бегълците.

Един сполучлив изстрел от катера свали мачтата в пирогата на индуса, а друг разби руля ѝ.

Пирогата на Яниш веднага се притече на помощ, но пътят ѝ се окача за преграден от джонката.

Лодката на ТремалНаик вече се пълнеше с вода и потъваше. Парният катер налетя върху нея, за да я превземе на абордаж, а джонката се насочи решително към хората на Португалеца.

– Приятели, стреляйте по капитанския мостик – извика въвн от себе си Яниш. – Поне да отмъстим за жертвите.

Откъм кърмата на джонката прозвуча метален глас:

– Предайте се на Поклонника от Мека! Той ще пощади живота ви!

Тайнственият им враг се показа на палубата. Както и по-рано, на главата му имаше традиционната зелена чалма, а в ръката си този път стискаше къса индуска сабя.

– А, появи ли се най-сетне? – извика Яниш. – Ето какво ти се

полага!

Той вдигна бързо пушката си и стреля. Хаджията разпери ръце и падна по гръб. Това предизвика яростни крясъци от целия екипаж на джонката.

– Най-сетне! – извика Яниш. – Сега ще мога да изпуша на спокойствие действително последната си цигара.

АМЕРИКАНСКИЯТ КОРАБ

Гибелта на тигрите от Момпрацем беше неизбежна. Лодката на ТремалНаик беше превзета на абордаж, Яниш с ужас видя как индусът, Дарма и малкото останали бегълци бяха хванати и прехвърлени на катера, който веднага се отправи в южна посока, без да се грижи за по-нататъшния ход на сражението.

В пирогата на Яниш бяха останали седем човека. В приближаващата джонка имаше поне четири пъти повече бойци. Освен това след нея идваха отвсякъде и даякските лодки, препълнени с войници.

Оставаше им или да се предадат, или да отидат на дъното.

Джонката успя да свали платното на пирогата и екипажът и прекрати стрелбата, за да се приготви за ръкопашен бой.

Като видя това, Яниш се реши на отчаян ход. Без да дочака нападението, той реши да атакува пръв.

Хората му дадоха последен залп и се хванаха за парангите. Но изведнъж, някъде съвсем отблизо се разнесе топовен изстрел и в същия миг към кърмата на джонката се появи гъст дим. Прерязаната ѝ от граната та мачта рухна на палубата и покри с грамадното си платно целия екипаж,

Яниш беше учуден от тази неочаквана помощ в най-критичния момент и се обърна да види кой му я бе оказал. Откъм северния край на остров Гайа приближаваше великолепен параход, на палубата на който се виждаше група облечени в бяло хора.

– Спасени сме, приятели! – извика той радостно. В това време втори снаряд разби руля на джонката и разсече на две една от лодките, които бяха на борда и. Португалец за миг се намери на кърмата и постави ръцете си като рупор пред устата:

– Насам, на помощ, деца на стара Европа!

Последва втори, трети, четвърти изстрел на оръдията. И всеки от тях достигаше целта си. Джонката получи вече три пробойни и наведената ѝ страна загребваше вода. Ясно беше, че тя непременно ще отиде на дъното. Един след друг моряците ѝ започнаха да се хвърлят във водата и да плуват встрани, за да не попаднат във водовъртежа, който щеше да се образува от потъването,

– Приятели! Хванете веслата! – извика Яниш. – Каквото и да става, Поклонника трябва да бъде в ръцете ни.

И докато параходът спускаше две лодки с въоръжени хора, пиратите с няколко удара на веслата долетяха до готовата да потъне джонка. На борда и бяха останали само мъртвите и неколцина ранени. Останалият и екипаж правеше невероятни усилия да доплува до брега.

Яниш, Каммамури и Самбилонг като котки се изкачиха на палубата, цяла облята в кръв, и се втурнаха към кърмата, където се надяваха да намерят Поклонника.

Не стрешиха – тайнственият им враг лежеше на постелка от платно и притискаше с ръка дълбоката рана на гърдите си.

Не беше мъртъв, защото, когато видя Яниш и приятелите му, с неочакван порив се изправи на колене и извади от пояса си дълъг индуски пистолет. Насочи го към Португалеца, но Каммамури с риск да бъде застрелян, успя да измъкне смъртоносното оръжие от ръцете му.

– Мислех, че отдавна си отишъл в страната на сенките – каза махратът, вперил горещите си очи в Поклонника, – но тъй като си още жив, ще ти помогнем да отидеш там, откъдето си дошъл – в ада.

Яниш и приятелите му скочиха с тялото на пленения хаджия в пирогата тъкмо навреме, защото джонката вече не успяваше да се крепи на повърхността. Едната от двете спуснати от парахода лодки хвърли към тях буксирно въже,

Яниш бързо завърза, по-точно, направо опакова пленника си,

– Изглеждат като европейци – не прекъсна той работата си, – но от каква ли националност са? Може би са англичани?

– Поне офицерът от лодката отдаде заповедта си на английски – отговори Каммамури.

– Дявол да го вземе, ще бъде много интересно, ако се окаже, че дължим спасението си на не по-малко опасен противник от даяките.

После Португалеца добави с тежка въздишка:

– А ТремалНаик? А Дарма? Какво ли става с тях?

– Парният катер отплава на юг – каза Самбилонг.

– Наистина ли? Не заминаха ли към устието на Кабатуан? Ако е така, кой е пленил приятелите ни? И къде са ги откарали?

В това време пирогата стигна до парахода.

На горната палуба стоеше около петдесетгодишен човек с островърха брада, облечен в морска униформа от тъмносино сукно със златисти копчета. Явно беше капитанът на парахода.

Яниш бързо се изкачи на стълбата и се обърна към очакващия го командир:

– Сърдечно ви благодаря, сеньор, за любезната помощ. Още

няколко минути и главата ми щеше да бъде в колекцията на някой от онези ужасни ловци на черепи,

– Много се радвам, мистър, че успях да ви спася стисна ръката му капитанът, – мисля, че всеки бял човек би постъпил така на мое място.

– Простете ми. За мен е чест да говоря с капитана на този чудесен параход.

– Да, сър. Името ми е Хари Брайън. От Америка съм, щата Калифорния.

– Параходът ви, както виждам, е съоръжен по-добре от който и да е първокласен крайцер.

– Не изглежда лошо, нали? – засмя се капитанът. – Все пак е истина, че в тези води няма да се намери нищо по-добро. Къде бихте искали да слезете, сър?

– Колкото се може по-близо до Момпрацем – отговори Португалеца, – ако това не ви затруднява, разбира се,

– Ще ви закарам право във вашето любимо леговище на тигрите – засмя се капитанът, – Момпрацем е на пътя ни и с удоволствие ще го посетя. Но заповядайте, сър, в каютата ми.

По време на обилната закуска в капитанската каюта Яниш подробно разказа всичките си приключения от последните дни и съобщи за опасността, която заплашва Сандокан.

– Мистър, искам да ви направя едно предложение – подаде му капитанът кутия с ароматни цигари, – предполагате ли накъде съм се запътил? В Саравака, за да се опитам да продам този параход, на който така се възхитихте.

Яниш скочи на крака от изненада.

– Искате да продадете този параход? Нима той не принадлежи на американския военен флот?

– Съвсем не, сър! Построен е в Орегона за султана на Шемиридан, който се готвеше да отмъсти на холандците за убития от тях негов баща. За съжаление, когато откарах парахода на мястото му, купувачът вече отдавна не беше между живите. Някакъв негов роднина, подкупен от холандците, беше изпратил султана на онзи свят. А неговият наследник беше толкова уплашен от гнева на холандците, че не искаше и да чуе за заплащане. Телеграфирах за този конфликт на фирмата и дирекцията ми поръча да се постарая да продам парахода на раджата на Саравак или на някой друг местен владетел. Бихте ли го купили? С него ще се превърнете в пълен господар на тези води.

– Да го купя? А цената?

– Цената си е цена – отвърна американецът; – фирмата, която го построи, иска за него петдесет хиляди фунта стерлинги.

– Ще запламя и шестдесет хиляди – отговори Яниш, – парите ще получа от банката в Понтианак, но имам едно условие: да ми оставите всички машинисти. Ще им заплащам двойно.

– При такива условия съм сигурен, че никой от екипажа няма да откаже да ви служи. Предложението ви е прието. Дайте си ръката!

– А къде мислите, сеньор, да ми предадете парахода?

– Където ви е угодно. Искам само да ни откарате до Лабуан, за да се отправим към Шанхай, а оттам за дома.

Яниш извади от джоба си чековата книжка, с която никога не се разделяше при странствуването си, и написа няколко чека.

– Ето ви, капитане, чекове за шестдесет хиляди фунта стерлинги, които ще бъдат изплатени на предявителя в банката на Понтианак, където аз и Сандокан имаме депозирани три милиона флорини. Сеньор Брайн, от този момент параходът е мой, нали?

– Разбира се!

– Добре, тогава поемам командуването му.

– Аз пък – напълно доволен заяви капитанът – отсега се превръщам в съвсем обикновен пътник, който се ползува от гостоприемството ви.

Те приятелски си стиснаха ръцете. Сделката беше сключена и Яниш пристъпи към огледа на парахода. За негово удоволствие се изясни, че параходът притежава прекрасна артилерия от четиринадесет най-модерни скорострелни дългобойни оръдия, без да се броят по-малките.

– Отлично! – заяви Яниш, – Сега трябва да разпитам пленника си.

Параходът летеше на югоизток с такава бързина, която за онова време можеше да се смята за фантастична: почти тридесет километра в час.

Яниш не съдържаше възторга си.

– Истински дявол – потриваше доволно ръце, – лети като мълния. С такъв параход Сандокан може да обяви война не само на лабуанския раджа и навъртащите се около него английски авантюристи, но и на самата Англия,

След малко Яниш и Брайън се спуснаха в каютата, където лежеше пленникът, охраняван от Самбилонг и един матрос от екипажа на парахода.

Той беше около петдесетгодишен човек, слаб като скелет, мургав, с тънки черти, подобно на индусите от висшата каста. Черните му очи горяха със зловещ огън.

– Господине! – каза Самбилонг, щом влязоха. – Разгледах тялото на пленника. На гърдите си той има татуировка, която изобразява змия с женска глава.

– Така! Без съмнение той е от сектата на душителите – каза американецът.

– Така е! – съгласи се Яниш. – Не е арабин, нито мюсюлманин, а туг и индиец.

Пленникът беше притворил очи, но като дочу гласа на Португалеца, впери в него пълен с непримирима омраза поглед.

– Аз съм! – изсъска той. – Аз съм приятел на Суйод хан. Заклех се да отмъстя на ТремалНаик, на теб, на Тигъра на Малайзия, на всички, които ви помогнаха в борбата срещу хората от моята вяра. В ръцете ви съм. Загубих битката, когато тържествувах като победител. Можеш да ме убиеш, но това не означава нищо. За мен ще отмъстят!

– Хахаха! – разсмя се Яниш. – Колко е смешно това, което бълнуваш! А защо не ми кажеш кой ще е онзи, който ще отмъсти за теб? Може би ще се изплаша?

– Ще разбереш от него самия.

– А ти няма ли да ми го кажеш? Е, тогава поне ми кажи накъде отплава парният катер.

– Сам си го търси.

– Хм! Колко си откровен! Няма ли да кажеш още нещо, драги?

– Убийте ме! Измъчвайте ме! Ще видите дали ще можете да изтръгнете нещо от мен. По-скоро ще глътна езика си, отколкото да чуе дори една дума.

– Ах, какъв инат! – каза Яниш и се изправи. Обърна се към капитан Брайън и добави:

– Сеньор, вие, струва ми се, искате да кажете начина, по който постъпват в такива случаи червенокожите в Северна Америка?

Вместо отговор Брайън нареди на часовоя да приготви на палубата чифт дъски и бъчва с вода.

– Какво възнамерявате да правите? – учуди се Яниш на тези приготовления.

– Ще видите сам, сър! – отвърна американецът. – У нас това се нарича просто пиене на водича.

– Измъчване с вода?

– Нещо подобно.

Самбилонг и Каммамури вдигнаха Поклонника и го изнесоха на палубата. Капитанът и Яниш ги последваха.

СМЪРТТА НА ХАДЖИЯТА

Когато Брайън се зае с мъчението, Поклонника най-сетне се предаде, но в него вече беше останала само искрица живот.

– Кой е бъдещият отмъстител? – викаше Яниш.

– Моят възпитаник... Синдия!

– Кой е той?

– Син на моя... побратим... Суйод хан.

Вик на учудване се изтръгна от устата на Португалеца.

– Ето я съдбоносната тайна! Ето кой всъщност е неумолимият ни враг!

Синът на Суйод хан... Синът на главатаря на страшната секта, известна като „Душители“ и „Туги“, която в първата половина на деветнадесетото столетие тровеше живота в Индия.

В дните на знаменитото въстание на Сипаите тугите вече бяха позгубили доста от силата си. Сектата беше системно преследвана от англичаните, повечето от привържениците бяха унищожени и ужасните оргии в чест на богинята на злото и отмъщението Кали станаха много редки.

Няколко години преди това ТремалНаик, един от най-знатните индуси, беше оскърбил богинята Кали. Поклонниците на Кали бяха обрекли за нейна жертва една прекрасна девойка, която той обичаше. С помощта на Сандокан ТремалНаик успя да я измъкне от ръцете им. Завърза се борба, която продължи много години. Дъщерята на ТремалНаик, още като дете, беше отвлечена от бащиния си дом, но отново Сандокан се зае със спасяването ѝ. По времето, когато английските войници изтребяха въстаналите сипаи, той предприе заедно с приятелите си поход и помогна на англичаните за изтребването на последните туги.

Точно по това време главатар на тугите беше Суйод хан. Той беше изобличен от Сандокан и убит.

Бяха изминали единадесет години и Индия отдавна живееше нов живот. Като че ли тугите бяха изчезнали от лицето на земята и светът не без основание смяташе, че сектата е прекратила съществуването си. Беше известно, че по време на въстанието на сипаите бяха изтребени не само водачите, но и членовете ѝ до последния човек.

За Яниш беше чудно, че след толкова години се среща с един туг. И не само това, но и можеше да чуе от устата му:

– Да, Суйод хан загина, но остана синът му Синдия. Той е потомък на главатаря на душителите и сам принадлежи към сектата на хоратазверове, които искат човешки жертви в чест на богинята Кали.

– Говори! Говори! – разтърсваше студеното рамо на Поклонника Яниш.

Той беше замълчал. Изглежда, мъчението с вода го бе убило.

– Нима ми се изплъзна? – изскърца със зъби Яниш. – Всъщност той не каза нищо съществено. Умря и отнесе в гроба си страшната тайна.

– Успокойте се, сър! – каза Брайън. – От поглъщането на малко вода в повече не се умира. Той е в безсъзнание.

Завлякоха безжизненото тяло на Поклонника в амбулаторията и го оставиха на грижите на лекаря.

– По всичко изглежда, че научихте неща, които никак не ви радват? – каза капитан Брайън. – Нима е толкова опасен този... син на главатаря на тугите?

Двамата се разхождаха по палубата.

– Кой знае? – отговори Яниш. – Във всеки случай може да стане опасен. За него не знаем нищо освен името му. Той вдигна даяките на бунт. Ползува се с покровителството на англичаните и е в контакт с пленника на Джеймс Брук, новия раджа на Саравак. Ясно е, че притежава приказни богатства. При това сигурно разполага с въоръжени кораби.

– Е, с тях лесно ще се справите – засмя се американецът, – просто ще потопите лодките на този Синдия. Нашият параход има артилерия, която е току-що излята. Все още нито една редовна флота не е приела на въоръжение подобни оръдия.

Към тях се приближи Каммамури.

– Как да приемем тайната, която узнахме? – попита той.

– Не зная какво да мисля – усмихна се Яниш, – не мога все още да събера мислите си. Ти по едно време беше пленник на този Суйод хан. Не си ли чувал да се говори нещо за сина му?

– Не. Работата беше в това, че жриците, които обслужваха мистериите в храмовете на богиня Кали, трябваше да остават девствени, иначе ги заплашваше страшна смърт. И главатарят на сектата трябваше да се отрече от света, щом бъде избран. Той принадлежеше на сектата изцяло. Никакви земни наслади не му се полагаха. Но най-вече се лишаваше от всякакви връзки, освен от тези с богинята. Ако тугите узнаеха, че Суйод хан има роден син и не се е отрекъл от бащинските си чувства, а го възпитава далеч от любопитни очи, положението му веднага би се разклатило сериозно.

– Така. Да отидем още по-нататък. Наистина ли тугите притежаваха големи богатства?

– О! – извика Каммамури. – Кое въображение би могло да си представи всички богатства, които натрупаха тугите? Те са погубили хиляди, десетки хиляди, а и много повече хора, на които са заграбили целия имот.

В храмовете им имаше натрупани несметни съкровища, които бяха известни на малцина избрани, а главно на Суйод хан. Възможно е тайната на едно такова съкровище да е била съобщена на този Поклонник, за да го предаде на сина му, когато стане необходимо.

– Това е много вероятно! – промълви Яниш. – Ще измъчвам до смърт този хаджия, но ще узная всичко.

– Бих ви посъветвал да си починете, сър – каза капитан Брайън, – през тези дни сте преживели толкова много, че изглеждате свършено изморен.

Яниш наистина усещаше невероятна умора и слезе в каютата си, където се хвърли на койката, без да се съблича.

Параходът продължаваше пътя си на югоизток и се придържаше на двадесетина мили от брега. Към обед „Небраска“, така се наричаше параходът, отмина остров Тегу и взе курс към нос Насонг. Около четири часа следобед се показа Лабуан. Почти в същия момент Яниш беше събуден от силните викове на американеца:

– Ставайте, мистър!

Португалеца скочи и видя, че лицето на капитана беше бяло като платно.

– Неприятни новини ли?

– Пленникът ви отиде по дяволите!

– Как така?

– Изглежда, се е отровил. В пръстена му сигурно е имало силна отрова, а ние не се сетихме да го свалим от него. Лекарят не е забелязал...

– Умрял? – изстена Яниш. – Все пак отнесе със себе си важната тайна. Това е ужасно! Как ще узнаем сега къде е парният катер с ТремалНаик, Дарма и хората им?

Той се заразхожда с широки крачки из стаята,

– Къде сме сега, сенър Брайън? – спря за миг.

– Около бреговете на Лабуан.

– Кога ще можем да стигнем в Момпрацем?

– Около полунощ.

– Приближим ли Лабуан, спуснете лодка с оръжие и припаси за

двама души.

– Какво възнамерявате да предприемете, сър?

– Мисля си, че е много вероятно ТремалНаик, Дарма и хората им да са доведени именно в Лабуан. Възнамерявам да пратя там двама от моите малайци на разузнаване.

– Двамина бели ще имат по-голям успех – отговори капитанът. – На борда не липсват хора, които биха желали да спечелят нещо.

Събеседниците се изкачиха на палубата. Американецът се разпореди да спуснат лодка, извика двама едри моряци и им съобщи желанието на Португалеца.

– Ще дам по сто фунта на всеки от вас – каза им Яниш, – ако успеете да съберете точни сведения за приятелите ми.

– Ще отидем и в ада! – решително отвърна единият от двамата доброволци.

– Вървете тогава. След два дни ще се върна, за да ви взема! – изпрати ги Яниш. – Това ще стане през нощта, а вие гледайте за зелена ракета.

Калифорнийците се спуснаха в лодката и потеглиха, а „Небраска“ смени курса си и пое към Момпрацем.

– Интересно е да научим – каза Яниш – дали англичаните са се ограничили само със закани към Сандокан.

– Надали – отвърна Каммамури, – никога не бях виждал Сандокан толкова угрижен след техния ултиматум.

– А какво ли ще е, ако пристигнем късно? – прошепна преbledнял Яниш.

– Не е възможно Сандокан да е победен за толкова късо време. Извън всякакво съмнение е, че силите на Лабуан няма да са достатъчни за това. Но след час и половина ще знаем точно какво става, в Момпрацем – каза Каммамури с тревога в гласа.

„Небраска“ беше само на около тридесет и пет километра от Момпрацем.

Изведнъж на запад проехтя далечен тътен.

Яниш спря движението си по палубата, а капитанът притича от мостика.

– Канонада! – извика Яниш.

– И то откъм Момпрацем – допълни Брайън.

– Нима англичаните обсаждат острова? – Ако е така, то... Нека премерят силите си с нас. Машини, пълен ход! Артилеристи, по местата си! Готови за бой!

Звучите на далечната канонада се засилваха. Вече не можеше да има съмнение: около Момпрацем се водеше отчаяна битка.

Лицето на Яниш беше бледо от обхваналото го вълнение, но самият той беше спокоен и сякаш вкаменен, насочи бинокъла на запад.

– Дим на хоризонта! – извика. – Там има параходи. Значи англичаните обсаждат леговището на Тигъра на Малайзия!

Изминаха още няколко минути.

Тътенът на канонадата не преставаше.

Скоро започнаха да се виждат и просветванията от изстрелите. От тях можеше да се заключи, че битката се води на голямо пространство и с много кораби.

Яниш свали бинокъла от очите си и с проклетие го захвърли на палубата.

– Това са нашите кораби! – извика той. – Тигрите на Малайзия отиват на север. Все пак англичаните са ни победили.

Американецът потвърди думите му. И той забеляза на хоризонта малка флотилия, преследвана от обстрелващи я канонерки.

Треперейки с целия си корпус „Небраска“ летеше като стрела.

– Време е вече! – каза Яниш. – Огън, момчета!

ВОЙНАТА Е ОБЯВЕНА

Неочакваното появяване на големия американски параход застави сражаващите се веднага да прекратят престрелката, защото никоя от страните не знаеше чий съюзник ще се окаже този горд и прекрасен параход със страшна артилерия.

Силният глас, който се раздаде от капитанския мостик, съобщи на тигрите от Момпрацем, че имат силен съюзник.

– Да живее Сандокан! Ура за Момпрацем!

– Огън по англичаните! – заповяда Яниш.

Седем оръдия дадоха залп. Нито един снаряд не отиде напразно. На най-близкия до „Небраска“ малък крайцер избухна барутният склад, висок стълб от огън и дим изскочи от машинното отделение, чу се оглушителен трясък. Смъртно раненият кораб се наведе и бързо потъна. Екипажът с писъци започна да скача в морето.

– Как преценявате артилерията сега? – попита американецът.

– Ще ви отговоря по-късно – каза Португалеца, – трябва да се вмъкнем между корабчетата и канонерките и да им покажем как се води сражение.

– Втори залп! – изкомандува той.

Бригантината, която побърза да се притече на помощ на потъващия кораб, беше сериозно повредена. Канонерките на англичаните разбраха пълното си безсилие срещу артилерията на „Небраска“ и като прибраха набързо екипажа на потъващия крайцер, заотстъпваха към Момпрацем.

Докато те се скриваха в падащата вечерна мъгла, на палубата на „Небраска“ скочи висок, необикновено красив, гъвкав и силен като истински тигър човек, с гордо и същевременно сурово лице.

Той се втурна да прегърне Яниш. Беше Тигъра на Малайзия, прогоненият от последното си убежище Сандокан.

След него вървеше прекрасна девойка в костюм, който издаваше принадлежността и към знатен индуски род.

– Сандокан! – извика Яниш и притисна приятеля си в прегръдка. – Ти бягаш! А също и ти, прекрасна

Сурама?

– Да. Принуден съм да бягам вече за втори път, и то все от същия враг – каза Сандокан с глух и печален глас.

– Нима всичко е окончателно загубено?

– Те разрушиха всичко в Момпрацем. Селата горят. Населението е почти цялото избито. Не пощадиха нито жените, нито децата, нито старците. Моята къща също вече не съществува.

Очите на Сандокан хвърляха пламъци, а лицето му изразяваше страшна ненавист и скръб.

– Коя е причината за това неочаквано нападение? Вместо отговор Сандокан се огледа:

– Откъде имаш този параход? Къде беше през цялото това време? Къде е ТремалНаик? А Дарма? Къде е „Мариана“? Кои са тези бели хора, които защитават тигрите от Момпрацем?

– Случиха се много важни събития, след като отпътувах за Кабатуан – отговори Яниш, – но преди да ти разкажа всичко, ще те попитам, накъде си се отправил сега?

– Преди всичко да търся теб, а след това и ново убежище. Не са малко островите на север от Борнео, където мога да се заселя и да събера сили за отмъщение – каза Сандокан, – по бреговете на Лабуан и в Саравак още ще чуват рева на Тигъра на Малайзия.

Яниш кимна на капитана, който стоеше на няколко крачки от тях в очакване на заповеди от новия повелител, и след като го представи на Сандокан, попита:

– Къде желаете да слезете, капитане?

Капитанът изяви желание да слезе в Лабуан, откъдето лесно можеше да се добере до някой посещаван от пощенски параход залив. Машинната команда, съблазнена от двойната заплата, реши да остане на „Небраска“. Примера и последваха двама американски артилеристи, които се наеха да обучат малайците на Сандокан за работа с новите и сложни оръдия.

– Сам бих желал да ви придружа и да взема участие във вашата кампания – каза американският капитан, – но съжалявам, че нямам тази възможност.

Яниш отдаде заповед:

– С бавен ход към Лабуан, за да сме там през нощта. Флотилията може да ни следва без усилие, защото духа благоприятен вятър.

След това хвана Сандокан под ръка и го заведе до кърмата. Оттам се спуснаха в каютата, където ги последва и младата жена.

– Разкажи ми сега какво се случи в Момпрацем – каза Яниш, – защо се нахвърлиха върху теб? Каммамури ми разказа вече, че губернаторът на Лабуан искал да ти отнеме острова.

– Да, под предлог, че присъствието ми там представлявало

опасност за колонията, защото вдъхновявало пиратите от остров Борнео. Никак не предполагам, че нещата могат да вземат подобен обрат. Нали ние оказахме неопценима услуга на Англия, като я освободихме от сектата на тугите?

– Преди четири дни получих нареждане от губернатора да освободя острова за двадесет и четири часа – продължи Сандокан, – иначе заплащаха да употребят сила. Тогава писах на губернатора, че владее острова от двадесет години и той ми принадлежи по право и че Тигъра на Малайзия не е човек, който току-така ще отстъпи. И ето вчера без обявяване на война се появи тази флота, с която ти така чудесно се разправя, но имаше и друга, съставена от малки кораби, която стовари на западния бряг четири роти сипаи с четири артилерийски батареи.

– Мръсници! – извика Яниш с негодувание. – Те все още ни смятат за пирати.

– Защищавах се отчаяно – каза Сандокан, – но когато разбрах, че съпротивата ми е безполезна, качих на корабите си най-верните хора, проправих си път между крайцерите и канонерките с пушечен огън и успях да избягам...

– Но притежаването на този чудесен кораб, какъвто е „Небраска“, няма ли да промени плановете ти? – попита Яниш.

– Преди двадесет години накарах Лабуан и Саравак да треперят. Ще направя същото и сега. Обявявам им война – на тях и на всички, които ще им помагат.

– А обявяваш ли война на убития от теб Суйод хан, главатаря на сектата на тугите? – неочаквано го запита Яниш.

Сандокан трепна.

– Какво искаш да ми кажеш, Яниш? Португалеца му разказа всичко, което беше успял да научи през последните дни.

Сандокан като че ли онемя. Наистина, той можеше да очаква всичко, само не и това. Мяташе се като тигър в тясна клетка.

Най-сетне се успокои и спокойно обмисли положението, в което се намираха. Реши да изпрати в Амбонг цялата си останала след сражението флотилия и да търси гостоприемството на старите си приятели и роднини. Остави само бързоходната и добре въоръжена бригантина, която можеше да бъде полезна.

Като обсъдиха всичко и взеха решението си, приятелите излязоха на палубата. На хоризонта вече се виждаше планинската верига на Лабуан.

„Небраска“ спря на километър от брега точно срещу мястото,

където слязоха двамата калифорнийци.

След като подаде зелен сигнал, Яниш забеляза същия отговор и откъм брега.

– Те са – каза капитан Брайън.

Изминаха няколко минути в мълчително очакване и от брега се отдели лодка, която започна да се приближава, като оставяше след себе си блестяща фосфоресцираща ивица. Наситено с инфузори, морето светеше под ударите на веслата, сякаш под лодката имаше цял слой горяща сяра. Спуснаха въжената стълба и американските разузнавачи се изкачиха на палубата.

– Разбрахме каквото ни интересуваше – започна доклада си единият от тях, – научихме всичко от един моряк, американец, който бил на парния катер.

– Катерът спирал ли е в Лабуан? – попита португалеца.

– Само за няколко минути, за да се снабди с въглища и да свали този моряк. Куршум разбил рамото му и трябвало да се лекува. Според думите му на катера имало седем пленници: индусът, дъщеря му и петима малайци.

– Къде са ги откарали?

– В едно малко пристанище на Самбул, Редианг.

– Саравакското султанство! – извика Сандокан. – Това показва, че всичко е организирано от раджата на Саравак.

– Не, сър! Нашият сънародник ни каза, че човекът, който е взел в плен приятелите ви, се нарича Господаря на моретата и се ползува с поддръжката на губернатора на Лабуан и раджата на Саравак.

– Кой ли е този интересен субект с такава гръмка титла?

– Американският моряк нито веднъж не беше успял да го види, но ни съобщи като безспорен факт, че Господаря на моретата е могъщ човек и личен приятел на раджата на Саравак.

– Синдия, синът на Суйод хан! – промълви Сандокан след кратко мълчание.

След това се обърна към капитан Брайън:

– Вие искахте да слезете тук, нали?

– Да, сър. Ако не ви затруднява да ни свалите с хората ми, ние сме готови да напуснем парахода.

– Ще се съгласите ли да ми окажете една голяма услуга? Искам да ви предам едно писмо, което да пуснете в пощенската кутия, когато стигнете в Лабуан.

– Разбира се, дайте писмото, сър.

– То ще бъде адресирано до английския губернатор.

– Все ми е едно. Даже да е и до кралица Виктория.

– Ще съдържа обявяване на война.

– Досещах се, сър. Но все пак съдържанието на писмото не ме интересува.

След като написа писмото, Сандокан събра хората си и го прочете на висок глас:

– Ние, Сандокан, наричан още Тигъра на Малайзия, принц на Кини Балу, страната на Великото Синьо езеро, и Яниш ди Гомера, законни владетели на острова Момпрацем, имаме честта да съобщим на губернатора на Лабуан, че от днес се намираме във война с раджата на Саравак, с човека, който се ползува с покровителството на Англия и се нарича Господаря на моретата, и накрая със самата Англия, която го поддържа.

От борда на „Владетеля на океана“

24 май 1868 година.

Подписи: Сандокан, Яниш ди Гомера.

Смразяващ шепот се разнесе сред хората на Сандокан.

– Война! На живот и на смърт! За Сандокан! За Момпрацем, наше-то волно гнездо!

Брегът беше много близо, за да викат и издадат преждевременно присъствието си тук. Ако бяха сред простора на океана, щяха да разцепят въздуха с могъщия си вик. Но сега се разнасяше само страстният им шепот

– Война! Напред за Момпрацем!

Капитан Брайън отиде при Сандокан да се сбогува с него и силно стисна ръката му.

– Мистър Сандокан! – каза той. – Желая ви пълен успех, сър. От все сърце ви желая да дадете хубав урок на Джон Бул. И съжалявам само, че не мога да остана с вас.

– Благодаря за пожеланията! – отговори Сандокан. Той свали от ръката си великолепен пръстен и го подаде на Брайън.

– Прощавайте, сър – хвана отново ръката му капитанът, след като прибра пръстена, – гарантирам ви за превъзходните качества на паракота. Оръдията нямат съперници. Но ми позволете да ви дам един съвет,

– Слушам!

– Въглицата в складовете са много, но все пак няма да стигнат за цял месец. Когато имате възможност, използвайте и платната. Щом обявявате война на англичаните, всички холандски заливи, а също и заливите на султанство Бруни ще пазят неутралитет и ще се окажат

затворени за вас.

– Вече мислих за това – каза Сандокан.

– Ще ми позволите ли да ви посъветвам още нещо, сър?

– Говорете.

– Преди вестта за войната да се е разнесла наоколо, изпратете бригантината си в някой залив на Бруни, за да се запаси с въглища. След това прехвърлете въглищата в своите бункери. Иначе рискувате в най-тежкия момент на войната да останете безпомощен. Помнете, че за вас въглищата са по-ценни и от барут.

– В краен случай винаги ще мога да разграбя въглищните складове на англичаните по близките острови.

– Добре, Това е всичко. Прощавайте, господа! – хвана отново американецът ръцете на Сандокан и Яниш.

Той постави предаденото му от Сандокан послание до английския губернатор в Лабуан в грамадния си портфейл до чековете на Яниш и слезе по спуснатата стълба в лодката. Последва го целият му екипаж с изключение на машинистите и двама артилеристи, които преминаха на служба при Сандокан,

Лодките се плъзнаха безшумно към брега и след няколко минути изчезнаха в мрака.

В същото време Тигъра на Малайзия даде заповед корабите, които съпровождаха дотук „Небраска“, която получи новото си име „Владетелят на океана“, да потеглят за определеното им място.

– Е, приятели! – обърна се Сандокан към заобиколилите го хора. – Предстои ни работа, Потегляме веднага. Отиваме да освободим Тремал-Наик и да отмъстим на раджата на Саравак, както и на всички негови съюзници,

„Владетелят на океана“ потръпна и потегли, после описа полукръг и постепенно усили хода си към княжеството Саравак. По тъмната вода той се плъзгаше като призрак,

НОЩНАТА ЕКСПЕДИЦИЯ

– Внимавай, Самбилонг! В никакъв случай да не се използва огнестрелно оръжие. Всичко трябва да стане без ни най-малък шум, И така, деца на Момпрацем, напред!

Този разговор се водеше в голяма лодка, която се носеше бързо и безшумно с помощта на шест чифта весла. В нея се намираха четиринадесет човека в костюми на сипаи, верни на раджата на Саравак. Дванадесет от тях бяха малайци и имаха вид на прости редници. Двамата офицери бяха бели.

Лодката, която превозваше този отряд към брега на Редианг, се насочи право към святкащата върху вълните на пристанището огнена точка.

– Капитан Яниш! Ако ни запитат, какво ще отговорим? – обърна се към Португалца другият мним офицер на сипаите, Той беше млад човек и приличаше на американец,

– Ще отговорим, Харвард, че носим хранителни припаси в пристанището Макрае. А щом застанем борд до борд – на абордаж. Ако се случи този стражеви кораб да е парен катер, ще го използваме за някаква работа. Надявам се акцията ни да е успешна и след дватри часа ТремалНаик и Дарма ще бъдат сред нас в пълна безопасност.

– Кой идва? – ряснесе се вик от палубата на стражеви кораб.

– Приятели с припаси за пристанище Макрае! – отговори Яниш.

– Имаме заповед до разсъване да не пропусваме никой.

– Откъде е тази заповед?

– От капитан Морланд, който е в пристанището, докато корабът му се товари с въглища.

– Е, тогава ще спрем и ще дочакаме зората тук наблизко – каза Яниш.

После се обърна към американеца и Самбилонг:

– Не съм и подозирал, че в тези води се намира параход. Капитан Морланд? Кой ли може да е той? Сигурно е англичанин на служба при раджата на Саравак. Значи пред нас наистина се намира парен катер. Бъдете готови, момчета!

– Спрете тук и по-бързо – ряснесе се груб глас от катера – или ще посипя главите ви с порция олово.

– По-полека! – викна раздразнено Яниш. – Аз не съм ти никакъв

даяк, а офицер на раджата. Хвърлете въже!

От катера веднага хвърлиха въжето и малайците моментално го хванаха.

– Готово – каза Яниш тихо, – щом чуете командата ми, летете след мен.

Едва лодката на Португалеца застана до борда на катера, Яниш, придружен от Харвард, премина на палубата.

– Кой командува този катер? – попита Яниш с нетърпящ възражение глас.

– Аз, господине – отговори един индус със сержантски нашивки върху мундира си, – извинете, че ви заплаших със стрелба, но капитан Морланд ми е издал най-строга заповед и не мога да ви разреша да стигнете до брега.

– Къде е капитан Морланд?

– В пристанището.

– А параходът му?

– При устието на Редианг.

– Пленниците все още в пристанището ли са?

– Индусът и дъщеря му ли? Вчера все още бяха там. Но мисля, че щом параходът се натовари, ще ги пренесат в Саравак.

– Нима има от какво да се страхуват тук?

– Да, страх ги е от пиратите на Момпрацем. Говори се, че те са обявили война на Англия и на раджата.

– Глупости! – отговори Яниш. – Те са избягали на север от Борнео. От колко моряци се състои екипажът на катера?

– От осем.

– Осем! Хм. Е, тогава ... предай се, мръснико! Сержантът не можа да се съземе от учудването предизвикано от неочаквания обрат на мирния разговор, когато Яниш вече го държеше с лявата си ръка и беше опрял пистолета си в гърдите му.

Хората от лодката само за миг скочиха на катера с вдигнати заплашително паранги.

– Който се съпротивлява, ще умре! – каза Яниш.

– Пушките! Вземайте пушките и стреляйте! – хрипеше сержантът, като напразно се опитваше да се изтръгне от железните ръце на Португалеца.

Но екипажът на катера беше толкова поразен от неочакваното нападение, че нито един човек не мислеше за съпротива.

– Самбилонг, вържи сержанта! А вие разоръжете останалите и ги

пазете внимателно – разпореди се Яниш.

Когато заповедта му беше изпълнена, той седна до завързания сержант:

– Сега, ако ти е мил животът, говори откровено. Колко е голям гарнизонът в пристанище Макрае?

– Петдесет човека заедно с капитан Морланд и един от офицерите на раджата. Протежира го губернаторът на Лабуан. Има прекрасно въоръжен параход. Казват, че е англичанин, но има тъмна кожа. Параходът му плава под флага на раджата на Саравак.

– Фортът далеч ли е оттук?

– На по-малко от две мили.

– Ако не си ме излъгал, ще пощадим живота ти. Същото се отнася и за хората ти.

Като остави катера под командата на Харвард, Яниш потегли с лодката към брега. Там хората взеха пушките си и големи кошници с някакъв товар и се отправиха към форта.

– Помнете – каза Яниш, когато слизаха, – в случай на нужда, само аз ще отговарям.

Той вървеше пред отряда и осветяваше пътя с фенер.

Когато малкият отряд стигна до стените на форта, от тях се разнесе глас:

– Кой идва?

– Лейтенант Форзен със сипаи от Саравак. Носим припаси за форта и писмо за капитан Морланд.

– Почакайте!

Чуха се гласове, светна огън. След това трима души, навярно даяки, излязоха срещу отряда.

– Откъде идвате, господин офицер? – попита първият.

– От Когонга – отвърна Яниш. – Капитан Морланд не си ли е още легнал?

– Току-що вечеря заедно с пленниците.

– Вие във форт Макрае много късно вечеряте – засмя се Яниш. – Все пак трябва да ме заведеш при вашия капитан. Нося важни новини.

– Моля, последвайте ме – обърна се войникът.

Яниш тръгна след водача.

– Ама че неочаквана трудност – промърмори той през зъби как можех да предположа, че ТремалНаик и Дарма ще са в обществото на този тайнствен офицер. Ако ме видят и се издадат само с едно трепване, изгубен съм. Но вече няма връщане.

През това време отрядът премина през подвижния мост и двойния ред стени, прекоси широкия крепостен двор и се приближи до голямо здание, украсено със стражева кула.

– Заповядайте, господин поручик. Капитанът е тук – каза водачът, – ще заповяда ли да наредя хората ви за почивка?

– Не. Нека останат на двора – отговори Яниш и след като направи на Самбилонг таен знак, влезе в зданието.

Като видяха Яниш в толкова странни дрехи – униформа на сипайски офицер, – ТремалНаик и Дарма изумени станаха от масата. Предупредителният поглед на Португалеца спря вика, който беше готов да се изтръгне от устите им.

За щастие капитан Морланд беше обърнат към новодошлите и не забеляза реакцията на пленниците.

Капитанът беше на около двадесет и пет години и можеше да нарече себе си красавец. Правилното му лице беше очертано от хубава черна брада, очите му блестяха.

– Откъде идвате? – попита той, като отвърна на поздрава на Яниш.

Говореше чист английски език. Погледът му любопитно шареше от главата до краката на Яниш.

– От губернатора на Когонг. Донесох хранителни припаси. Очаквахте ли ги, капитане?

– Да – отговори той, – разпоредих се да доставят провизии, защото тук нищо не може да се намери. Но не разбирам защо е било необходимо да изпращат и офицер. Достатъчни са няколко войници.

– Все пак на прости войници не могат да се доверят новините. Особено важните.

– Носите телеграми?

– Да.

– Вие сте комендант на гарнизона на Когонг?

– Тъй вярно.

– Англичанин ли сте?

– Не, испанец съм, но от много години съм на служба при раджата на Саравак,

– Слушам ви.

Яниш направи нерешително движение към ТремалНаик и Дарма, които все още стояха като вдървени и гледаха с нарастващо недоумение.

Морланд се усмихна, като забеляза движението на Яниш.

После се обърна към ТремалНаик и Дарма и им каза с изискана

вежливост:

– Ще ми позволите ли да ви напусна за няколко минути?

„Та той се отнася към тях по-скоро като към гости, отколкото като към пленници“ – помисли си Яниш.

А зоркото му око забеляза, че погледът на Морланд беше устремен към младата девойка. Дарма наведе очи. Бузите и се покриха с руменина.

Капитанът отвори странична врата и въведе Яниш в елегантно подреден в източен стил кабинет.

– Тук никой няма да ни подслушва – каза той.

– Известно ли ви е, че тигрите на Момпрацем обявиха официално война на раджата на Саравак и на самата Англия? – попита Яниш.

– Да. Още вчера получих известие за това. Тези пирати трябва да са си изгубили ума.

– Грешите, сър Морланд. Сандокан започва войната добре въоръжен. Вчера на тридесет мили от Когонг са забелязали голям боен параход под флага на Тигъра на Малайзия.

Капитан Морланд подскочи:

– Как? Вече е тук?

– Да, както изглежда, насочва се към тези брегове.

– Но защо тук? Нима знаят, че съм спрял парахода си в устието на Редианг?

– Губернаторът на Когонг смята обратното, че са намислили да нападнат форт Макрае, за да освободят пленниците. Затова ме изпрати със задачата да ги отведа в Когонт. Съгласно нареждането му, ще използвам парния катер, който сега е в залива.

– Но на мен ми се струва, че пленниците ще бъдат по-надеждно пазени на моя параход,

– Позволете ми да не се съглася с вас. В случай на сражение, изходът на което ще е неясен, излагате пленниците на сериозна опасност. Затова губернаторът настоява да бъдат отведени в Когонг. Доколкото разбрах, това негово желание е споделено и от самия раджа. Необходимо е тези хора да се пазят, за да могат да послужат за въздействие върху Сандокан,

Капитан Морланд се замисли дълбоко. Той изглеждаше силно развълнуван.

Прекара нервно ръка по челото си и въздъхна тежко.

– Каприз на съдбата – промълви тихо, сякаш на себе си.

„Каква ли муха го е ухапала? – помисли си Яниш. – Изглежда,

доста опасно го е ранил огънят от... очите на Дарма.“

– Какво решавате, капитане? – попита той.

– Налага се да ви предам пленниците – въздъхна капитан Морланд, – но ще можете ли да ги опазите?

– Отговарям с главата си, капитане.

– Щом е така, по-разумно ще е да вземете пленниците още сега, докато не се е разсъмнало. Катерът е на ваше разположение. До разсъмване ще успеете да се доберете до Когонг.

– А вие, капитане?

– Ще изляза в морето, за да си премеря силите с Тигъра на Малайзия.

– Ненавиждате ли го?

– Той е опитен пират, който трябва да бъде усмирен – уклончиво отвърна капитанът.

Двамата станаха от местата си. Капитан Морланд отвори вратата към съседната стая, където бяха ТремалНаик и Дарма.

– Пригответе се за отпътуване – каза капитан Морланд, като отпрати към прекрасната девойка пълен със съжаление поглед, – получих нареждане да ви изпратя в Когонг.

– Нима форътът е заплашен от някаква опасност? – попита с нескривано любопитство индусът.

– Не мога да ви отговоря на този въпрос. Пленниците излязоха, за да се приготвят, и след малко се върнаха, стегнати за път.

– Ще ви изпратя до брега – каза капитан Морланд, – искам да съм сигурен, че тук няма да ви се случи нищо лошо.

Челото на Яниш потъмня.

„Покорно благодаря на съдбата. Ще трябва да взема със себе си и офицерчето, а може би и половината гарнизон! – мярна се тревожна мисъл в главата му. – Ще стане цяла история ... Е, добре! Измъквали сме се винаги досега, ще се измъкнем и този път,“

Всички излязоха в крепостния двор.

Като видяха капитана, пиратите така уставно отдадоха чест, че смаяха с изкуството си и Яниш.

– Чудесно! – каза капитан Морланд, като изгледа с опитно око мнимите сипаи, – Е, да вървим, господа!

Яниш вървеше мълчаливо, но от време на време се споглеждаше с ТремалНаик и лекичко го смушкваше, за да го предпази от някоя проява на непредпазливост. А когато капитан Морланд и Дарма изостанаха с няколко крачки назад, Яниш успя да му прошепне:

– Бъди нащрек!

– Ах, как рискуваш, Яниш! – отговори ТремалНаик.

– Риск? Нима ние можем да живеем, ако не слагаме постоянно живота си на карта? Преди да ви освободим, не можем да започнем военни действия. Тихо! Ето и брега.

Яниш се приближи до Самбилонг, който вървеше напред, и му прошепна нещо.

– Добре! – отвърна той. – Ще бъде изпълнено!

– Пригответи лодката! – изкомандува Яниш. Докато четирима пирати изпълняваха тази заповед, останалите незабелязано се струпаха около ТремалНаик, Дарма и капитана.

– Е, довиждане, капитане! – каза Яниш. – Пожелавам ви всичко най-хубаво!

Едва капитан Морланд протегна ръка, за да се ръкува с Португалеца, и той го сграбчи, а Самбилонг му помогна да го свалят на земята.

– Злодеи! – извика попадналият в клопка. Но вече беше завързан здраво.

– Какво означава всичко това? Защо ме нападате? Кои сте вие? – закрещя Морланд към Яниш.

Той свали шапка и отвърна:

– Имам честта да ви поздравя от името на своя приятел Тигъра на Малайзия. Казвам се Яниш ди Гомера.

Учудването на моряка беше толкова голямо, че в продължение на доста време той не успя да каже нито дума.

– Какво смятате да правите с мен? – попита накрая през зъби.

– Исках само да ви се представя, но се страхувах, че ще вдигнете тревога и ще попречите на работата ми. След малко ще бъдете свободен и ще можете да се върнете във форта.

– Ще се разкайвате за това великодушие – каза капитан Морланд със заплашителен тон, – от утре започвам безпощадна война с вас,

– Надявам се да срещнете в наше лице достойни противници. Но до скоро виждане, господин капитан – каза Яниш с дълбок поклон.

Отрядът се настани в лодката и отплува. Дарма остана на кърмата и не свалеше очи от брега.

Там в полумрака се виждаше все още една тъмна фигура.

Морланд стоеше неподвижен като каменно изваяние и непрекъснато гледаше след лодката.

Катерът очакваше Яниш под пълна пара.

– Машината е готова за отплаване. Пленниците се държаха

отлично! – доложи Харвард: – Както виждам, и при вас всичко е минало отлично. Можем ли вече да потеглим?

– Разбира се – отговори Яниш, докато се прехвърляше на катера.

След като провериха отново пленниците за оръжие, те бяха отведени в лодката и последва команда за тръгване. Катерът бързо се понесе към „Владетелят на океана“.

Наложи се известно време да побродят из морето, защото параходът стоеше притихнал със загасени светлини. Най-накрая успяха да зърнат силуета му и Яниш извика:

– Сандокан! Тигрите на Момпрацем се връщат при теб. Приемай гостите!

Катерът намали ход и застана плътно до борда на парахода. Оттам спуснаха стълба.

СМЪРТНИЯТ БОЙ

Сандокан очакваше гостите си на площадката до спуснатата стълба заедно с изящната хубавица Сурама, бивша баядерка, освободена някога от Сандокан и Яниш от робство и унижение. Оттогава тя придружаваше навсякъде приятелите си и разделяше опасностите на бурния им и пълен с тревоги живот. Радостта на всички беше голяма.

– Хайде в каютата! – канеше Сандокан гостите си. – Толкова отдавна не сме се виждали, толкова много събития станаха през това време, че трябва да поговорим спокойно.

– Почакай, Сандокан! – спря го Яниш. – Разпореди се преди това да се движим бавно към втория ръкав на Редианг. Там има един доста опасен звяр и ако не му изрежем ноктите, преди да е готов за бой, може доста да ни попречи.

– Кой е той? Някой англичанин ли?

– Да. Прекрасен военен параход, който товари въглища, за да ни преследва утре.

– Утре? Лесно ще се отървем от него.

Гостите се спуснаха в каютата, а Сандокан остана още известно време на палубата, за да даде някои заповеди на Самбилонг и на командира на парахода. След това слезе при приятелите си.

Около събитията от последните седмици се завърза оживен разговор. Най-много от всичко ги тревожеше неизвестността около главния им враг – сина на Суйод хан.

След като изказаха най-различни догадки, приятелите се изкачиха отново на палубата.

Екипажът на „Владетелят на океана“ се намираще по местата си в пълна бойна готовност. Плавно и съвсем безшумно параходът се придвижваше на среден ход. На разсъмване се чу викът на наблюдателя:

– Дим на изток,

Яниш, ТремалНаик и Сандокан се затичаха към бакборда и забелязаха стелещия се по хоризонта дим.

– Хващам се на бас, че това е параходът на нашия приятел сър Морланд. Залагам една цигара срещу сто фунта стерлинги! – каза Яниш.

– Не си ли имал възможност да видиш някога този параход? – попита Сандокан ТремалНаик.

– Не – отвърна индусът, – зная само, че взема въглища от втория

ръкав на Редианг, които са докарани от Саравак. Но ако са ти необходими въглища, аз знам откъде могат да се намерят. На един малък остров близо до входа на Саравак има въглищен склад. Ескадрата на раджата постоянно се отбива там, за да напълни трюмовете си,

– Отлично! – каза Сандокан, – Щом там ходи ескадрата на раджата, защо да не отидем и ние? Нали така, Яниш?

– Разбира се! – засмя се Португалеца. – Забележи, Сандокан, ако се съди по дима, параходът засилва хода си и да бъда осъден никога в живота си да не пуша свестни цигари, ако не е сменил курса си към нас.

Параходът срещу тях вече се виждаше и с просто око. Сандокан го наблюдава известно време с морския си бинокъл и каза:

– Да. Параходът, изглежда, наистина е великолепен. По тип е голям крайцер. Е, наистина се движи с пълен ход. Навярно се страхува да не избягаме.

На палубата излязоха и двете девойки.

– Какво е това? Нима ще се подложим на тази атака? – Дарма попита боязливо Португалеца.

– Да, мила. Тук навярно скоро ще стане горещо.

– Това параходът на капитан Морланд ли е? – разтревожи се силно момичето.

– Поне така мисля.

При тези думи Яниш хвана ръката на Дарма и изпитателно я погледна в очите.

– Какво става с теб, дете? – понижи той гласа си. – Не, не отричай. Забелязах вече няколко пъти как се вълнуваш при споменаването на капитан Морланд.

Дарма не отговори, но силна руменина заля прекрасното ѝ лице и тя се извърна.

– Това е доста голям параход – каза най-сетне с неуверен глас.

– Да! – отговори Яниш и пусна треперещата ѝ ръка. – Но все пак той отстъпва доста на нашия.

– Не разбирам защо Сандокан непременно иска да го потопи – заговори Дарма разпалено, – не е ли по-добре да го накара да се предаде? Той би могъл да му е полезен.

– Така е, но ако капитанът на парахода е твоят познат, той в никакъв случай няма да се предаде без бой. Храбър човек е и ще се бори до последния си шанс – докато има барут и поне един боец от екипажа му се държи на крака. Когато параходът започне да потъва, обещавам ти, че ще се опитаме да спасим всички хора на него, които се намират над

водата. А сега, Дарма, вземи Сурама и слезте в каютата. Всеки момент ще започне стрелбата.

Сякаш като потвърждение на думите му от капитанския мостик се разнесе гласът на Тигъра на Малайзия.

– Пълен напред! Артилеристи, при оръдията! Стрелците – при бордовете!

Бързачият срещу „Владетелят на океана“ параход беше на около два километра.

– Поздравявам те, враг, който и да си ти! – каза Сандокан. – Искаш да си премериш силите с Тигъра на Малайзия? Ела! Готови сме за тази среща.

Над носа на крайцера се издигна бяло облаче, а след няколко секунди се дочу топовен изстрел. Нещо тежко удари предната броня на „Владетелят на океана“ и над главите на моряците със свистене полетяха чугунени парчета.

– Граната с голям калибър – извика Яниш, – не стрелят лошо.

– Огън! – раздаде се командата на Сандокан. Загърмяха модерните оръдия на „Владетелят на океана“ и към врага полетяха облаци от чугунени ядра. Отсреща не им оставаха длъжни.

Параходите се приближаваха един към друг и се обсипваха взаимно с гранати. И двата бяха обвити с гъсти облаци дим. Приличаха на подвижни вулкани, които изхвърлят в пространството мълнии и разтърсват морето с грохот.

Още от първия момент стана ясно превъзходството на бронираната защита и първокласните оръдия на „Владетелят на океана“.

Само няколко минути след началото на битката палубата на крайцера представляваше ужасна картина – разрушения и трупове се виждаха навсякъде.

В същото време „Владетелят на океана“ беше претърпял само незначителни щети.

Като издебна благоприятен момент, „Владетелят на океана“ се втурна към противника си с намерение да му нанесе смъртоносен удар с носа си по непредпазливо изложения борд. От четиристотин метра беше даден нов залп, който превърна по-голямата част от палубата на крайцера в руини.

– Достатъчно! – извика Яниш. – Да ги попитаме дали ще се предадат.

– Ако се съгласят, че това им е достатъчно – каза Сандокан, докато наблюдаваше неприятелския кораб с блеснали очи.

Но докато на мачтата на „Владетелят на океана“ се издигаше сигналът, който предлагаше на враговете да се предадат, нов залп вместо отговор смете от палубата на парахода половината от кормчиите.

– Както виждаш, приятелю, те намират, че малко сме ги нагостили! – извика Сандокан. – Щом стрелят, ще ги потопим като плъхове.

Оръдията зареваха отново.

Неприятелският крайцер беше вече трудно подвижен и „Владетелят на океана“ се въртеше около него и го обстрелваше безпощадно. Малко по малко ответните гърмежи намаляваха и вече нямаха никакъв ефект. Крайцерът изглеждаше разбит докрай и „Владетелят на океана“ прекрати за известно време канонадата си.

– Лодките във водата! – изкомандува Яниш и напрегнато следеше движението по неприятелската палуба.

– Защо? Какво искаш да направиш? – попита учуден Сандокан.

– Той потъва – отговори Яниш. – Трябва да приберем хората.

Сандокан като че ли искаше да възрази, но замълча. Наистина, неприятелският кораб вече не стреляше. Беше се наклонил на една страна и скоро щеше да потъне. Видяше се как малцината оцелели моряци се хвърлят във водата. Крайцерът беше обхванат от дим и огнени езици.

– Прав си! – каза Сандокан след секунда. – Трябва да им признаем, че се сражаваха геройски и заслужават пощада. Хей, лодките! По-бързо!

КАПИТАН МОРЛАНД

Агонията на смъртно ранения крайцер беше ужасна. Прекрасният параход, най-добрият от флотата на раджата на Саравак, представляваше купчина развалини, поглъщани от огъня и водата.

Тогава на палубата на „Владетелят на океана“ се показаха две девойки. Дарма, бледа като платно, се хвърли към Яниш, хвана го за ръката и го погледна с изпълнени с молба и ужас очи.

– Те потъват, потъват! – извика тя. – Спасете ги, Яниш!

Лодките вече плаваха към сразения параход. Първата, която се приближи до него, беше командваната от Яниш.

Без да обръща внимание на гъстия дим и на облаците от искри, които обвиваха загиващия параход, Португалеца се изкачи с котешка бързина по спуснатата стълба, стъпи на палубата и заедно с половин дузина малайци затича към капитанския мостик, за да потърси командира.

Не бяха изминали още и половината път, когато палубата под краката им потрепера, оглушителен грохот се разнесе над морето и огнен стълб близна небето. Яниш и приятелите му бяха сметени от ужасния взрив във водата.

Избухнал беше барутният погреб в носовата част на крайцера. Яниш загуби съзнание и сигурно щеше да се удави, ако за негово щастие към крайцера не се беше приближила още една лодка. Хората ѝ успяха да приберат Португалеца.

След него те прибраха и всички, които все още плуваха наоколо, и побързаха да се отдалечат от потъващия параход.

Когато се отдалечиха на няколко десетки метра, моряците от лодката видяха как палубата на крайцера се покри от кипящи вълни. Пъстрият флаг на Саравак, под който се намираше през цялото време на боя смелият параход, се мярна за последен път и изчезна в клокочещата бездна.

Като пое командата на спасителните акции, Сандокан през цялото време гледаше да е до Яниш и се опитваше да го свести. Останалите се грижеха за спасените от екипажа на крайцера. Сред тях се намираше и един млад офицер, който изглеждаше сериозно ранен. Целите дрехи на нещастника бяха покрити с кървави петна, а лицето му беше мъртвобледо. В тялото му все пак тлееше искрица живот и имаше възможност да бъде спасен.

– Най-сетне! – радостно каза Самбилонг, когато Яниш отвори очи.
– Как се чувствуваш?

– Дявол да го вземе! Изглежда съм се канил да потъна. И то без да запуша за последен път – отговори със слаб глас непоправимият шегаджия. – А какво стана с крайцера?

– Вече потъна.

– А... капитанът му?

– Спасиха го. Доброто не го гори нито огън, нито във вода потъва – промърмори приятелят му, – а знаеш ли кой е той? Капитан Морланд, ето кой!

– Толкова по-добре. Как е сега!

– В безсъзнание е.

– Ранен ли е?

Яниш с мъка се изправи и едва се добра до носа на лодката, където лежеше капитан Морланд.

– Той е мъртъв!

– Съвсем не. Само е ранен и е оглушен от взривовете. Може раните му да са опасни, но че е жив, се баирам.

Сандокан, който съзерцаваше невъзмутимо агонията и потъването на неприятелския параход, чакаше на палубата пристигането на спасените от екипажа му.

Когато тялото на капитан Морланд и пленниците се появиха на палубата, той се поклони и каза:

– Слава на храбрите!

Дарма, която заедно със Сурама беше само на няколко крачки от Сандокан, затича преbledняла като платно срещу моряците, които носеха сър Морланд и извика:

– Мъртъв ли е?

– Не, дете. жив е! – отговори Яниш тихо. – Жив е, но е ранен и се страхувам, че раните са тежки.

– Боже мой! – изстена девойката и закърши прекрасните си ръце.

– Тихо! – спря я Сандокан. – Отнесете ранения в каютата ми.

Параходният лекар беше извикан веднага, за да окаже помощ.

Прегледът установи, че капитан Морланд наистина се намира в критично състояние. Той имаше само една рана, но голяма и дълбока. Лекарят определи раната повече като болезнена, отколкото заплашваща живота му. Наистина, раненият беше изгубил много кръв, но от пръв поглед се виждаше, че има силен и здрав организъм. В крайна сметка лекарят се изказа смело в полза на скорошното му оздравяване.

– Оставям го изцяло на вашите грижи, докторе – каза Сандокан.

– Не се безпокойте, сър – отговори той. – Ще го лекувам, както бих лекувал собствения си син. Санитари, елате при мен!

И докато около болния се суетяха санитарите и приготвиха всичко необходимо за превързване на раната, Сандокан, Яниш и ТремалНаик се изкачиха на палубата.

Дарма с нетърпение очакваше новини за положението на ранения капитан.

– Сахиб Яниш ... – стараяше се с всички сили тя да не издаде вълнението си.

Португалеца виждаше какво усилие й струва това. Той гледа няколко мига пребледнялото й разтревожено лице и стисна малката й трепеща ръка.

– Ще го спасят ли? – пошепна беззвучно девойката.

– Надявам се! – отговори той. – Поне лекарят ни уверява в добрия изход. Но почакай! Виждам, че този млад човек много те интересува.

– Той е толкова храбър и... добър! – отговори объркано Дарма.

– Хм! – усмихна се Яниш. – Само това ли те кара да му съчувствуваш толкова много?

Девойката наведе очи. След секунда тя събра сили и попита Яниш:

– Ако бъде излекуван, в плен ли ще го държите?

– Не зная, дете! Това зависи от Сандокан. Възможно е.

Той остави девойката сама с тревогите и и се приближи до Сандокан, който оживено разговаряше с ТремалНаик,

– Какво впечатление ти прави младият човек, Сандокан? – попита той.

– Притежава лъвска душа – отговори Сандокан, – но знаете ли, приятели, че много се съмнявам дали е чистокръвен англичанин. Тялото му има бронзов оттенък.

– Да. Докато бяхме пленени, веднъж ни каза, че само майка му била англичанка – намеси се ТремалНаик.

– Какво ще правим с него? – попита Яниш.

– Ще ни бъде чудесен заложник. Това може да ни е от полза – отговори Сандокан, – а колкото до останалите пленници, ще им предоставим една лодка и ще ги оставим да стигнат до брега.

Като помълча малко, Сандокан заговори отново:

– Да обсъдим положението. Приятели, прецених плана, който ни предложи Яниш, и намирам, че нищо по-добро не можем да измислим при днешните обстоятелства. Предлагам да приложим този план за

действие.

– А в какво се състои? – попита ТремалНаик.

– Много е прост. Преди всичко не трябва да допускаме обединените сили на раджата на Саравак и на лабуанския губернатор да ни изненадат. Битката ни поотделно с всеки един от тях ще бъде сравнително полека за нас. Против общата им сила по всяка вероятност няма да устоим. Остава ни да използваме всички преимущества, които ни дава „Владетелят на океана“, и да се опитаме да попречим за съединяването на англичаните с раджата. Разбира се, трябва да се запасим с въглища на всяка цена. Ще бъдем силни само докато имаме на разположение въглища. На първо място сега е този въпрос. Затова незабавно трябва да се опитаме да завладеем въглищния склад в устието на Саравак, След това ще унищожим складовете на англичаните на остров Мангалум. Когато по този начин ги лишим от запаси, ще излезем на търговската им линия и ще се опитаме да нанесем смъртоносен удар на търговията им с Китай и Япония. Одобрявате ли тази идея?

– Да! – казаха в един глас Яниш и ТремалНаик.

– Имам още един проект – каза Яниш след кратко мълчание, – да вдигнем срещу раджата даяките от Саравак. Между тях все още има стари приятели, които някога ни помагаша да свалим Джеймс Брук. Когато се окаже между морето, където сме ние, и сушата с даяските отряди, този неизвестен син на Суйод хан едва ли ще се чувства много удобно.

– Предполагаш, че синът на главатаря на тугите сега се намира при раджата? – попита ТремалНаик.

– Сигурен съм в това.

– Има ли определено място за среща с бригантината? – попита отново индусът.

– Да – отговори Сандокан, – при нос Танонг Дату, Освен въглища ще ни достави оръжие и хранителни припаси. Може би в този момент вече е там и ни очаква.

– Тогава нищо не ни пречи да потеглим за Саравак.

– Точно така, потегляме за Саравак – завърши разговора Сандокан.

След няколко минути „Владетелят на океана“ се понесе със средна скорост към бреговете на Саравак, където Сандокан се готвеше да унищожи въглищните складове на англичаните.

– Как ти се струва параходчето ми, ТремалНаик? – попита Сандокан.

– О! „Параходчето“ ти е великолепен и могъщ крайцер, най-добрия

от всички, които някога съм виждал – каза ТремалНаик с ентузиазъм.

След известно време Сандокан отново се обърна към ТремалНаик.

– Знаеш ли, англичанинът като че ли е по-добре.

– Говориш за господин Морланд, нали?

– Да. Лекарят каза, че сам е удивен от силния му организъм. Въпреки раната си и загубата на кръв той се отървава само с лека треска. Едва ли ще те познае. Хахаха! Представям си колко ще се учуди. До вчера бяхте негови пленници, сега той е в същото положение при нас.

– Как смяташ да постъпиш с него, Сандокан? – попита ТремалНаик.

– Не съм решил още. Все си мисля как най-добре мога да използвам пленничеството му. Във всеки случай много ми се иска да го превърна в свой приятел, а защо не и съюзник.

– Сигурно разчиташ да получиш някакви сведения от него за тайнствения си противник, сина на Суйод хан?

– Разбира се, много ми се иска – отговори замислено Сандокан.

Разговорът на приятелите беше прекъснат от появилия се американски лекар на палубата.

– Как е пациентът ни, докторе? – запита Сандокан.

– Отлично! Напълно съм сигурен, че ще оздравее.

Не по-късно от седмица-две ще бъде на крака напълно възстановен.

– Това е добре! Но чувам звънеца за обяд. Яниш е изгладнял и ще ни се сърди, ако го накараме да ни чака – усмихна се Сандокан, докато се спускаше към салона.

Преди залез двамата с Яниш отидоха да навестят пленника и се убедиха, че положението му наистина се е подобрило. Треската беше почти изчезнала, раната, умело защитата от лекаря, вече не кървеше. Когато посетителите влязоха в каютата, сър Морланд разговаряше с доста свеж глас с лекаря за бойните качества на парахода.

Когато видя двамата си противници, той направи усилие да стане, но Сандокан го предупреди:

– Не, мистър Морланд – каза той, – слаб сте още и не трябва да изразходвате силите си напразно. Нали, докторе?

– Да. Иначе раната може да се отвори. Аз му забранявам дори да се движи – отговори лекарят.

Пленникът стисна ръката на Сандокан и каза:

– Вие ме спасихте и трябва да ви бъде признателен. Но... съжалявам, че не потънах с парахода си, за да разделя участието на моряците.

– Морякът има време да умре винаги – отвърна с усмивка Яниш, –

войната още не е завършила. За нас тя дори едва започва.

Тъмна сянка премина по лицето на капитан Морланд:

– Мислех си, че мисията ви завършва с освобождаването на младата девойка и баща ѝ.

– За тази цел нямаше да ми е потребен толкова могъщ параход като „Владетелят на океана“ – каза Сандокан, – щяха да ми бъдат достатъчни и моите кораби.

– Значи имате намерение и занаяпред да останете в тези води?

– Да, докато имам на разположение макар и един човек и докато стреля дори едно оръдие.

– Прекланям се пред решителността ви – отговори замислено пленникът, – но мисля, че скоро ще дойде развръзката. Англия и раджата на Саравак няма да се забавят да изпратят ескадрите си в тези води, за да ви унищожат. Съгласете се, че силите не са равни. Вие бързо изразходвате запасите си от въглища. Всичко ще завърши с това или да се предадете, или да отидете на дъното след един безполезен бой.

– Ще видим – отговори Сандокан, – как се чувствувате сега, мистър Морланд? – промени рязко темата той. –

– Благодаря, относително добре. Докторът обещава след седмица и половина да съм на крака.

– Ще бъда много доволен да ви видя на палубата – каза Сандокан.

– Смятате да ме държите в плен? – усмихна се Морланд.

– Дори и да исках да ви пусна на свобода, пак нямам възможност да го направя – отговори Сандокан, – твърде далеч сме от брега.

– Ще ми обясните ли нещо?

– Питайте. Стига да е във възможностите ми.

– Бих искал да зная какво ви подтикна към война с Англия и заедно с това с раджата на Саравак.

– Уверени сме, че точно зад гърба на раджата се крие един тайнствен наш враг. Това е човекът, който вдигна даяките срещу ТремалНаик, а англичаните в Лабуан срещу нас и само за един месец ни причини неизброими загуби.

– Кой е този ваш враг?

Вместо да отговори веднага, Сандокан впери поглед в пленника. Като помълча малко, каза с тих глас, но бавно и отчетливо:

– Възможно ли е, вие, човекът от флотата на раджата на Саравак, да не знаете кой е този човек?

Лека сянка премина върху красивото лице на капитан Морланд и той помълча няколко мига.

– Не зная – каза най-сетне, – никога не съм виждал човека, за когото говорите. Но съм чувал, че някаква личност, която притежавала колосални богатства, посетила раджата на Саравак и му предоставила корабите и привържениците си, за да може раджата да отмъсти за Джеймс Брук.

– Той е индус, нали?

– Не зная. Казах ви, че никога не съм го виждал.

– А знаете ли, че е син на един от загиналите вождове на ипдуската секта на тугите? И че има намерение да премери силите си с тигрите на Момпрацем по примера на баща си?

– Да. И е сигурен, че ще ги победи.

– Той ще загине, както загина баща му, както загинаха всички членове на тази ужасна секта! – каза Сандокан.

Отново сянка премина по лицето на пленника, а очите му светнаха с тайнствено пламъче. Като помълча, произнесе тихо:

– Бъдещето ще покаже на кого е отсъдено от съдбата да победи в тази битка.

След това той промени темата и заговори за нещо, което го вълнуваше.

– Мис Дарма и баща и са на борда на парахода, нали?

– Никога няма да ни напуснат, защото съдбата им е тясно свързана с нашата отговори Сандокан.

От гърдите на Морланд се изтръгна въздишка.

– Стига толкова – каза Сандокан, – страхувам се, че вече говорихте твърде много. Тази нощ едва ли ще се случи нещо, което да ви разтревожи. Постарайте се да си отпочинете и да съберете сили.

След това Сандокан и Яниш излязоха на палубата. Дарма отново беше наблизко и щом видя Яниш, веднага се приближи и го отведе настрани.

– Всичко върви добре, дете – каза Португалеца. Гледаше усмихнато разтревоженото лице на своята любимка.

– А ще мога ли да го посетя? – прошепна Дарма?

– Днес не. Може би утре, ако...

– Дим на хоризонта! – раздаде се викът на наблюдателя. – Гледай на изток.

Сандокан скочи за миг.

Известно време тримата приятели наблюдаваха дима и стигнаха до извода, че той се отдалечава от тях. Това беше подозрително. Възможността освен търговски, да е някой разузнавателен параход на врага, не

беше изключена. Какво чудно, щом е открил присъствието на „Владетелят на океана“ в тези води, сега да бърза да съобщи това на саравакския раджа или на англичаните в Лабуан.

– Ние се движим по килватера му – отбеляза Сандокан, – но нощта настъпва бързо и едва утре ще можем да изясним всичко. Ако е неприятелски съгледвач, толкова по-зле за него.

Наистина, съвсем скоро над океана легна истинска тропическа нощ, изпълнена с тишина, спокойствие и някакъв омайващ дъх. Слънцето отдавна се беше скрило зад хоризонта, но сякаш беше оставило част от светлината си. Тя бледнееше бавно и щом изчезна съвсем, започна другото чудо на тропическите морета. Сякаш подпалена от напоения със светлина въздух, водата започна да свети сама. От незнайните и тайнствени дълбини изплуваха грамадни медузи и цялото пространство наоколо засвети ту в розово, ту в синьо. Малко по малко цялото море се превърна в огнен безкрай.

Яниш и Сандокан не се решаваха да напуснат палубата и да се приберат в каютите си въпреки голямата умора, която ги гнетеше.

– Забелязваш ли нещо ново? – произнесе около полунощ Яниш, когато Сандокан отново насочи бинокъла си към хоризонта.

– Не мога да разбера нищо, но ще се закълна, че в тази посока токущо видях да блести ярко някаква бяла точка. Сигурно е сигнал. Трудно е да се предположи, че ескадрата на раджата ще бездействува при вестта за започващата война. А и корабите на Лабуан...

– Даже и да са параходи на враговете ни – отговори Яниш, – няма ли да успеем да се измъкнем навреме?

– Смущават ме въглищните запаси – произнесе нечуто Сандокан, – горим чудовищни количества.

– А складовете на нашия приятел, раджата?

– Ако успеем да се доберем до устието на Саравак.

– От какво все пак се страхуваш?

Сандокан не отговори. Той отново започна да разглежда хоризонта. Внезапно ръката, с която държеше бинокъла, се отпусна.

– Светлина! – каза той. – Прилича ми на електрически прожектор.

От палубата се дочу гласът на Харвард, който беше напуснал за малко машинното отделение.

– И аз забелязах тази светлина. Без съмнение, това е прожектор.

– Нима параходът, който преследваме, преговаря с други? – попита Яниш.

– Именно от това се страхувам – през зъби отговори Сандокан.

По негова команда в машинното отделение закипя усилена работа. Засилваха парата, като довеждаха скоростта до четиринадесет възела. През същото време на хоризонта тайнствените сигнали ставаха все почести.

Харвард обърна вниманието на Сандокан върху едно странно явление: далеч, почти до хоризонта, където морето беше обхванато от хладния мистичен пожар на фосфоресциращата вода и светеше особено ярко, се появи някаква черна точка, която се придвижваше с непонятна бързина.

– Какво ли може да е това? Може би моторна лодка?

След минута отново се обади:

– Наистина е моторна лодка. Вече е доста близо, на не повече от две хиляди метра от нас. Но, дявол да го вземе, няма дълго да я търпим наоколо. Ще я пратим по дяволите. Хей, артилеристи!

Веднага се появи един от американците.

ТАЙНАТА НА СЪР МОРЛАНД

Артилеристът стоеше в очакване. Среден на ръст, мускулест и сух, с дълга брада и недомялани маниери на морски вълк.

– Слушай, приятелю – обърна се към него Сандокан, – бившият ти командир те препоръча, като отличен артилерист.

– Да, сър! Очите ми все още виждат! – отвърна не без самодоволство той.

– Можеш ли да нагостиш с един хубав снаряд параходчето, което се опитва да ни приближи? Ако го потопиш или го повредиш, имаш сто долара награда.

– Добре, сър. Само ще помоля да се понамали малко скоростта.

– Стоп, машини! – изкомандува Яниш и „Владетелят на океана“ забави ход.

– Виждаш ли го добре? – попита Сандокан.

– Разбира се! – отговори той. – Това е баркас с торпеда на носа. Американско изобретение. Ако се допуснат наблизо, тези баркаси стават много опасни.

„Владетелят на океана“ спря окончателно. Артилеристът вече няколко минути се въртеше около оръдието си. Раздаде се изстрел и огнен меч разряза мъглата.

Няколко секунди се чуваше само свистенето на снаряда, а после в далечината се разнесе взрив. От торпедоносца, който крадешком се приближаваше към „Владетелят на океана“, се издигна огнен стълб.

– Уцели го! – разнесе се хор от гласове.

Старият артилерист поглади самодоволно брадата си и се приближи до Сандокан.

– Е, капитане – каза усмихнат, – изглежда, спечелих сто долара.

– Двеста, приятелю! – отвърна Сандокан и му подхвърли кесия със злато.

Минута по-късно той промърмори:

– Вижете, така си и знаех. Това е цял флот.

Наистина на хоризонта се показаха много разноцветни светлилки и за опитното око не беше трудно да разбере, че това са сигналните фенери на няколко парахода.

– Какво ли може да бъде това? – попита Яниш. – Дали е лабуанската ескадра, или е флотата на саравакския раджа?

– Тези параходи, по всичко личи, идват от север – отговори Сандокан, – готов съм да се закълна, че това е английската ескадра, която отива да се съедини със саравакската. Навярно някой е успял да предупреди враговете ни, че се намираме в тези води.

– Това напълно осуetyава първоначалните ни планове – отбеляза Яниш.

– Истина е. Защото ще се видим принудени да се отправим на север. „Владетелят на океана“ е могъщ параход, но не дотолкова, че да си мери силите с цяла ескадра. Ще трябва да отложим нападението на възлищните складове за по-удобен момент. Сега ще се отправим към нос Танонг Дату, за да вземем възлища от бригантината и после ще решим как да постъпим. Когато ескадрата на раджата тръгне да ни търси към Лабуан, ще се върнем тук, за да си разчистим сметките с него и със сина на Суйод хан.

– Дайте пълн напред, мистър Харвард.

– Дадено! – отговори американецът.

Тонове възлища се изсипаха в пещта и машините на парахода зароботиха с трескава бързина.

„Владетелят на океана“ се понесе с пълна скорост. Сандокан, Яниш и ТремалНаик стояха на капитанския мостик и внимателно наблюдаваха подозрителните светлини на хоризонта. Ясно се виждаше как неприятелските параходи променят строя си. Навярно бяха забелязали, че „Владетелят на океана“ взема друг курс, и сега се подреждаха, за да пресекат пътя му. Но разстоянието помежду им не само че не намаляваше, но постепенно взе да се увеличава, защото параходите от ескадрата не можеха да се мерят по бързина с могъщия крайцер. След час светлите точки вече не се виждаха на хоризонта.

– Сега е време да променим курса си отново – каза Сандокан, – англичаните ще продължат да ни преследват по сегашната ни посока, а ние ще се намираме на съвсем друго място.

„Владетелят на океана“ описа крива линия и отново се понесе в мъглявия безкрай.

Неуморимият Сандокан се появи на палубата заедно с първите слънчеви лъчи. На лицето му лежеше сянка на загриженост, макар да беше сигурен в сполучливо избраната снощи маневра.

Яниш и Дарма вече бяха на палубата.

Сандокан ги поздрави и побърза да отбележи:

– Изглежда, успяхме да се измъкнем. Надявам се да се доберем до нос Танонг Дату без неприятни срещи. А как се е отразила на капитан

Морланд малката снощна неразбория?

– Доктор Хелд ни каза, че болният е бил много обезпокоен. Разпитвал е дали не сме потопили някой параход.

– Да отидем да го видим – отвърна Сандокан.

– Мога ли да дойда с вас? – попита страховито Дарма.

– Разбира се – отговори Сандокан, – на него ще му бъде приятно, ако му окажем това внимание.

Завариха сър Морланд да разговаря с лекаря. Когато видя Дарма, той целият светна.

– Това сте вие, мис Дарма? – каза радостно. – Ако знаете колко много се радвам, че ви виждам отново.

– Как се чувствувате, сър Морланд? – попита девойката, мило изчервена.

– Много добре съм, мис.

– Бих предпочела да не ви виждам ранен, сър Морланд.

– Но ако не бях ранен, едва ли щяхте да ме видите тук – усмихна се англичанинът, – бих предпочел да се удавя, отколкото да се предам.

– Сър Морланд – намеси се Сандокан, – известно ли ви е, че през тази нощ едва не ни настигнаха английски параходи?

– Ескадрата от Лабуан – каза раненият развълнувано.

– Изглежда, че беше тя. Но успяхме да я заблудим и избегнахме опасността.

– Не смятайте, че винаги ще успявате да се измъкнете. В един прекрасен ден, може би точно когато най-малко очаквате, ще се срещнете с човека, който няма да ви пощади.

– Намеквате за сина на Суйод хан? – каза намръщено Сандокан.

Пленникът не отговори.

Посещението при ранения не можеше да продължи дълго. Той все още се чувствуваше отслабнал и гостите скоро напуснаха каютата. Докато се ръкуваше с Дарма, капитан Морланд каза:

– Благодаря ви от сърце. Надявам се, че скоро ще ме посетите отново. И още: надявам се да престанете да ме смятате за свой враг.

След като всички излязоха, той още дълго остана така на леглото със скръстени ръце, устремил блестящ поглед към вратата, зад която беше изчезнала Дарма.

След шест дни „Владетелят на океана“ стигна до нос Танонг Дату.

Бригантината се намираще на уговореното място, прикрита в закътано заливче. Командуваше я един от най-старите пирати на Момпрацем, който вече беше вземал непосредствено участие почти във всички

акции на Сандокан и Яниш и по тази причина се ползуваше с пълното им доверие.

Съгласно получената заповед бригантината беше снабдена с достатъчно количество оръжие и провизии. Колкото до въглищата, които поради създадената ситуация бяха най-необходими на „Владетелят на океана“, от тях на борда на бригантината имаше около тридесет-четиридесет тона. Бяха успели да ги съберат с голяма мъка, защото веднага след обявяването на войната английската администрация беше съсредоточила всичките си запаси от въглища в пристанището Бруни, столицата на султана на Борнео.

Това нищожно количество можеше да им стигне едва за два дни, и то при условие че поддържат умерена скорост.

Като се страхуваше да не бъде проследен, Сандокан побърза да даде последните си разпореждания на капитана на бригантината. Тя трябваше да стигне до Седанг, да се изкачи нагоре по реката до градчето със същото име и като се престори на мирен търговски кораб под английски флаг, да установи контакт с даякските вождове, които преди години бяха помогнали за свалянето на Джеймс Брук, чичото на сегашния раджа на Саравак. Бригантината трябваше да им раздаде оръжие и бойни припаси и да предизвика въстание, след което да се спусне към устието на реката и да очаква там завръщането на „Владетелят на океана“.

След няколко часа крайцерът напусна нос Танонг Дату и тръгна с умерен ход на северозапад, за да стигне до Мангалум и да се възползува от намиращите се там запаси от въглища, от които се зареждаха корабите, отиващи към Китай.

Измина още седмица и „Владетелят на океана“, който през цялото време се държеше близо до брега, отминаваше рифа Вернон. В този ден сър Морланд, който се поправяше бързо, за пръв път се появи на палубата, подкрепян от лекаря.

Младият човек се изкачи по стълбичката на капитанския мостик, където в един люлеещ се плетен стол се беше настанила Дарма. Тя се преструваше, че чете книга, а всъщност внимателно наблюдаваше всяко движение на капитана.

– Мис Дарма! – каза Морланд с тих глас и застана до креслото на девойката, – мога ли да седна близо до вас?

– Моля ви се! – отговори поруменяла дъщерята на ТремалНаик. – Ще се чувствувате тук по-добре, отколкото в каютата, където човек може да се задуши.

Доктор Хелд намери кресло за болния си пациент й след като го

настани, запали цигара и потърси Яниш, който се развличаше с летящите край борда риби, които, търсейки спасение от преследващите ги делфини, попадаха в ноктите на друг свой враг – птиците рибари.

Морланд гледа известно време девойката и заговори със странно треперещ глас:

– Какво щастие е за мен да се намирам близо до вас след толкова дни затворничество. И това, че ви видях на борда на този параход, беше толкова неочаквано за мен. След бягството ви от форт Редианг бях изгубил надежда, че ще се срещна отново с вас...

– Не ми ли се сърдите, че тогава ви... измавих? – каза Дарма. – Там, във форта?

– Разбира се, че не! – запротестира младежът. – Вие бяхте в плен, което означава, че имате право да направите всичко възможно, за да се освободите. Обаче, искрено казано, съжалявам, че не сте моя пленница.

– Защо?

– Не зная. Но аз ... аз бях толкова щастлив, когато бяхте около мен.

Капитанът въздъхна тежко и продължи с печален глас:

– И все пак... съдбата иска да ви забравя.

Като чу тези неочаквани думи, Дарма пребледня.

– Да, сър Морланд! – прошепна тя. – Щом така иска съдбата, трябва да се примирим с това.

Като помълча малко, тя продължи с притихнал глас:

– Така е съдено и нека бъде по волята на съдбата. Тежко ми е да говоря, но ще бъда искрена. Действително вие трябва да бъдете далеч от мен. Какво ви обещава по-нататъшното сближаване? Не, не ме прекъсвайте! Аз не греша. Говоря онова, което ми подсказва сърцето.

Морланд я слушаше, отпуснал глава.

– Ако сте влюбен в мен, трябва да си давате сметка, че ни разделя пропаст. При кого сте на служба? При раджата на Саравак, най-злия и непримирим враг на баща ми и на моите приятели. Ако ми предложите ръката си, какво трябва да направя? Да се откажа от баща си и от хората, които ме спасиха? И какво би станало нататък? Ако тръгна с вас, къде ще ме заведете? При тези, които са се заклели да бъдат вечно наши врагове? Когато останете свободен от този плен, забравете ме и изпълнете дълга си. Нека ръката ви не трепва, когато стреляте по „Владетеля на океана“... Участиа ни е предопределена. Съдбата ни е начертана в книгата на вечността с кървави букви и всички сме готови за гибелта, която ни очаква.

– Искате от мен да ви убия? – извика капитанът страстно. – Всички

останали да, но вас, Дарма, никога!

Той произнесе това „всички останали“ с гореща ненавист. Девојката трепна и го погледна учудено. В очите ѝ постепенно се появи ужас.

– Може да се помисли – каза тя нечуто, – че имате причини да мразите от дъното на сърцето си Сандокан, Яниш и моя баща.

Сър Морланд прехапа устни. Изглеждаше така, сякаш се разкайваше, че е изпуснал тайна, и побърза да се поправи.

– Един капитан на потопен параход никога не може да прости на онези, които са го победили. Аз се чувствувам унизен и рано или късно трябва да отмъстя за това.

– Нима... наистина сте способен да погубите всичките ми приятели, дори и баща ми? – попита Дарма ужасена.

– За вас щеше да е най-добре, ако приятелите ви не се бяха погрижили за мен, когато параходът потъваше – отговори морякът, като избягна прекия отговор.

После стана от креслото и дълбоко развълнуван, започна да се разхожда по мостика.

„Владетелят на океана“ продължаваше да се движи в същата посока. Яниш и Сандокан направиха по обед наблюденията си и изчислиха, че параходът се намира на осемстотин мили от Мангалум.

Налагаше се колкото се може по-скоро да се приберат в това надеждно убежище, защото времето вешаеше рязка промяна.

Предположението за близостта на бурята не забави да се оправдае.

Когато вечерта слънцето се скриваше зад хоризонта, то беше обвинено сякаш в черен саван, а лекият бриз, който се беше появил по обед, скоро се превърна в силен вятър.

ОСТРОВ МАНГАЛУМ

Параходът беше застигнат от бурята далеч преди остров Мангалум.

Благоразумието изискваше да се държат в открито море, защото през нощта параходът рискуваше да се натъкне на подводна скала.

– Ще трябва да останем в открито море – каза Сандокан на Португалеца, – въглища имаме за още няколко дена, а да се приближим в такава буря към Мангалум ще е истинско безумие.

„Владетелят на океана“ промени курса си и се насочи към места, където не рискуваше да срещне пясъчни наноси или някой от многобройните подводни рифове.

Всички излязоха на палубата, даже Дарма и Морланд.

Вълните напомняха на движещи се планини. Те се удряха с грохот в корпуса на парахода и го тласкаха далеч от първоначално поетия курс.

– Ужасна буря! – каза сър Морланд на Дарма. – Параходът ви ще трябва да се потруди доста, за да излезе от този ад.

– Нима има опасност да потъне? – попита девойката без особено вълнение.

– Засега не. „Владетелят на океана“ не е такъв параход, който би могъл да бъде разрушен от вълните. Но все пак приберете се в каютата си, мис Дарма. Тук е твърде опасно.

– Щом другите не обръщат внимание на тази опасност, защо аз трябва да и обръщам? – запротестира девойката.

– Всички те са стари морски вълци. А вие сте почти дете. Приберете се. Още повече че сега крайцерът се готви да сменя курса си и вълните ще бъдат по кърмата. Някоя от тях може да наводни палубата.

– Добре. Много съжалявам, че не мога да погледам бурята. Вижте! Какви вълни! Понякога ми се струва, че искат да се съединят над главите ни. Почакайте още малко. Ще се прибера, но нека остана още една минута...

– Мис, вълните вече заливат кърмата.

През цялата нощ „Владетелят на океана“ мъжествено се бори с разярената стихия, без да се отдалечава много от остров Мангалум. Около обяд на следващия ден, когато бурята поутихна, той възстанови маршрута си.

– Да се възползуваме от тези часове на относително спокойствие – каза Сандокан на Яниш и ТремалНаик, които почти не бяха напусkali

капитанския мостик. – Бункерите ни са празни и няма да проявим голямо благоразумие, ако посрещнем втория напън на бурята с полуугаснали пещи.

На следващия ден около десет часа сутринта, когато облаците малко се поразпръснаха, на хоризонта се показаха очертанията на планини.

– Мангалум? – попита ТремалНаик, който наблюдаваше с бинокъл хоризонта.

– Да – отговори Яниш.

Около обяд параходът влезе в залива. От борда спуснаха парен катер и две големи лодки. Тридесет малайци, въоръжени с пушки и кампинги, влязоха в тях под командата на Яниш и се отправиха към брега.

Пръв на пясъка скочи Португалеца и попита за губернатора.

– Аз съм, господине – отговори старец в окъсани дрехи, били някога блестяща униформа на барабанчик от английската гвардия, – много се радвам да видя капитан на нейно величество, нашата милостива покровителка.

– Кралицата на Англия? – засмя се Яниш. – Тази прекрасна кралица едва ли би споделила чувствата ви... пък и аз не само на нея, но и на цялата Англия плюя.

– Какво говорите, господине! – извика старецът поразен.

– Ние сме свободни хора. Деца на волния Момпрацем.

– Боже! Пиратите на Момпрацем! Чувал съм за вас толкова много, че...

– Толкова по-добре – отговори Яниш.

– Но какво искате от нас? – запитва губернаторът разтреперан.

– Англичаните имат тук складове за въглища, нали?

– Да, но въглищата не са наши, а принадлежат на правителството на Великобритания. Без заповед на адмиралтейството аз не мога да се докосна до тях.

– Тази заповед ще получиш със закъснение. А сега с правото на воящ обявявам всичките английски въглища за моя собственост.

– Но това е грабеж, разбойничество! – извика старецът.

– Ами! – отговори Португалеца. – Войната не познава грабежите. Тя е едно постоянно разбойничество.

И без да обръща повече внимание на протестите му, Яниш се отправя към въглищното депо.

Там въпреки всички очаквания се оказа достатъчно количество въглища, около шестстотин тона. Но пренасянето им на борда на „Владетелят на океана“ беше наистина трудно и изискваше много време.

Докато екипажът на парахода се занимаваше с товаренето на въглищата, Яниш поиска с аргумента на пушките петдесет кози и още толкова свини, за да попълни запасите на парахода.

Човек трябваше да види изражението на стареца губернатор, когато, след като преброи доставените животни, Яниш извади портфейла си и издаде чек за петстотин фунта стерлинги.

– Какво е това? За какво? – учуди се губернаторът.

– Скъпи! – прекъсна го Яниш. – Вие като че ли ни взехте за разбойници. Ние сме обявили война на Англия и затова вземаме въглищата, без да платим за тях нито пара. Но козите и свинете са ваша лична собственост и ви ги заплащаме. Освен това се надявам, че ви плащаме така, както едва ли би ви заплатил някой английски капитан.

Товаренето на въглищата продължаваше с трескава бързина. Работата не беше прекратена и през нощта. На сутринта се разбра, че в бункерите са натоварени повече от половината въглища, но и на брега оставаше порядъчно количество, така че пътниците разполагаха с достатъчно време да посетят скалите на Мангалум и да организират малък лов на птици.

Към обяд, след като приключиха със закуската, Морланд, Яниш и Дарма се отправиха с малка лодка към скалите.

Оставиха лодката в подножието на отвесния бряг и започнаха да се състезават в точна стрелба, като избираха онези птици, чието месо можеше да обогати кухнята на кораба.

Морланд се оказа чудесен стрелец. Яниш, който се почувствува малко засегнат от успехите му, правеше всичко възможно да го надмине и от време на време наистина показваше класа.

Дарма също не оставаше назад от това своеобразно състезание със своята дългобойна индуска пушка.

Ловците се бяха увлекли дотолкова, че забравиха първоначалното си намерение да останат край скалите около час и половина. Те се опомниха, когато дочуха рева на параходната сирена.

– Викат ни! – трепна Яниш. – Дявол да го вземе! Изглежда, доста закъсняхме. Товаренето на въглищата трябва да е свършило. „Владетелят на океана“ скоро ще потегли. Гледайте, вече притъмнява.

Ловците бързо се запускаха към морето, където беше привързана лодката им. Лицето на Яниш потъмня и веждите му се свъсиха.

– Ех! – изпъшка той. – Направихме голяма глупост. Гледайте как се е разиграло морето.

– Да побързае! – потвърди опасенията му Морланд. – Наистина

вълнението се е усилило доста.

От борда на „Владетелят на океана“ отново се разнесе звукът на сирената, после отново и отново. Ловците седнаха бързо в лодката и заплаваха към парахода, като едва надделяваха над идващите срещу им вълни. Изминаха около десет минути, а лодката им се намираше все още около скалите.

От мястото, където се намираха, виждаха парахода, който продължаваше да ги вика. Грамadni вълни го повдигаха и лашкаха като треска.

– Скъсала се е веригата на котвата! – извика Яниш, като видя как параходът почти легна на една страна, увлечен от течението.

В същото време, подхваната от вълните, лодката се въртеше като пумпал.

– Да се върнем, мистър Яниш! – предложи Морланд. – Вижте, и нощта настъпи. Стъмва се бързо. Не можем да настигнем крайцера, защото...

Той не успя да довърши. Огромна вълна налетя върху лодката и така я тласна, че и тримата отхвъркнаха от нея и се оказаха във властта на бушуващата стихия. За щастие Яниш, който никога не губеше присъствие на духа, хвана с една ръка девойката, а с другата спасителния пояс, който висеше на носа на лодката. Така че когато вълната отмина, тримата се оказаха на девойката от ръцете на Португалеца и тя започна да потъва.

– Помогнете ми, Морланд! – извика Яниш, като напругаше всичките си сили, за да доплува до Дарма, преди да връхлети върху и новата вълна.

В този съдбоносен момент силите на Морланд сякаш напълно се възвърнаха и той, бърз като стрела, само с два замаха на ръцете си се оказа около Дарма.

– Дръжте се, дръжте се, Дарма! – викаше той. – Хванете се за мен! Аз и мистър Яниш сме тук!

Дарма отвори очи. Лицето ѝ беше бледо, в очите ѝ се четеше ужас от смъртта. А смъртта наистина беше много близо.

– Пазете се! Идва нова вълна! – едва успя да извика Морланд на Яниш и те бяха връхлетени от оглушителен водопад. Но този път стихията не успя. Морланд и Яниш държаха здраво девойката.

Португалеца не се лъжеше: рано или късно тази борба трябваше да свърши с победа на вълните. Моментът на гибелта им приближаваше. Разбеснялата се вода ги тласкаше все по-близо до почти отвесната скала. Вълните се удряха с грохот в хладния камък. Когато течението ги

откараше дотам и блъснеше телата им в камъка, нищо нямаше да може да ги предпази и щяха да бъдат премазани.

– Може би ще ни се притекат на помощ от „Владетелят на океана“? – каза Яниш и се огледа.

– Не го виждам вече! – отговори Морланд. Но само секунда по-късно от гърдите му се изтръгна ликуващ вик: – Масло! Спасени сме!

Яниш помисли, че Морланд е изгубил ума си и просто блънува.

Но не. Острите му очи също забелязаха нещо необичайно. Докато пълнеше бункерите с въглища по време на силното вълнение, Сандокан прибягна до една мярка, която понякога се прилагаше от опитните моряци в момент на най-голяма опасност. От време на време изливаха в морето растително масло, което се разстиляше върху водата и омекотяваше високите вълни. И ето, течението носеше към мястото, където тримата нещастници отчаяно се бореха с яростните вълни дебел слой масло, който видимо укротяваше стихията.

– Ура! – извика Яниш на свой ред. – Ако успеем да издържим на още една вълна, може би ще се окажем на сравнително спокойно място.

Морланд не отговори. Той гледеше Португалеца с помътнял поглед и от устата му излизаше пресекливо дишане. Навярно едва затворилата се рана на моряка се беше отворила отново поради нечовешкото напрежение. Силите на ранения намаляваха.

– Сър Морланд! – извика Дарма. – Лошо ли ви е? Тя беше забелязала промяната в състоянието на капитана.

– Нищо... това е от проклетата ми... рана – отговори морякът с прехъсващ от напрежение глас, – ще издържа около вас ... по някакъв начин. Сушата е наблизо.

Ако на мястото, където вълните изглеждаха като завързани под разлятото масло, беше относително по-спокойно, то наоколо водата продължаваше да кипи.

– Дявол да го вземе! Никога не съм и помислял, че ще трябва да се търкаляме като сирене в масло! – пошегува се непоправимият Яниш. – Но удоволствието не е много голямо. Костюмите ни ще бъдат в ужасен вид. Трябва да побързаме да се доберем до брега.

– Да, да! – отговори девойката, без да изпуска от очи бледото лице на Морланд, който почти беше изгубил съзнание.

– На мен... ми е... трудно! – с мъка произнесе обезсиленият моряк.

Той вече почти не успяваше да се справя с вълните.

– Не се отпускате! – окуражаваше го Яниш. – Браво! Дръжте се отгоре като тапа. Вие сте дяволски силен! Ако друг беше на ваше място,

отдавна да е отишъл при рибите. Стой! Усещам под краката си пясък. Изглежда, пристигнахме на местоназначението си. Нека вълните сега да довършат работата ни.

Наистина, след една минута вълните ги изхвърлиха на брега, и то на същото място, където бяха слезли През деня, за да ловуват.

Избавиха се от водната стихия точно навреме. Морланд беше изгубил и последните си сили.

Яниш, който винаги бързо се ориентираше, скочи на крака, щом вълната се отдръпна, и помогна на девойката, а после и на моряка да излязат на брега.

– Спасителните пояси! – простена Морланд.

Яниш се огледа. Двата спасителни пояса, с чиято помощ издържаха в момента на падането си във водата, сега плаваха около брега.

– Прав сте! – каза Португалеца. – Твърде ценни са, за да ги оставим на произвола на съдбата.

Той отиде във водата и изтегли двата пояса на брега.

– Как се чувствувате, мистър Морланд? – наведе се Дарма над капитана.

– Отпаднах съвсем ... – отговори той, – но това скоро ще отmine. За щастие раната ми, изглежда, не се е отворила.

– Браво! – намеси се Яниш. – Всичко ще се нареди, деца. Но сега трябва да намерим някакво убежище за през нощта. Хващам се на бас, че „Владетелят на океана“ е избягал в открито море, за да се спаси от урагана, и едва ли скоро ще се върне. Елате насам. Тук има нещо като стряха, напомня малка пещера. Няма да е удобно като в хотел, но войната си е война. Как да е, ще изкараме до разсъзване.

Португалеца изглеждаше съвсем възстановен след преживяното прекеждие. Накъса малко трева и тръгна към близката скала, чийто връх се наддаваше напред и образуваше плитка пещера.

Тук имаше достатъчно място да се укрят трима души. Дарма и мистър Морланд го последваха.

Ураганът вилня над острова през цялата нощ.

– Какъв ужас! – притисна се треперещата Дарма до Яниш. – Какво ли става сега с „Владетелят на океана“? Вие сте моряк, мистър Морланд, какво е мнението ви?

– Можете да сте напълно спокойна, мис Дарма. Параходът не е заплашен от никаква опасност.

– И аз не се съмнявам в това – през смях отговори Яниш, – но няма ли да е по-добре да заспим?

Дарма и морякът отдавна се нуждаеха от почивка и незабавно последваха съвета му. Като по-издръжлив,

Португалеца остана на стража. Той дълго се визира към тъмния хоризонт, за да зърне фенерите на „Владетелят на океана“, но надеждите му бяха напразни.

Преди разсъмването буреносните облаци се изгубиха на север. Вятърът малко поутихна и вълните се разбиваха в подножието на скалата с намаления ярост.

Като видя, че Дарма и Морланд все още не са се събудили, Яниш напусна убежището и тръгна да търси нещо за ядене.

Едва беше успял да се изкачи на около петнадесет метра по една от близките скали, когато до ушите му долетя някакъв шум.

Като че ли някой викаше.

Обезпокоен, Яниш се затича надолу към пещерата. Докато се спускаше, забеляза в малкото заливче под тях да влиза голяма лодка. В нея имаше десет-петнадесет души. Бяха колонисти от Мангалум.

– Дявол да го вземе! – каза си Яниш. – Работата не върви добре. Изглежда, че ще трябва да отговарям за взетите въглища. Но вместо монети тези навярно ще поискат главата ми.

Когато дойде до входа на пещерата, той извика:

– Ставайте, капитан Морланд!

– Какво има? – попитаха Дарма и морякът неразсънени напълно. – Да не би „Владетелят на океана“ да се е завърнал?

– Не. Изглежда, островитяните ни търсят! – развълнувано каза Яниш.

– Видяха ли ви? – попита Морланд.

– Страхувам се, че да. Бях на скалите и лесно са могли да ме видят откъм морето. Заобиколиха скалите с лодката си и скоро ще бъдат тук.

– Нима ще ни нападнат и ще ни пленят? – изплаши се не на шега девойката.

– Няма нищо невъзможно – отговори Морланд и в очите му се мярна странен огън.

– Почакайте ме тук, ще отида да видя къде са – разпореди се Яниш.

Той бързо тръгна към брега.

– Мистър Морланд – обърна се към моряка девойката, когато Яниш се скри от погледа им, – не мислите ли, че островитяните ще отмъстят на Яниш?

– Разбира се! – отговори той. – Не забравяйте, че те смятат вашия приятел за виновника, който е отмъкнал въглищата им, и жестоко ще му

платят за това.

– Но вие още носите униформа на офицер от британската флота. Лесно ще можете да го спасите.

– Аз? – изуми се морякът от молбата на девойката.

– Да, вие! Нима няма да се противопоставите на арестуването на Яниш?

Скръстил ръце на гърдите си, Морланд гледаше мълчаливо девойката. Веждите му бяха свити, лицето му имаше див израз, а в очите му проблясваха зловни огънчета.

– О, нима няма да го направите? – възкликна Дарма. – Не забравяйте, че точно той ви изтръгна от ръцете на смъртта.

Капитанът продължи да гледа девойката ... По лицето му личеше, че в душата му се води силна борба.

– Той е мой враг! – глухо каза накрая.

– Мистър Морланд! – извика Дарма. – Не ме карайте да се разкайвам за уважението, което досега съм изпитвала към вас.

Морланд направи гневен жест, но веднага се опомни.

– Добре! – каза той. – Нека бъде както искате. Това поне ще ме освободи от свързващото чувство на признателност.

Капитанът излезе от пещерата, като мърмореше заплашително:

– Ако не сега, после. Рано или късно ще успея да го намеря и да отмъстя за смъртта на баща ми.

Лодката, която беше забелязал Яниш, стигна до брега и въоръжените и с пушки екипаж се разпръсна из крайбрежните дюни.

Един от островитяните, изглежда, забеляза Яниш, защото сложи ръцете си като рупор пред устата и извика:

– Хей, морски разбойнико! Излизай, няма защо да се криеш. Все едно, няма да ни избягаш,

Португалеца не го накара да повтори поканата си и с най-безгрижен вид излезе срещу преследвачите си.

– Добър ден, господа! – поклони се вежливо той. – Вашето ранно посещение е много ненавременно. . . исках да кажа, много навременно.

– Хей, ти! – продължи да вика островитянинът, – Не си ли от онези, които разграбиха въглищата?

– Въглища? Какви въглища? – извика Португалеца учудено. – За какво говорите?

– Как? – промени изведнъж тона си островитянинът. – Не си ли от екипажа на онзи пиратски кораб, който беше вчера тук?

– Дяволска работа! За какъв параход говориш? Аз съм честен

джентълмен, който случайно е претърпял корабкрушение наблизно и никога нищо не съм имал с пирати.

– Тук има нещо! – започна да се усъмнява островитянинът. – Сигурно си от онези проклетите разбойници.

В този момент иззад дюните прогърмя властният глас на капитана, който бързо приближаваше към мястото на инцидента.

– Ти ли се осмеляваш да ни наричаш разбойници? – викаше младият човек. – Искам да видя кой ще се осмели да каже такова нещо в лицето на капитан от англо-индийската флота, която е на служба при раджата на Саравак.

Когато видя появата на човек в униформа на английски морски капитан, островитянинът спря в пълно недоразумение и не знаеше какво да предприеме.

– Английски капитан? – каза най-сетне, като се съвзе от удивлението си. – Каква история!

После се наведе към брега и извика:

– Приятели, насам!

Петима въоръжени със стари мушкети островитяни се приближиха заплашително, но като видяха Морланд, веднага свалиха пушките си.

– Капитане! – обърна се към моряка единият от новопристигналите, който явно водеше отряда. – Кога дойдохте тук?

– Снощи, заедно със сестра ми и този мой приятел – отвърна Морланд, – Спасихме се от ужасно корабкрушение.

– В такъв случай няма да имате нищо против да ни последвате в Мангалум?

– Разбира се!

– Няма да бъдете принудени да чакате на острова дълго.

– Очаквате ли кораб наскоро?

– Да. По посока на северния остров забелязахме малък военен параход, който, изглежда, беше под английски флаг. Тогава още бушуваше бурята и той отмина в открито море.

– Кога видяхте този параход?

– Снощи преди залезслънце. Да не би това да е бил вашият параход, капитане?

– Не. Моят потъна на седемдесет километра оттук и катастрофата стана по-рано.

– Вие сте преследвали пиратите?

– Да, търсех ги.

– Какво нещастие! Ако бяхте дошли тук малко по-рано, тези

разбойници не биха се осмелили да ни безпокоят. Но, извинете ме, капитане, казахте, че този човек е ваш приятел?

– Да! – отговори Морланд. – Той се спаси заедно с мен и сестра ми.

– Извинете ме още веднъж, но... струва ми се, че той прилича на един от пиратите, които вчера ни ограбиха.

– Не. Той е честен и мирен търговец от Лабуан. В това време към групата приближи и Дарма. Островитяните вежливо поздравиха девойката и и помогнаха да влезе в лодката. Яниш вече се беше настанил на кърмата.

През целия път до Мангалум никой от островитяните не продума. Най-сетне лодката влезе в залива.

– Заповядайте на брега, господа! – каза началникът на отряда и вежливо подаде ръка на Дарма. – Тук ще се чувствувате много по-добре, отколкото сред скалите, където ви намерихме.

В думите му прозвуча ирония и тя не се изплъзна от вниманието на Яниш.

– Ей Богу, старият вълк ме е познал! – измърмори Португалеца през зъби. – Ако „Владетелят на океана“ не побърза да се върне, страхувам се, че на шията ми ще надянат кълчищена връзка. А отгоре на всичко нямам дори една цигара.

Островитяните изтеглиха лодката на пясъка и заобиколиха корабкрушенците.

– Къде ще ни заведете? – попита Морланд с нарастващо безпокойство.

– У дома – отговори началникът на отряда. Съпроводени от конвой, те пресякоха площада и влязоха в кокетна къщичка от дърво и камък.

Като покани тримата си пленници да влязат, началникът на отряда се обърна към стареца, който седеше до прозореца.

– Господин губернатор, познавате ли този човек? – попита той. – Вгледайте се в него и кажете, не е ли той от хората, които вчера ограбиха въглищните ни запаси?

– Негодник! – извика Португалеца.

Старецът живо се обърна към издалия се със своята избухливост португалец и потвърди:

– Да, разбира се! Това е същият пират, който ни принуди да дадем въглищата. Падна в ръцете ни. Сега ролите ни са разменени. Няма как да ни се изплъзнеш, тук, на острова, ще се намерят достатъчно високи дървета, за да те обесим,

– Никакво насилие в мое присъствие – намеси се капитан Морланд

решително, – аз съм капитан от флотата на нейно величество кралицата на Англия и...

Старецът, който до този момент не беше забелязал присъствието му, го погледна учудено.

– А кой сте вие, милостиви господине?

– Сляп ли сте? Не виждате ли мундира ми?

– Откъде сте?

– Параходът ми потъна близо до Мангалум след едно ужасно сражение с корсари.

– А как е попаднал в компанията ви този човек?

– Той беше с мен и с тази млада лейди.

– Как може капитанът от английската флота да е в една компания с пират? Достатъчно! Вие просто сте един комедиант. Не мислете, че сме толкова глупави, че да повярваме на проклетите ви измислици.

– Стойте! – извика морякът. – Заклевам се в честта си, че аз съм Джеймс Морланд, капитан от английската флота, на служба при раджата на Саравак!

– Имате ли доказателства? Покажете ги и тогава ще ви повярвам.

– Нима сте глухи? Какви доказателства мога да имам, дявол да ви вземе? Нали вече ви казах, че параходът ми потъна.

– Добре, ще се опитаме да ви повярваме. Но как ще ни обясните присъствието си в обществото на този човек, който преди три дни се яви тук с пиратския параход и ограби въглищния склад?

– Той? Той се спаси заедно с мен в лодката, когато пиратският параход беше завлечен от урагана, а моят потъваше.

– А не е ли по-просто и по-естествено друго обяснение, млади човече? – хитро намигна губернаторът.

– Какво е то?

– Ами че вие сте... главатарят на пиратите. А колкото до мундира... Господи! Нима мундирът прави човека? Снабдили сте се с чужд мундир и това е всичко.

След това старецът се обърна към подчинените си:

– Оставям пленниците на вас. Отваряйте си очите да не избягат. Освен благодарност за залавянето им сигурен съм, че английското правителство ще ни определи и добра награда.

Отведоха ги в голямо каменно здание, което служеше за обществен склад.

Още не бяха успели да разгледат затвора си и да разменят мисли за новото си положение, когато топовен гърмеж ги застави неволно да

потръпнат.

– Военен параход! – каза Морланд.

ЗАВРЪЩАНЕТО НА „ВЛАДЕТЕЛЯТ НА ОКЕАНА“

Оглушителни викове и пушечни изстрели отговориха на топовния гърмеж. развръзката приближава! – прошепна с вълнение Морланд. – Още няколко минути и всичко ще се изясни.

Шум от многобройни гласове и стъпки около самата врата на импровизирания затвор показа, че той не беше далеч от истината. Само след няколко минути вратата се отвори и на прага се появи губернаторът, съпроводен от млад човек в униформа на лейтенант от английската флота. Зад гърбовете на влезлите се виждаше цял отряд от въоръжени английски моряци. А още по-нататък се тълпеше едва ли не цялото местно население, което шумно изразяваше радостта си.

– Ето пиратите, господин лейтенант! – заяви тържествено губернаторът. – Арестувайте ги и се разпоредете да ги обесят колкото се може по-рано.

За най-голямо учудване на губернатора лейтенантът, вместо да повика конвоя, се хвърли напред и радостно прегърна Морланд.

– Капитане! Възможно ли е? Вие още сте жив? Дали не сънувам наистина?

– Не, скъпи Лайлънд! – отговори капитанът. – Това съм самият аз и никой друг.

Губернаторът беше объркан окончателно. Той отчаяно се чешеше по тила и повтаряше:

– Но той е приятел на пират. Вгледайте се в него, лейтенанте! Той иска да измами и вас!

Без да обръща внимание на обезкуражения старец, лейтенантът отново се обърна към капитан Морланд.

– По какъв начин се оказахте така далеч от Саравак, капитане? Всички мислехме, че сте загинали заедно с парахода си.

– Нима хората ми, които пиратите пуснаха на свобода, не разказаха, че съм пленен?

– Разказваха, но в думите им имаше такива истории, че никой не ги взе съвсем на сериозно.

– А вие защо дойдохте на този остров, Лайлънд?

– Крайцерувам и търся пиратския параход.

– Закъсняхте. При това ви съветвам да не приемате открит бой с него. Но да отидем на борда на вашия кораб. Трябва да ви разкажа много

неща. А сега, позволете да ви представя приятелите си. Това е мис Дарма Праат и нейният чичо...

Моряците заобиколиха освободените и тръгнаха към брега. От пристанището взеха лодки и бързо стигнаха до крайцера.

– Капитане! – каза Лайлънд, когато Морланд се изкачи по стълбичката на палубата. – Параходът ми е на ваше разположение.

– Моля ви само за една каюта за мен и по една за приятелите ми. А след това ще ви помоля да се отнасяте към спътниците ми като с...

... като с гости?

– Не, като с военнопленници. Но преди това трябва да ме изслушате. Мис Дарма, мистър ди Гомера, моля за извинение. Нали ще ме почакате, докато поговоря с лейтенанта?

Двамата офицери се спуснаха в капитанската каюта, а Дарма и Яниш останаха на палубата.

Докаато крайцерът се измъкваше в открито море, Морланд и лейтенантът разговаряха в каютата.

Когато отново излязоха на палубата, лицето на Морланд беше светло, той се усмихваше. Изглежда, беше доволен от проведените преговори.

– Мис Дарма, мистър ди Гомера – каза той, – няма да бъдете отведени в Лабуан. Параходът отива направо за Саравак.

– Където ще ни предадете на стария си приятел раджата? – засмя се Яниш.

– Да. Но това е всичко, което мога да направя, макар желанието ми да е друго – отговори Морланд с лека въздишка.

– А какво бихте желали, мистър Морланд? – попита Дарма.

Морякът поклати глава без отговор. След това хвана девойката под ръка, отведе я към кърмата и каза развълнувано:

– Бих искал да измъкна от вас едно обещание, мис Дарма.

– Говорете.

– Да не се връщате никога вече на борда на „Владетелят на океана“.

– Но нали съм ваша пленница. Каква цена искате за, обещанието ми!

– Раджата, за това ви давам честната си дума, ще ви пусне на свобода.

– Не, това е невъзможно, сър Морланд. На борда на „Владетелят на океана“ е баща ми. Неговата съдба е свързана със Сандокан. Той никога няма да напусне борда на „Владетелят на океана“. Мога ли да се откажа от родния си баща?

– Но помислете, мис Дарма! Ако се върнете там, какво ще се случи? Щом се наложи отново да се сражавам с парахода на Сандокан и успея да го потопя, всички на него ще загинат. В онзи съдбоносен час и вие ще бъдете там... Разбирате ли на каква мъка обричат човека, който е готов да жертвува заради вас живота си? Защо мълчите?

– Нека съдбата да реши участиа ни! – отвърна девойката със скръб в гласа.

– Кажете ми, Дарма, обичате ли ме?

Без да отговори, Дарма го погледна с насълзени очи.

– Говорете, Дарма!

– Да промълви тя с толкова тих глас, че той се стори на моряка като въздишка.

Разговорът им беше прекъснат от Яниш.

– Капитан Морланд – каза той, – преследва ни някакъв параход.

– Да не би да е „Владетелят на океана“? – попита Дарма.

– Във всеки случай параходът е военен – прошепна Яниш, – домакините ни, изглежда, усетиха нещо и се готвят за бой.

Челото на капитан Морланд се свъси, лицето му преbledня едва забележимо.

– „Владетелят на океана“! – каза той тихо. – Той отново е тук. Пак иска да изтръгне щастието от ръцете ми.

До него приближи с бинокъл в ръце командирът на крайцера Лайлънд.

– Капитан Джеймс! – тревожно произнесе той. – Ако не греша, нас ни преследва голям военен параход.

– Може би е от нашата ескадра?

Морланд взе бинокъла и започна да се взира към преследвача.

– Проклятие! Той е! Това е „Владетелят на океана“ – изтръгна се от устата му.

– Сандокан! Браво! – продума тихо Яниш. – Изглежда, този път ще се отърва от удоволствието да вися на някое дърво.

– Това пиратът ли е? – попита лейтенант Лайлънд.

– Да, той е! – отговори капитанът.

– Ще се бием.

– Безполезно е! – отговори Морланд. – Съпротивата ни е невъзможна. Нашите изстрели няма да му причинят никаква вреда. Това е дяволски параход, който е брониран отлично. При това разполага с дългобойна артилерия и може спокойно да ни обстрелва от такова разстояние, на каквото нашите снаряди не могат да достигнат.

– И така да е! Във всеки случай без бой няма да спуснем знамето! – стисна устните си офицерът.

– Аз също не искам подобен позор. Но мисля, че има начин да избегнем това. Спуснете лодки и ме оставете да преговарям с Тигъра на Малайзия. Ще изгубите двама от пленниците, които трябва да предадете на Сандокан. Аз ще изгубя много повече. О, неизмеримо повече! Затова пък и крайцерът ни, и хората ни ще бъдат спасени от безсмислена гибел,

– Да бъде както казвате, капитан Морланд!

Крайцерът забави хода си. Моряците ловко спуснаха лодка. През това време „Владетелят на океана“ приближи. Могъщите му батареи бяха готови за бой, а на фокмачтата се развяваше кървавочервено знаме.

Като видя, че английският крайцер спира, вдига бял флаг и спуска лодка, Сандокан на свой ред заповяда „Владетелят на океана“ да спре и да изчака развързката.

– Англичаните са станали предпазливи – каза той на неразделния си приятел ТремалНаик.

– Изглежда, крайцерът ще се предаде без бой – забеляза индусът.

– Само дето не знам какво бихме могли да направим с него.

– Ще му отнемем въглищата. Запасите ще ни трябват за нашите приятели даяките от Саравак.

– За всичко ще се намери място. Но дявол да го вземе, защо ли губим време, за да се обясняваме с англичаните. Нали сме тръгнали да търсим Яниш и дъщеря ти?

– Надяваш ли се да ги намерим на онази проклета скала? – попита скръбно и без надежда ТремалНаик.

– Да.. Но гледай, какво е това? В лодката като че ли влезе капитанът. Да не иска да ми връчи лично шпагата си?

– Това е той, той е! – приближи се развълнуван Самбилонг. – Това е капитанът на крайцера...

– Кой по точно? Говори разбрано! – каза Сандокан с раздражение.

– Нашият пленник! Морланд!

– Морланд? – извика поразен Сандокан.

Лицето му се проясни. В очите му запламтя надежда.

– Морланд на борда на този крайцер? В такъв случай и Яниш и Дарма са там. Но как е могло да стане това? Невъзможно е. Греша, Самбилонг.

– Не! – каза Самбилонг. – Вижте! Той вече ви поздравява.

Под дружните тласъци на дванадесетте си гребла лодката на крайцера се носеше като стрела към „Владетелят на океана“. Морланд

държеше руля и с размаханата си фуражка поздравяваше Сандокан и ТремалНаик.

Когато лодката се прилепи за борда, той пъргаво изтича по стълбичката и отдаде чест на Сандокан.

– Мистър Сандокан! Нося ви сведения за вашите близки – каза той с официален тон.

– Яниш? Дарма? – в един глас извикаха Сандокан и ТремалНаик.

– Да, те са на борда на английския крайцер – посочи към парахода Морланд.

– Защо не ги доведохте тук?

– Защото са пленници на командира на този кораб. Но той ви предлага да ги освободи при известни условия.

– Какви са условията му?

– Крайцерът не може да се бие с „Владетелят на океана“. Ако сте съгласни, след като получите пленниците, да го оставите свободно да продължи пътя си.

– Така да бъде! – отговори Сандокан. – Все някога ще успее да намеря този крайцер.

– Тогава заповядайте да спуснат бойния флаг. Командирът на крайцера ще ви предаде незабавно пленниците.

Червеното знаме беше незабавно свалено. В същия миг от крайцера се отдели втора лодка. В нея седяха Яниш и Дарма. Португалца беше запалил спокойно цигара.

След няколко минути и двамата бяха на палубата в обятията на Сандокан и ТремалНаик.

Блед като платно, Морланд гледаше трогателната сцена.

– Чакам разпорежданията ви относно моята съдба – обърна се той към Сандокан. – Както и по-рано, аз съм ваш пленник.

Тигърът не успя да се намеси, когато прозвуча гласът на Яниш:

– Разбира се, скъпи капитан Морланд, вие сте свободен. Можете да останете с нас или да се върнете на крайцера.

– Щом е така, довиждане, господа! – тръгна към стълбичката англичанинът. – Но сбогувайки се с вас, ще ви кажа: вие пускате на свобода не приятел, а непримирим враг.

– Ами! Един повече или по-малко, това е все едно! – лекомислено отговори Португалца.

– Прощавайте, мис Дарма! – каза капитанът глухо. – Нека Брама, Вишна и Сива ви пазят. Прощавайте!

От вълнение Дарма не можа да произнесе и дума. Протегнатата и за

прощален поздрав ръка трепереше.

Без да се сбогува със Сандокан и Яниш, Морланд се спусна по стълбичката.

Като проследи отдалечаването на неприятелския параход, Сандокан промълви:

– Вече е време и ние да се заловим за работа. Вгълища имаме, приятелите ни са тук. Пълен напред! Тръгваме към нашата цел! Към големия морски път, по който се движат стотици английски търговски параходи. Ще им нанасяме неумолимо удар след удар. Нека потрепери Англия, нашият безопаден враг. Напред! И гордият могъщ параход смени посоката си. И се понесе по океана.

СТРАНСТВУВАНЕТО НА „ВЛАДЕТЕЛЯТ НА ОКЕАНА“

Четиридесет и осем часа по-късно в курса си на изток „Владетелят на океана“ забеляза на хоризонта ивица дим; Вече беше застанал на пътя, по който се движеха английските параходи от Индия и Ява към Китай и Япония.

– Параход! – извести Каммамури.

Сандокан забърза към обичайното си място на капитанския мостик и отдаде заповед да се засили огънят в машинното отделение и оръдията да се приготвят за бой.

Разстоянието бързо намаляваше, защото „Владетелят на океана“ усилваше скоростта си, за да не даде възможност на кораба да се спаси с бягство.

Моряците на марса вече можеха да разпознаят знамето, което се развяваше на кърмата, и съобщението им беше посрещнато с радостни викове от целия екипаж.

– Да – каза Сандокан, – това е английски параход. По всички признаци той идваше от някое индуско пристанище. Ако се съдеше по размерите му, имаше най-малко две хиляди тона. Около бордните му мрежи се тълпяха хора, привлечени от военния параход, който се носеше към тях.

Когато разстоянието достигна по-малко от миля, Сандокан заповяда да издигнат червеното знаме с глава на тигър и да дадат халостен изстрел – заповед за спиране.

На палубата на парахода настана бъркотия. Виждаше се как моряците и пътниците тичат към носа. Вдигна се оглушителна врява, която достигна до „Владетелят на океана“.

В течение на няколко минути параходът лъкатушеше, сякаш не знаеше каква посока да поеме, но изстреляната над палубата му граната го вразуми.

Гой спря и се залюля върху вълните на около осемстотин метра от крайцера. Разбира се, не можеше и да мисли за оказване на каквато и да е съпротива, защото само с два изстрела „Владетелят на океана“ щеше да го изпрати на дъното.

Четири лодки, пълни с въоръжени моряци тигърчета, потеглиха небавно, а страшните оръдия бяха насочени към безпомощния параход.

Като приближи, Яниш извика повелително:

– Спуснете стълбата!

Той, ТремалНаик, Каммамури и дванадесет малайци се изкачиха на палубата с голи саби.

Капитанът на парахода, заобиколен от офицерите си ги очакваше.

Като видя появяването на Португалеца с извадена сабя, той пребледня като платно.

– На какво дължа честта да ви видя? – попита с разтреперан глас.

– Видяхте ли под какво знаме плаваме? – попита Португалеца.

– Зная, че червено знаме с глава на тигър някога имаха пиратите от Момпрацем, Но всички казват, че те отдавна са изчезнали от тези води.

– Да, но не са изчезнали! – усмихна се Яниш. – Вашето правителство предизвика сражение с тигрите на Момпрацем във време, когато не го безпокояха с нищо, и това ги накара отново да хванат оръжието.

– Какво искате?

– Давам ви двадесет минути за спускане на лодките, а след изтичането на този срок ще отправя парахода към дъното.

Капитанът се посъветва с офицерите си и даде знак да се спуснат лодките.

– Отстъпвам пред силата, но протестирам! – каза той на Яниш.

Моряците от парахода работеха с трескава бързина и скоро лодките бяха във водата, снабдени с хранителни припаси и вода. Първи бяха свалени жените, после слязоха офицерите, които свалиха параходните документи и касата.

Когато параходът беше опразнен напълно, малайците на Яниш се качиха на палубата му, а парният катер на „Владетелят на океана“ се приближи до борда. Въглищният склад беше незабавно отворен и всички въглища пренесени на крайцера.

Два часа по-късно отрядът на Яниш напусна осъдения на гибел параход.

– Два изстрела по ватерлинията! – изкомандува Сандокан.

Оръдията прогърмяха и след пет минути великолепият параход беше погълнат от вълните. „Владетелят на океана“ продължи пътя си.

На следващия ден същата участ сполетя друг английски кораб, натоварен със суха риба, а после и още няколко по-малки парахода и платноходи. Небезпокояван от никого, крайцерът спокойно се разхождаше по големия морски път от бреговете на Борнео до островите Анаба, като пресичаше пътя на параходите, които пътуваха от Малакския пролив към заливите на Китай и Япония.

Вече бяха потопени около тридесет парахода и беше трудно да се пресметнат огромните загуби на английските морски компании. Невероятното по размери рушене на английската търговия би продължило още, ако веднъж до борда на „Владетелят на океана“ не се беше приближил един кораб от Борнео и не беше му съобщил, че във водите на Натун е забелязана военна ескадра. Нямаше никакво съмнение, че това е сингапурската флота, която беше потеглила за война със Сандокан.

Когато получиха това известие, Сандокан, Яниш, ТремалНаик и инженер Харвард се събраха на военен съвет и решиха временно да прекратят преследването на търговските параходи, а да се отправят за Саравак, за да подпомогнат по море даяките, ако са възстанали.

Сандокан поиска да минат близо до бреговете на Момпрацем, за да се убеди лично дали англичаните са се настанили здраво на острова, който някога беше щастливо леговище на тигрите.

Борнео.

Към вечерта на втория ден в далечината се показва гордият Момпрацем и обхванати от дълбоко вълнение, Сандокан и Яниш дълго го гледаха от капитанския мостик.

Сградата, която в продължение на много години беше служила за жилище на Сандокан и Яниш, вече я нямаше. На нейното място се виждаше малък, но по всички признаци силно въоръжен форт, който гарантираше владението на Момпрацем от англичаните. По целия бряг бяха разсеяни отделни фортове, защитни стени и укрепления.

Мълчаливо и гневно Сандокан попиваше с поглед всичко това. По израза на лицето му можеше да се види каква дълбока скръб беше нахлула в душата му.

В този момент от носа се раздаде вик. Наблюдателите съобщаваха, че виждат отпред светлините на два парахода.

– Готов съм да се хвана на бас – каза Яниш, – че идват от Лабуан.

– Толкова по-зле за тях – каза Сандокан със стиснати юмруци, – те ще ми заплатят за моя Момпрацем. Разпореди се да засият парата, Яниш!

– Какво мислиш да предприемеш, Сандокан? – изумен от зловеция огън, който светеше в очите на пирата, попита приятелят му.

– Ще изпратя на дъното тези два парахода с всичко, което се намира на тях.

– Сандокан! Не забравяй, че ние сме борци за свободата на Малайзия, а не разбойници. Освен това все още не знаем дали са търговски

или военни параходи. Най-сетне не знаем и под какво знаме пътуват.

Без да отговори, Сандокан извика:

– Изгаси светлините! Всички горе! Пригответе се за бой! Артилеристи, по местата си!

Около единадесет часа „Владетелят на океана“ беше само на половин километър от параходите, които, без да подозират смъртната опасност, която ги заплашва, лениво се движеха близо един до друг.

– Това са транспортни кораби, които връщат в родината английски войници – каза Яниш.

Сандокан искаше веднага да ги потопи, но увещанията на Яниш и молбите на Дарма успяха да угасят зловещия огън в очите му и той се отказа от намерението си.

Цялата нощ прекара на крак, а щом се разсъмна, даде заповед да се засили скоростта.

Когато дойде близо до транспорта, той издигна зловещото си знаме и даде предупредителен изстрел – заповед за спиране. На сигналната мачта се появиха флагчета, които означаваха: „Предайте се, или ще ви унищожа!“

Двата транспорта, цялото въоръжение на които се състоеше от няколко малокалибрени оръдия, прецениха, че съпротивлението е невъзможно, и незабавно се подчиниха, като свалиха гордия английски флаг в знак, че се предават. На палубата им се възцари невъобразима паника. Неколкостотин войници бяха убедени, че е настанал последният им час. Те тичаха като обезумели по палубите, около лодките се завърза ръкопашен бой.

– Давам ви два часа да опразните параходите – сигнализираше Сандокан.

– Покоряваме се на силата, за да предотвратим безсмисленото кръвопролитие.

Параходите спуснаха незабавно всичките си лодки. Те бяха малко и така се претовариха с войници и офицери, че във всеки момент можеха да потънат. Като видя, че някои войници вземат със себе си и пушките си, Сандокан даде сигнал: „Оръжието във водата!“

Заповедта беше изпълнена моментално. Докато хората се наместваха по лодките, „Владетелят на океана“ описваше бавни кръгове около осъдените параходи и ги държеше непрестанно под прицела на оръдията си.

Още преди англичаните да напуснат параходите, Яниш изпрати там петдесет добре въоръжени малайци. Единственото нещо, което искаше

да запазят, бяха безценните за „Владетелят на океана“ каменни въглища. Освен тях от параходите бяха прибрани големи количества боеприпаси. Всичко това продължи до вечерта.

Когато привършиха работата си и напуснаха палубата, малайците запалиха фитилите, които водеха към буретата с барут. Едва лодките бяха успели да се отдалечат на достатъчно разстояние и два последователни взрива прекратиха съществуването на транспортните параходи.

Два дена по-късно „Владетелят на океана“ премина покрай Танонг Дату, където беше определено мястото за среща с бригантината. След като не я откри, параходът се отправи веднага към устието на Седанг. Сандокан искаше да разбере дали хората от бригантината са успели да изпълнят поставените им задачи. Това щеше да стане ясно от вестта за въоръженото въстание на даяките. След около четиридесет и осем часа се показва планината Матанг, която се издигаше на западния бряг на огромния саравакски залив. На сутринта параходът беше вече при устието на реката, където се намираше и столицата. Над океана се стелеше гъста мъгла.

Сандокан, Яниш, ТремалНаик и Харвард бяха на палубата близо до кърмата. Гъстата мъгла им пречеше да виждат добре. Поради изключителната опасност всички артилеристи бяха по местата си.

„Владетелят на океана“ се намираше на около осемдесет километра от втората бухта на Саравак, когато внезапно в далечината се разнесе глухият вой на сирена.

– Сигурно е някой от параходите на раджата – каза Португалеца с цигара между зъбите, – пълен напред! Сандокан, ти виждаш ли нещо?

– Виждам мъгла – отговори той, – но все пак, да не би да са ни приготвили посрещане?

Изминаха още два часа. Наоколо все така цареше мъгла. Внезапно сноп от ярки лъчи проряза тъмнината.

– Електрически прожектор! – извика Яниш. – Търсят ни.

– Пълен назад! – заповяда внезапно Тигъра на Малайзия.

Някакъв параход, а може би и цяла флотилия се намираше точно пред крайцера. Там през цялото време светеха прожектори.

От устата на Португалеца се изтръгна проклятие:

– В капан сме! – каза той през зъби. – Изглежда, скоро ще стане доста горещо.

Сандокан внимателно следеше пресичащите се лъчи на прожекторите. По всичко личеше, че „Владетелят на океана“ се намираше в центъра на един затворен кръг и все още не беше открит. Но беше

рисковано да потегли в една или друга Посока, защото веднага щеше да се издаде.

– Да караме право напред! – каза накрая Сандокан. – Пред нас, изглежда, има само един параход. Можем да се опитаме да го потопим. Мистър Харвард, поставете при машините втора смяна.

– Не е лошо измислено – одобри американецът разпореждането, – и нашите американци биха постъпили така в подобна ситуация.

– Пълен напред! – прозвуча заповедта на Сандокан. И крайцерът се понесе.

В същото време неприятелските параходи, изглежда, го забелязаха и започнаха да свиват кръга си около него.

– Артилеристи, по местата си! Готови за бой! – разпреди се Сандокан.

Един от неприятелските параходи най-сетне откри точното местоположение на „Владетелят на океана“, а може би и случайно го напипа с прожекторите си. Сега само за няколко мига успяваха да се скрият в мъглата и светлините отново ги осветяваха като ден.

Преследваха ги.

Раздадоха се изстрели. Над палубата профучаха тежки гранати.

Изминаха още няколко минути. Крайцерът се носеше с безумна скорост. Внезапно пред самия му нос изплава грамадна тъмна маса. Беше вече невъзможно да се спре крайцерът или да се отклони. Пък и Сандокан не желаше това.

– Напред! – извика той повелително.

Почти в същия миг носът на „Владетелят на океана“ се вряза със страшна сила в борда на насрещния параход. Чу се трясък, разтърсването едва не събори всички по палубата. По разсечения параход се разнесоха викове на смъртно изплашени моряци, дочуха се яростни вопли.

– Пълен назад! – заповяда Харвард. Носът се освободи веднага и крайцерът се отдръпна от смъртоносно ранения си противник.

Катастрофата стана с приказна бързина. На пробития параход се пръснаха с оглушителен шум всички парни котли. След това настана тишина и той потъна в морските дълбини.

Без да се грижи за екипажа му, крайцерът заобиколи мястото на катастрофата и отново се втурна напред.

Вляво и вдясно от „Владетелят на океана“ се появиха силуети на параходи, които се опитваха да пресекат пътя му и го държаха под светлините на прожекторите си.

Врагът искаше да използва забавянето, предизвикано от

катастрофата, и вече настигаше крайцера.

– Огън от двата борда! – изкомандува Яниш. Само за миг крайцера заприлича на малък вулкан.

Могъщата му артилерия изпращаше по неприятеля облаци от чугун и стомана.

Врагът на свой ред започна да го обстрелва от две страни. Но това не можеше да спре Сандокан и той продължи напред, като стреляше упорито.

– Какво е това? Лодка? – извикаха наблюдателите. Наистина от мъглата изплува малка парна лодка и с поразителна скорост се понесе към „Владетелят на океана“.

– Миноноска! Искат да ни вдигнат във въздуха! – извика Харвард.

Сандокан и Яниш, които бяха в бронираната кула, изскочиха на палубата. Парната лодка, осветена от лъчите на прожекторите, настигаше крайцера. На руля и стоеше командирът. Изправен в цял ръст, той направляваше гибелната посока на параходчето си.

– Капитан Морланд – извикаха няколко гласа наведнъж.

Да, наистина морякът в корабчето беше той. Избрал сигурната гибел, той искаше да потопи крайцера.

– Стреляйте! Огън по лодката! – извика Сандокан.

– Не, спрете! – закрещя Яниш.

– Какво правиш, Яниш?

– Ако го убият, Дарма ще умре. Оставете аз да се справя с него.

Сандокан мълчаливо сви рамене.

Яниш затича към кърмата, където имаше няколко оръдия с малък калибър. Той насочи едното от тях с мълниеносна бързина. Лодката беше на не повече от триста метра от крайцера. Раздаде се гръм. Гранатата, изпратена от Португалеза, може би най-добрият артилерист в света, като с нож разряза руля на лодката. По инерция полуразрушената лодкамина продължи да се движи още около сто метра напред и спря съвсем близо до крайцера.

– Щастлив път, мистър Морланд! – извика Яниш. Морякът, останал невредим, но обезоръжен, размаха заплашително ръка.

– Плавайте! Плавайте! – извика той. – В залива ви чака отмъстител! Чака ви синът на убития от вас Суйод хан!

В този миг връхлетя нова вълна от гъста мъгла. Тя погълна крайцера и го скри от прожекторите на неприятеля, които упорито го издирваха. „Владетелят на океана“ изпрати последен залп към неприятеля си и продължи устрема си на изток. На палубата се разнесоха виковете на

екипажа:

– Да живеят свободните деца на гордия и непобедим Момпрацем!

ГИБЕЛТА НА БРИГАНТИНАТА

„Владетелят на океана“ нито за минута не забави хода си. Сандокан и Яниш смятаха да се доберат до устието на Седанг, като изпреварят преследвачите си поне с двадесет и четири часа. Това им беше необходимо, за да вземат мерки за защита на бригантината, и ако им се предостави възможност, да влязат в пряк контакт с вождовете на даяките.

– Ако не ни попречи дяволът, ще си свършим работата, преди съюзниците да пристигнат за бала! – каза Сандокан на Португалца.

Яниш се беше запътил към изхода на каютите, където в същия момент се показаха Дарма и Сурама.

– Е, деца! – обърна се той към девойките. – Изплашихте ли се при сблъскването? Вече няма от какво да се страхувате.

После се наведе към пребледнялата Дарма, погледна я изпитателно в очите и й се усмихна.

– Благодаря ти, Яниш! – прошепна Дарма и стисна горещо ръката му.

– За какво?

– Зная всичко! Вие ... пощадихте ... капитан Морланд.

– Това е нищо, дете. Нали щеше да ти бъде тежко, ако този отчаян храбрец беше загинал?

– О, да! – трепна с цялото си тяло тя. – Аз го обичам! Това е нещо съдбовно!

– Нищо, нищо, казвам ти! Почакай. Тази война ще свърши и тогава всичко ще се подреди. Зная, че и той те обича. Вие ще бъдете щастливи.

През целия ден крайцерът се носеше, без да се забави никъде дори за минутка. Благодарение на бясната си скорост малко преди залезслънце параходът достигна водите, които миеха брега на Седанг.

Изминаха още два часа и „Владетелят на океана“ се добра до самото устие на реката. Оттам го деляха някакви си петнадесетина мили. Бригантината никъде не се виждаше. Тогава крайцерът пое на запад, за да претърси местността, където беше възможно да се е скрила Възможно беше да е рискувала с един поход нагоре по реката. По общо мнение капитанът и, опитен съратник на Сандокан, не би постъпил толкова неблагоприятно.

Измина още известно време. Изведнъж някъде отдалече, но доста ясно се дочуха топовни гърмежи.

Часовите огледаха целия хоризонт, но не забелязаха никакъв параход. Но тези гърмежи говореха, че някъде в този момент се решава участието на бригантината и нейния екипаж.

На „Владетелят на океана“ всички бяха обхванати от безпокойство. Времето летеше, а издирването на бригантината не даваше резултат. Към полунощ наблюдателите известиха, че по курса на крайцера се вижда дим от параход, който сякаш беше изплувал от водата на около две мили от тях, и сега правеше всичко възможно да се отдалечи от крайцера.

– Огън! – разпреди се Сандокан. – Сто рупии на този, който пръв улучи парахода.

– Аз мога да го улуча – каза старият американец с усмивка. – Сто рупии са добра цена! С тези пари ще си купя цяла планина с тютюн.

Раздаде се изстрел, но беше трудно да се отсъди дали гранатата, изпратена от стария артилерист, беше стигнала целта, защото в този момент преследваният параход с ловка маневра се скри зад малък остров.

„Владетелят на океана“ се впусна след него, но той сякаш се беше скрил на морското дъно. Крайцерът трябваше да намали скоростта си, за да не се натъкне на някоя скала, още повече че лунната светлина не даваше възможност добре да се ориентират в тези коварни води.

– Кораб до брега! – извика след петнадесет минути наблюдаващият моряк.

– Трябва да е нашата бригантината – каза Яниш, – но, изглежда, е заседнала сред скалите.

Лъчите на електрическите прожектори бяха насочени към тайнствения неподвижен кораб, но нито на палубата, нито където и да е другаде се показваше човек.

– Пуснете три сигнални ракети! – разпреди се Сандокан. – Ако на кораба има поне един жив човек, той ще отговори.

Но и на този сигнал не отвърна никой.

Крайцерът приближи на такова разстояние, че можеше да спусне парния си катер. Самият Сандокан пое командата му в компанията на Яниш, ТремалНаик и още двадесет малайци. Успяха бързо да се доберат до безпомощния кораб.

– Нашата бригантината! – със задавен глас произнесе Яниш. – В какъв вид я виждаме! Да, ТремалНаик, опасенията ти се оправдават. Корабът е... изгубен.

– Но къде са хората ми? – изскърца със зъби Сандокан.

Сякаш в отговор, от върха на скалата се разнесе радостен вик:

– Капитане!

Сандокан и Яниш погледнаха в посоката, откъдето долетя този вик. Малайците хванаха пушките си. но само една минута ПО-късно до Тигъра на Малайзия стоеше човек и едва успяваше да отговаря на множеството въпроси.

Разказът му беше кратък. Параход под английски флаг започнал да преследва бригантината и тя била принудена да връхлети върху скалите. Екипажът успял да се измъкне с лодките към Седанг, Останал само един човек, и то доброволно – не стигнали местата.

– А мунициите? А оръжието? – питаше Сандокан.

– Част от тях успяхме да хвърлим в морето, но по-голямата част отнеха англичаните – каза малаецът.

– Водихте ли преговори с даяките?

– Да, но не успяхме да стигнем до някакво решение. Те са смазани и не се решават да започнат открита борба със Саравак.

– Проклятие! – каза Сандокан. – Никак не очаквах това. Надеждите ми се рушат една след друга. Но какво от това? Докато кръвта тече в жилите ми, докато сърцето ми бие в гърдите – аз ще се съпротивлявам!

Отрядът започна да се спуска в лодката, когато внезапно се разнесе изстрел, който накара всички да трепнат и да спрат за момент.

– Сигнал от крайцера! – каза ТремалНаик.

– Вижте, вижте! Това са враговете ни! – посочи Яниш към хоризонта. Всички се обърнаха към морето и видяха десетки разноцветни светлини. Нямаше никакво съмнение, беше ескадрата на англичаните или на раджата. Половин дузина военни параходи се носеха към тях, като се канеха да отрежат пътя на крайцера към морето и да го унищожат.

Когато катерът стигна до „Владетелят на океана“ стълбичката вече беше спусната и до нея нетърпеливо ги очакваше Харвард.

– Най-сетне! – извика той. – Вече се страхувах, че няма да успеете да се върнете навреме.

– Артилеристите по местата си! – вместо отговор заповяда Сандокан и изтича към капитанския мостик.

Яниш го последва.

Докато гледаше по посоката, от която приближаваха неприятелските параходи, той бавно, сякаш свещенодействуваше, извади табакерата си, взе цигара, запали я и с удоволствие пое ароматния дим.

– Надявам се, че и това не е последната ми цигара. Ще попушим още...

ДЕМОНА НА ВОЙНАТА

„Владетелят на океана“ зави на север, за да се измъкне между многобройните рифове.

Неприятелската ескадра се разгъна в полукръг и се понесе с пълна пара към възможния път на крайцера за бягство. Скоро обаче стана ясно, че „Владетелят на океана“ няма равен на себе си по бързина.

Започна се артилерийски двубой отдалеч. Снарядите на англичаните стигаха до крайцера, удряха се в бронираните му бордове, падаха на палубата, избухваха с оглушителен трясък и засипваха всичко наоколо с парчета.

След един час „Владетелят на океана“ разкъса стоманения кръг от враждебни параходи и почти се измъкна към открито море. Можеше спокойно да отдъхнат: той отново удържа победа, остана невредим, без да понесе никакви загуби, а в същото време враговете му бяха до голяма степен унищожени.

В този момент от мачтата се чува предупредителни викове:

– Параходи на хоризонта!

Като погледна в указаната посока, Яниш пребледня. Пътят към морето беше отрязан от четири парахода. И отгоре на всичко този път противниците им не бяха стари крайцери със слаба артилерия. Не! Откъм морето идваше в строг ред цяла ескадра от четири великолепни кораба, подобни на „Владетелят на океана“. Те бяха въоръжени със същата, а може би и с по-страшна артилерия.

Но този път съдбата предпази Сандокан от гибел. Тези неприятелски кораби пристигнаха на полесражението твърде късно, когато „Владетелят на океана“ вече се измъкваше от коварната клопка. Трябваше само да промени посоката си и след малко се видя как той се отдалечава от четирите гиганта.

Настана нощ. „Владетелят на океана“, който беше изпреварил преследвачите си най-малко с тридесет и пет мили, се възползува от мъглата, угаси светлините си, смени отново курса и успя да скрие следите си.

И отново в течение на много часове той пори водите на тези морета, като ту се отдалечаваше от Борнео, ту приближаваше неговата столица Бруни и търсеше среща с английски търговски параходи, за да вземе от тях въглища.

Този ход на Сандокан скоро трябваше да даде резултат. Дойде

моментът, когато на хоризонта се появи силуетът на грамаден параход, отиващ към Бруни. Червеното английско знаме, което се развяваше на кърмата му, съживи надеждата на Сандокан да се снабди с въглища.

Незабавно бяха спуснати лодки от крайцера и командата им беше поета от Яниш. Когато отрядът приближи до парахода, там вече цареше добре познатата картина на паника.

Започна спускането на пътниците в лодките, които вече се люлееха върху вълните. През тълпата от суетящи се и изплашени до смърт хора неочаквано се промъкна нисък на ръст, набит човек, с гладко избръснато лице и със скрити зад тъмни очила очи.

– Капитане! – обърна се той към Яниш, който наблюдаваше опразването на парахода. – Капитане! Ако не греша, вие сте един от водачите на знаменитите пирати от Малайзия?

– Благодаря ви за ласкавите думи. Твърде сте щедър, господине. С какво мога да ви помогна? – попита Яниш.

– Вземете ме със себе си!

– Вас? Имате богата фантазия – удиви се Португалеца. Всички бягат от нас, доколкото им стигат силите, а вие ...

– Аз пристигнах тук специално, за да намеря кораб, който да ме отведе в Момпрацем.

– Но вие навярно знаете, че Момпрацем, уви, вече не е наш град. И после, защо искате да бъдете между Нас?

– Задавате ми подобен въпрос, защото не знаете с кого си имате работа – отговори странният субект.

– Да, наистина. И така, с кого имам честта ...

– С Демона на войната, сър.

– Ооо! Много ми е приятно! – разсмя се Яниш, като помисли, че пред него се намира някой полупобъркан добряк.

– Да. Мен ме наричат Демона на войната, сър! – потвърди той отново. – Но имам и още едно име и то е Патрик О'Брайън. От Филадельфия съм.

– Мистър О'Брайън? Много ми е приятно – каза Яниш и подаде ръка на странния нисък и бръснат човек.

Изглеждаше, че американецът никак не се смути, задето гръмкото му име не направи ни най-малко впечатление на Яниш ди Гомера. Не го сконфузи и обстоятелството, че докато пушеше неразделната си цигара, Яниш го измерваше с ироничния си поглед.

– Чуйте ме! – хвана американецът ръката му. – Навярно си мислите, че не всичко в главата ми е наред, нали? Или допускате, че искам да се

пошегувам. Жестоко се мамите. Работата се състои в това, че сравнително неотдавна направих едно удивително откритие. То дава отлични резултати.

– Наистина? Това е интересно. Продължавайте. Имам достатъчно свободно време.

– Чували ли сте, че е изнамерен начин да се палят електрическите лампи, без да се налага човек да докосва кабелите с ръка? Това е мое откритие. В Чикаго, където проведох опитите си, направих това на разстояние седем километра.

– Не ме интересува, сър, развитието на осветителната техника. Нямам акции в електрическите компании.

– Хм! Нека да е така – не спираше атаката си оригиналният субект, – а какво ще кажете, сър, ако чуете, че имам изобретение, което по същия начин предизвиква и избухване от разстояние, без да е необходимо да се докосвам до материала, например барут, нитроглицерин и така нататък?

– Ах! Това е велико откритие! – смигна Яниш на американеца и запали нова цигара.

После, като се стараеше да не се размее, каза:

– Наистина, идеята е великолепна.

– Да, наистина е великолепна – кимна утвърдително Демона на войната, – но работата е там, че по различни причини досега не успях да изпитам откритието си на практика и в необходимия голям мащаб. Ето какво ви предлагам: вземете ме със себе си и аз ще правя опитите си, като вдигам във въздуха английските параходи. Впрочем на мен ми е съвсем все едно какво ще вдигам във въздуха. Нали? За учения е важно само да има материал за опитите си, . . . Така че ако не ми дадете възможност да поработя и да вдигам във въздуха англичаните, ще се наложи да отида в Бруни и да предложа услугите си на същите тези англичани,

– За да вдигнете във въздуха „Владетелят на океана“?

– Разбира се!

Яниш погледна с трепет стоящия до него американец и като поразмисли малко, каза делово:

– Ето какво, сър О'Брайън. Предложението ви ме заинтересова. Добре! Нямам нищо против да правите опитите си на борда на нашия параход.

– Значи приемате предложението ми?

– Да. Вземете багажа си.

Американецът кимна, взе чантите си и се спусна в една от лодките,

които отплаваха към „Владетелят на океана“, натоварени с въглища.

Както и предвиждаше Сандокан, въглищните запаси се оказаха малко. Самият капитан на заловения параход разчиташе на възможността да се запаси в Бруни. Въпреки това за пренасянето на останалото количество отидоха четири часа.

През това време капитанът на пленения параход стоеше хладнокръвно на капитанския мостик и пушеше лулата си.

Яниш на два пъти го подкани да напусне парахода.

– Благодаря. Предпочитам да остана на поста си – отговаряше всеки път капитанът.

– Но параходът ви ще бъде потопен.

– Това не ме интересува – напълни отново лулата си капитанът, – седем години командувам този параход, който са ми поверили неговите стопани, и няма да позволя някой да каже, че капитан Джеймс Коп е напуснал парахода си при опасност и не е оправдал доверието.

Яниш започна да изпитва неволно уважение към този достоен човек. Той не можеше да реши как да постъпи в този случай, а не желаше да го отстранява насила от мостика. Взе лодка и се върна на „Владетелят на океана“, за да предаде затруднението си на Сандокан.

Тигъра на Малайзия се засмя.

– Виждам, че претоварването на въглищата вече привършва.

– Идва последната лодка. Вече можем да приберем от парахода хората си.

– Дай им сигнал да напуснат.

– А онзи твърдоглавец? Как мислиш да потопим парахода, с оръдията ли, или ще пробием борда му?

– Ще видим – усмихна се тайнствено Сандокан.

Петнадесет минути по-късно последната лодка с въглища и всички хора, които охраняваха парахода, се прибраха на крайцера. Напуснат от екипажа и пътниците си, неуправляван от никого, параходът стоеше неподвижен и чакаше решението за участието си.

– Бавен ход! – изкомандува Сандокан.

Като отиде на руля, той застана на мястото на кормчията и сам поведе „Владетелят на океана“. Крайцерът увеличаваше постепенно скоростта си и приближаваше неподвижния параход.

На няколко десетки метра от него, крайцерът някак незабележимо, като се подчиняваше на ръцете му, измени курса си и мина в непосредствена близост край борда на обречения параход, без да го засегне.

Блед като платно, но със святкащи очи, капитан Коп гледаше

приближаващия се крайцер. И когато параходите се изравниха, той неволно скочи, невярващ на ушите и очите си.

– Капитан Коп, ако успеете да закарате парахода си до пристанището с помощта на благоприятното течение, съобщете на работодателите си, че ... – викаше Сандокан.

– Какво? – не го разбра капитанът.

– Че Тигъра на Малайзия пощади парахода им от уважение към храбростта на неговия капитан. Довиждане!

– Прощавайте, сър! – извика капитанът и изтърва лулата си.

Параходите се разминаха и „Владетелят на океана“ се отправи на север.

Дързък, но и предпазлив, Сандокан не желаше да остане дълго в тези опасни води. Затова се отправи към пътя, който водеше за Австралия.

Странствуванията му този път траяха около седмица, но през това време плячка на „Владетелят на Океана“ станаха параходи с различен тонаж и на Англия бяха нанесени загуби за милиони лири стерлинги. Като напълни бункерите си с въглища, крайцерът се отправи на юг, защото научи, че англо-китайската ескадра вече го търси.

„Владетелят на океана“ не срещна през тази седмица нито един английски параход и достигна почти до бреговете на Малака. Това поставяше пирата в тежко положение: въглищните запаси намаляваха, а нямаше откъде да се попълнят.

Срещаша се само параходи от други нации. Тях пиратът не закачаше, но и те бяха опасни, защото можеха да съобщят на английското адмиралтейство местонахождението му.

С всеки изминал ден лицата на всички на крайцера ставаха все по-угрижени. Мисълта, че начинанието на Сандокан може да се провали само поради липса на въглища, не им даваше покой.

СИНЪТ НА СУЙОД ХАН

Загрижен от бързото намаляване на въглищата, Сандокан взе смело решение и отиде към нос Гайа, за да се възползува от помощта на корабите, които бяха изпратени там в началото на войната с бегълци от Момпрацем.

Когато „Владетелят на океана“ беше само на триста и петдесет мили от нос Гайа, един срещнат кораб им съобщи, че предишната вечер бил забелязал на югоизток два английски крайцера.

Сандокан промени посоката със съжаление. Нямаше вече достатъчно въглища, за да може параходът да развива максималната си скорост, и сега той се движеше с не повече от осемнадесет километра в час.

Надвечер крайцерът започна да намалява хода си и откъм машинното отделение се разнесе съдбоносната фраза:

- Няма въглища.
- Горете всичко, което може да гори...
- Всичко е изгорено!
- Потърсете още нещо!

Започнаха да сечат и горят мебелите. В парахода остана само стоманата.

Когато се стъмни, „Владетелят на океана“ спря. Пещите му угаснаха.

Това беше краят.

– Е, стари приятелю, какво ще правим сега? – каза ТремалНаик на Сандокан, който мълчаливо крачеше по капитанския мостик.

– Ще се приготвим да мрем.

– Аз съм готов! Но помисли ли за Дарма и Сурама? Сандокан се обърна мълчаливо, рязко посочи с ръка на изток.

– Ето ги. Видяш ли?

– Кои, Сандокан?

– Враговете ни.

– Как? Вече са тук! – извика индусът, като видя на изток от безпомощния „Владетел на океана“ светлините на няколко парахода, които бързо се приближаваха.

И Яниш вече беше забелязал приближаването на неприятелите, но изглеждаше напълно спокоен.

– Развръзката е близка – каза му ТремалНаик, – но ми се иска много

Дарма и Сурама да останат живи. Може би все още може да се спусне лодка? Те ще могат да се изплъзнат, като се възползват от мъглата.

Яниш сви рамене и хвърли през борда фаса на последната си цигара!

– Вече говорих с тях. Те категорично отказват да ни напуснат и искат до края да разделят участта ни. И в края на краищата не е ли по-добре да стане така?

През това време целият екипаж мълчаливо застана по местата си. Нямаше нито жалби, нито викове... Тези хора отдавна знаеха, че не ще избягнат смъртта и сега мислеха само как по-скъпо да продадат живота си.

На общата арена се бяха събрали пет стоманени гиганта. Единият „Владетелят на океана“, стоеше на едно място, застинал в очакване на съдбоносната минута. Другите четири, обградили го от всички страни, насочваха към него ярките си електрически прожектори, но очакваха разсъмването, за да стоварят мощта си върху него.

Вече просветляваше, а Сандокан, Яниш и ТремалНаик продължаваха да разговарят за фаталната ситуация, в която са попаднали. Само пълната гибел можеше да бъде края на всичките им усилия. Тогава Яниш внезапно се плесна по челото.

– О, Юпитер, Мохамед, Буда, Сива! – извика той. – Какъв идиот съм. Утешава ме само мисълта, че и ти, Сандокан, си като мен.

– Какво има? – намръщи се приятелят му.

– Да! Ами ние с теб забравихме ...

– Какво?

– Демона на войната! Мистър О'Брайън! Чудесният му апарат!

Той затича като луд към каютата на изобретателя.

– Какъв буен вятър ви носи насам, мистър ди Гомера? – попита О'Брайън.

– Слушайте, имате възможност...

– Да проведе практическо изпитание на изобретението си ли? Готов съм! Наредете да отнесат този апарат на палубата, но по-внимателно.

И изобретателят със спокойни крачки се отправи навън. Двама моряци изнесоха внимателно сандъците му и ги поставиха на посоченото от него място.

О'Брайън бавно и методично нареди върху палубата някакви стъкленици, съединени с метални тръбички, някакви сфери, омотани в жици, пръчки с металически топки на края. Това представляваше тайнственият му апарат.

– Готово! – каза накрая той. – Сега мога да вдигна във въздуха който и да е крайцер. Кажете ми с кого да започна?

Беше му предоставен самостоятелен избор и той спря вниманието си върху най-близкия до „Владетелят на океана“.

Изчака няколко мига и произнесе тържествено:

– Внимание! Сега... той вече не съществува.

С тези думи ученият натисна някакво копче и завъртя малко лостче. В същия момент грамаден стълб от огън и вода се надигна на мястото, където беше допреди английският крайцер.

Взривът почти го разполови и той потъна с поразителна бързина пред очите на поразените зрители.

Но в момента, когато парчетата от експлодирания крайцер още падаха обратно в морето, от друг крайцер на неприятелската ескадра избухна огнен сноп и гранатата му удари палубата на „Владетелят на океана“. Тя се пръсна на мястото, където О'Брайън отново се беше заел с апарата си, без да обръща внимание на страшните последици от неговото действие. Тялото на изобретателя отхвъркна в краката на Яниш.

– Лекар! – извика Португалеца и повдигна О'Брайън.

– Апарата... ми – едва прошепна ученият и протегна ръка към мястото, където само допреди миг се намираше страшното му изобретение.

Но там сега се търкаляха само неговите останки. Гранатата беше разбила всичко.

– Мистър О'Брайън – каза Яниш, – дръжте се! Той придържаше изправена главата му, от която обилно течеше кръв.

– Опитът... приключи – изхриптя ученият, – но той е сполучлив!

След тези думи очите му угаснаха. О'Брайън беше мъртъв. Войната беше унищожила Демона на войната и неговото ужасно изобретение.

– Първата жертва! – продума Яниш, докато се отдалечаваше от трупа.

Той потърси машинално в джобовете си цигари, но уви, те бяха празни.

– Дарма! Сурама! ТремалНаик! – извика Сандокан. – Влезте в бронираната кула. Артилеристи! Огън! Ще покажем на враговете си как умира тези, които ценят свободата повече от живота си.

Най-големият английски крайцер издигна на мачтата си сигнал, с който предлагаше на „Владетелят на океана“ да се предаде. Сандокан заповяда в отговор веднага да вдигнат бойното знаме и кървавочервеният му цвят още веднъж запламтя под лъчите на изгряващото слънце като символ на волния и смел момпрацем. Осъдените на смърт не пожелаха

милостта на по-силния.

Можеше да се очаква, че неприятелят веднага ще открие огън. Но на флагманския крайцер отново издигнаха разноцветни сигнални флагчета: „Изпратете тук двете жени. Капитан Морланд отговаря с честта си за живота им.“

– Никога няма да ви напуснем! Искаме да умрем с вас! – отговориха двете девойки.

Едната произнесе тези думи тихо, но решително, а другата – Сурама – със звънящ от някаква нечовешка радост глас.

– Предайте решението ни! – нареди Сандокан.

– Отново сигнализируют нещо – забеляза Яниш. И наистина, почти едновременно на гротмачтите на трите крайцера се появиха черни знамена. Когато утринният бриз ги развя нашироко, вик на изненада се изтъргна от гърдите на Сандокан и приятелите му.

– Знамето на тугите!

Над неприятелските кораби наистина се развяваха зловещите знамена на тугите: кръгло жълто петно на черен фон, а в него фантастична човешка фигура с четири ръце.

– Огън от всички оръдия! – загърмя металическият глас на Сандокан.

„Владетелят на океана“ се обви в облак от барутен дим и към неприятелските параходи се понесе град от снаряди.

Неприятелят отговори веднага с тройно по-могъщ залп.

Трудно е да се разкаже какво ставаше на параходите, които яростно се сражаваха. Във всеки случай, още в самото начало значителното превъзходство на противника стана повече от очевидно. „Владетелят на океана“ в истинския смисъл на думата беше засипан с град от снаряди и скоро разрушените му бронирани кули замлъкнаха.

Изведнъж страшен тласък разтърси парахода. Чуха се отчаяни виковете. Като се промъкна през купищата развалини, които изпълваха палубата, блед като платно, в кулата влезе Харвард.

– Спасявайте се! – извика той. – Всичко вече е свършено. Всеки миг параходът ще потъне. Има още няколко здрави лодки. Може би ще успеем да се измъкнем с тях.

– ТремалНаик! Вземи девойките и заминавай – нареди Сандокан.

Дарма лежеше в безсъзнание. Яниш с мъка успя да откъсне от себе си Сурама. Свалиха двете момичета в една лодка, където вече ги очакваха Каммамури и четирима гребци. Те веднага се отдалечиха от борда на „Владетелят на океана“.

Лодките от неприятелските крайцери бързаха към потъващия параход. На първата от тях се виждаше капитан Морланд, който размахваше бяла кърпа.

– Скачайте! Скачайте във водата! – викаше от отдалечаващата се лодка ТремалНаик с насълзени очи.

Сандокан и Яниш му махнаха прощално с ръце. И двамата се усмихваха.

„Владетелят на океана“ потъваше, но не се накланяше настрана. Той потъваше изправен и горд.

Червеното знаме на Момпрацем с изображението на тигрова глава всеки миг щеше да потъне в бездната. Сандокан го откъсна от дръжката и го прибра до гърдите си.

– Знамето ми няма да попадне в ръцете на враговете, то ще умре заедно с мен! – каза той.

Около стотина моряци, покрити от рани и неспособни повече да се сражават, се тълпяха около любимия си вожд.

Плахо и нерешително вълните започнаха да се прокрадват по палубата. Изглеждаше, че в този миг корабът ще потъне. Но внезапно той трепна и спря. Отнесен от течението, беше заседнал в пясъците на рифа Вернон и остана така полупотопен да стърчи над водата.

До борда на крайцера вече достигнаха първите неприятелски лодки, препълнени с въоръжени хора. Почти едновременно с тях на палубата стъпиха и двете девойки, които се бяха върнали, за да загинат с приятелите си.

Сандокан се огледа. Стройната и гъвкава фигура на капитан Морланд се изкачваше на палубата.

– Смъртта просто не иска да ни вземе, приятелю! – каза Сандокан, обърнат към Яниш. – Пратеникът на Суйод хан, милият Морланд, изглежда, ще ни предостави възможността да умрем в сражение.

Сандокан сложи ръката си върху дръжката на сабята си и тръгна решително към заобиколения с войници Морланд.

– Поздравявам ви! – извика капитан Морланд. – Искам да ви кажа няколко думи. Изслушайте ме.

– Кажете, но в името на какво искате да нарушите нашия предсмъртен ритуал? – отговори Сандокан.

– Може би в името на живота! – каза Морланд. После той рязко се обърна и хвана за ръката Дарма, която беше застанала до баща си.

– Аз обичам тази девойка. Зная, че и тя ме обича. Кажете една дума и нека между вас и сина на Суйод хан да настане мир.

– Как така? – в един глас извикаха ТремалНаик и Сандокан.

– Благословете брака й със сина на Суйод хан.

– Със сина на Суйод хан? – възкликна Сандокан.

– Да, защото Суйод хан е моят баща и той ми завеща да ви отмъстя.

Но аз вече не чувствавам ненавист. Аз обичам и заради тази прекрасна девойка ви моля за мир.

– Да бъде мир! – отговори Сандокан и пусна дръжката на сабята си.

– Да бъде мир! – отвърнаха в хор тълпящите се около него тигри на Момпрацем.

– Параходите ми ви чакат – обърна се капитан Морланд към тях. – Те само фиктивно плават под английското знаме. Мои са! Представяват кътче от родината ми Индия, а индусите са братя на малайците. Ще стъпите на палубите на моите кораби не като пленници, а като гости.

Страшните крайцери на капитан Морланд напуснаха мястото на битката. „Владетелят на океана“ бавно потъваше в пясъците на рифа. Цялата му палуба вече беше покрита с вода.

Когато преминаваха покрай него, крайцерите го поздравиха със знамената си и го салютираха с топовни гърмежи. По този начин те отдадоха почести на парахода, който отчаяно се бе борил и загинал със славна смърт.

Приятелите се намираха на борда на най-големия крайцер. Тук Дарма не се разделяше от сър Морланд, а Сурама беше хванала здраво ръката на Яниш, който пушеше прекрасна цигара от личните запаси на капитана. След преживените събития около тях си отдъхваха Сандокан, Харвард, Доктор Хелд, Каммамури, Самбилонг и, разбира се, ТремалНаик.

Морланд им разказваше историята на живота си.

– До двадесет и петата си годишнина не подозирах истинския си произход. Смятах се за англо-индус, син на английски барон и знатна индийска дама. Но после при мен се яви пратеник от горещата и далечна Индия – това беше същият хаджия, с когото вие се сражавате и го победихте. Той ми разкри тайната, предаде ми богатствата на баща ми и от негово име поиска да ви отмъстя. Останалото ви е известно. Победи любовта! Ненавистта умря!

– Теб, мила моя – продължи след кратко мълчание той, обгърнал раменете на щастливата Дарма, – ще отведе в Индия, родината на баща ти. Там те очаква живот, на който всяка кралица може да завиди. После се обърна към Сандокан:

– Предлагам ви да ни последвате.

– Не веднага – отвърна Тигъра на Малайзия, – това ще е трудна стъпка за мен.

– Тогава кажете желанията си.

– Моля ви да ни свалите с Яниш и приятелите ми на остров Гайа.

– Добре! – съгласи се веднага Морланд. – Какво намерение имате? Ако са ви необходими средства...

Сандокан го спря с движение на ръката си.

– Не, благодаря ви! Засега имаме необходимото. А после... Нали ни върнахте сабите! Двата с Яниш няма да ги оставим да ръждясват. Но, разбира се, не във война с вас. Край остров Гайа трябва да ме очакват корабите ми с останалите тигри на Момпрацем. Островът е обширен и див. Нито англичаните, нито холандците засега имат намерение да го завладяват. Няма кой да ни попречи да основем там нов Момпрацем.

Сандокан помълча малко и се обърна към Сурама:

– Ти никога ли не си мечтаеш за родния Асам?

– За Асам? – трепна Сурама.

– Да. Ти си дъщеря на раджата на Асам и короната на тази държава ти принадлежи по право.

– На мен ли?

– Да. Какво ще кажеш, Яниш? Може би, след като си отпочинем, ние с теб ще заминем за Индия или за

Асам?

– Какво ще правим там? – учуди се Португалец.

– Ти, разбира се, ще се ожениш за Сурама.

– Речено-сторено! – засмя се Яниш. – А после?

– После ще върнем на Сурама наследството на баща и – Асам.

– И аз ще стана раджа? Хм! Няма да е лошо ... но се надявам, Сандокан, че ще ни позволиш на нас със Сурама да вдигнем една сватба, която да се запомни.

Параходите пореха екзотичното море. Пред тях се разстилаше мъглива далечина, а отзад оставаше пенеста следа. Наоколо се носеха чайки, с широко разперени криле прелитаха албатроси...

КРАЙ

© 1991 Фани Лозева, превод от италиански

Emilio Salgari
Il Re del Mare, 1906

Източник: <http://dubina.dir.bg>
Сканиране и обработка: Сергей Дубина, 16 април 2006 г.
Публикация: Издателство „Трнев & Трнев“, София, 1991

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2122>]